

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น

นางสาวอุจณา เทศสีหา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Analysis of the Performance and Financial Status of Nam Phong
Agricultural Cooperative, Ltd., Khon Kaen Province**

Miss Dutnapha Thetsiha

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์
การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น
ชื่อและนามสกุล นางสาวคุณภา เทศสีหา
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....
(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

.....
(รองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. มณฑิชา พุฒาคำ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
จังหวัดขอนแก่น

ผู้ศึกษา นางสาวคุณภา เทศสีหา **รหัสนักศึกษา** 2579001724 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์ 2) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ และ 3) เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น

วิธีการศึกษาเป็นการเก็บข้อมูลทุติยภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารรายงานงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และเอกสารทางการเงินอื่นๆ ของสหกรณ์ในช่วงปีบัญชี 2553 - 2557 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์งบการเงินตามแนวตั้ง การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวโน้ม และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน แบบ CAMELS โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพทั่วไปสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีการดำเนินงาน 3 สาขา มีสมาชิก 5,794 คน ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจบริการและส่งเสริมการเกษตร มีสินทรัพย์ 614.91 ล้านบาท หนี้สิน 403.32 ล้านบาท และทุน 211.59 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 15.31 ล้านบาท 2) ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในช่วงปี 2553 - 2557 มีกำไรต่อเนื่องกันทุกปี ฐานะการเงินของสหกรณ์ สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน หนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ทุนของสหกรณ์มีอัตราส่วนร้อยละ 34.41 - 37.53 ของหนี้สิน และทุน หากพิจารณาแล้วสหกรณ์มีความเสี่ยงเนื่องจากหนี้สินทั้งสินมากกว่าทุน การวิเคราะห์ด้านอัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยสหกรณ์ พบว่ามิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าค่าเฉลี่ยแต่ยังมีความเสี่ยงเนื่องจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย การเติบโตของทุนและผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าสหกรณ์เฉลี่ยมิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ อัตราหนี้ค้างชำระต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ถึงแม้รอบหมุนของสินทรัพย์และอัตราดอกเบี้ยโตของสินทรัพย์จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแต่อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์นั้นสูงกว่าค่าเฉลี่ยมิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยเนื่องจากได้รับผลกระทบโดยตรงและไม่สามารถควบคุมได้ต่อการดำเนินธุรกิจจากโครงการพักหนี้ฯ โครงการรับจำนำข้าว ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล มิติที่ 4 การทำกำไรของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี สหกรณ์สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายและบริหารจัดการให้มีกำไรสุทธิได้ดีกว่าค่าเฉลี่ยอัตราเงินออมหนี้ต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากแต่หนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าเงินออม มิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้และเงินรับฝาก มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจได้รับผลกระทบในการดำเนินธุรกิจทั้งจากคู่แข่งความสามารถของสมาชิกเองและโดยเฉพาะการแทรกแซงจากรัฐบาลที่ไม่สามารถควบคุมได้ 3) แนวโน้มปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นทุกปี รายได้ ค่าใช้จ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่กำไรสุทธิของสหกรณ์กลับมีแนวโน้มลดลง ส่วนฐานะการเงินโดยรวมค่อนข้างดี สินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น

Independent Study title: Analysis of the Performance and Financial Status of Nam Phong Agricultural Cooperative, Ltd., Khon Kaen Province.

Author: Miss Dutnapha Thetsiha; **ID:** 2579001724;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the general condition of Nam Phong Agricultural Cooperative, Ltd.; 2) to analyze its operational performance and financial status; and 3) to predict trends for its future performance and financial status.

The research method was to collect secondary data from the cooperative's financial statements, profit and loss, notes of financial statement and other financial documents from the 2010 to the 2014 accounting years, and to analyze the data using common-size accounting, trend analysis, and CAMELS financial ratios, and to make comparisons with the average values from the Department of Cooperatives Auditing.

The results showed that 1) as of 31 March 2015, Nam Phong Agricultural Cooperative, Ltd., was classified as a very large cooperative, with three branches and 5,794 members. It was involved in the credit business, sales, product consolidation, savings, and agricultural management and extension. It had assets of 614.91 million baht, debts of 403.32 million baht, capital of 211.59 million baht and net profits of 15.31 million baht. 2) In the period 2010 to 2014, the cooperative made profits every year, had more working assets than non-working assets, and had more working credits than non-working credits. Its capital was worth 34.4% of its debts and 37.53% its capital. Overall, its risk from total debts was greater than its capital. For the CAMELS analysis; Capital strength (C) was better than average, but there were risks because the debit to capital ratio was lower than average, even though its capital growth and return to equity were higher than average; Asset quality (A) was in adequate level, unpaid credits were lower than average, and although its asset turnover rate and asset growth rate were lower than average, its returns to assets ratio was higher than average; Management ability (M) was below average, because the government's debt freezing and rice pawning policies caused uncontrollable and direct impacts on the business; Earnings sufficiency (E) was in good level, the cooperative could control its expenses and manage its business to make profits higher than average level, and the savings to debt ratio per member was quite high compared to average, but debt per member was higher than savings overall; Liquidity (L) depended on the cooperative's efficiency in managing creditors and deposits; Sensitivity (S), the cooperative was impacted by competing businesses, the abilities of its members, and especially government intervention, which was beyond its control. 3) There is a trend for the cooperative's business volume to increase each year, and for its income and expenses to rise, but for its net profits to decrease. There is a trend for its overall financial status to remain rather good, with continuous increases in assets, credits and capital.

Keywords: Operation performance, Financial status, Nam Phong Agricultural Cooperative, Khon Kaen Province

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และติดตามการจัดทำรายงาน การศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อให้ได้รายงานที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ในเนื้อหา มีคุณค่าควรแก่การนำไป เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริม และพัฒนาสหกรณ์ต่อไป จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และรุ่นพี่ เพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท รุ่นที่ 8 แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและ กำลังใจ ที่สำคัญขอขอบคุณสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ที่ให้ ความอนุเคราะห์เอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้จะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาที่มอบให้ในครั้งนี้

ผู้จัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนาสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

คุณภา เทศลีหา

เมษายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์การเกษตร	7
บริบทสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด	12
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห้บการเงิน	15
แนวคิดเกี่ยวกับ CAMELS Analysis	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	49
สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด	49
การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด	58
การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ..	65
การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์แบบ CAMELS Analysis	85
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	121
สรุปผล	121
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะ	135
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	144
ก. เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556	145
ข. งบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557	147
ค. ผลการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดทฤษฎี CAMELS Analysis	163
ประวัติผู้ศึกษา	172

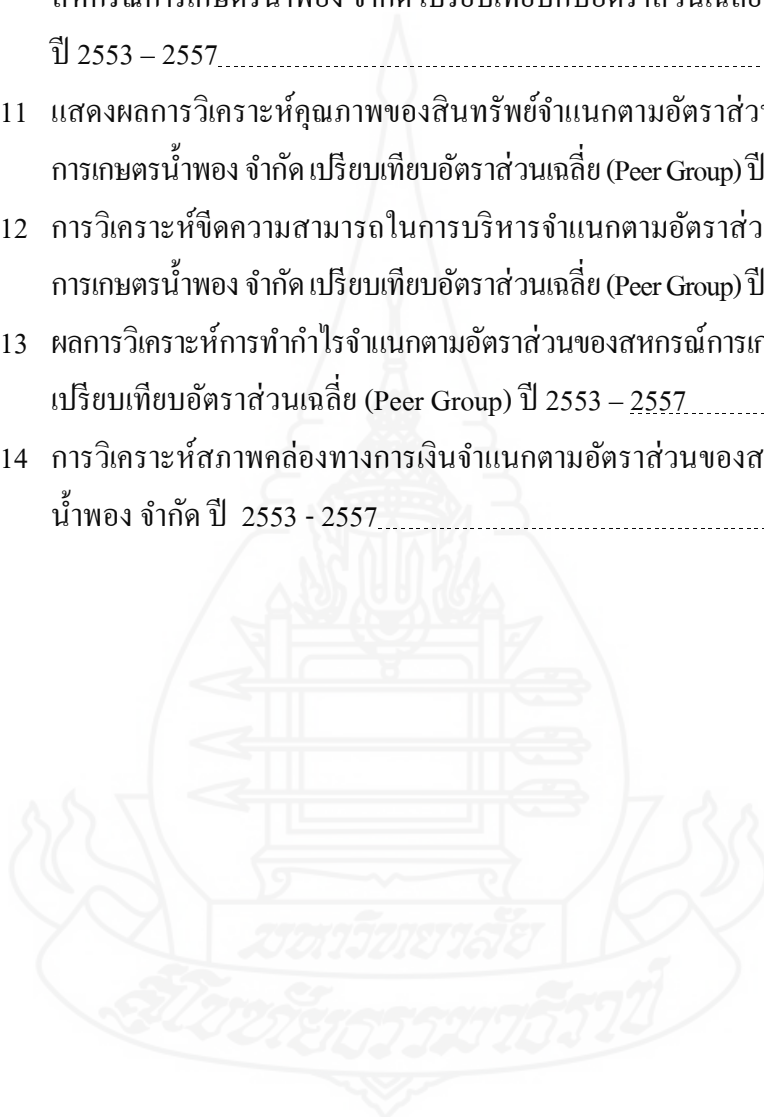

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง.....	27
ตารางที่ 2.2 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์.....	28
ตารางที่ 2.3 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 3 ชีดความสามารถในการบริหาร.....	29
ตารางที่ 2.4 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 4 การทำกำไร.....	30
ตารางที่ 2.5 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 5 สภาพคล่อง.....	31
ตารางที่ 2.6 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS ANALYSIS RATIOS) มิติที่ 6 ผลกระทบธุรกิจ.....	32
ตารางที่ 2.7 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี 2553 – 2557.....	36
ตารางที่ 4.1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด.....	51
ตารางที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553– 2557.....	51
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด.....	58
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่.....	61
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่.....	62
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวตั้ง.....	65
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านสินทรัพย์โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่.....	72
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านหนี้สินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่.....	78
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านทุนของสหกรณ์โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงจำแนกตามอัตราส่วนของ สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	85
ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์จำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553–2557.....	92
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการบริหารจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์ การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553–2557.....	98
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์การทำการกำไรจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	101
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตร น้ำพอง จำกัด ปี 2553 - 2557.....	113

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์.....	12
ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557.....	52
ภาพที่ 4.2 สินทรัพย์ หนี้สิน ทุน ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557.....	53
ภาพที่ 4.3 ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557.....	54
ภาพที่ 4.4 รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรสุทธิ ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557.....	55
ภาพที่ 4.5 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553– 2557.....	56
ภาพที่ 4.6 ปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบปี 2553–2557.....	57
ภาพที่ 4.7 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปี 2553– 2557.....	60
ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไรของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ช่วงปี 2553 - 2557.....	63
ภาพที่ 4.9 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปี 2553 – 2557.....	68
ภาพที่ 4.10 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปี 2553 – 2557.....	70
ภาพที่ 4.11 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวนอน เปรียบเทียบปี 2553– 2557.....	75
ภาพที่ 4.12 การวิเคราะห์สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวนอน ปี 2553 – 2557.....	76
ภาพที่ 4.13 การวิเคราะห์สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวนอน ปี 2553 – 2557.....	77
ภาพที่ 4.14 การวิเคราะห์แนวโน้มฐานะการเงินด้านหนี้สิน ปี 2553 – 2557.....	80
ภาพที่ 4.15 การวิเคราะห์แนวโน้มฐานะการเงินด้านหนี้สินรวม ปี 2553 – 2557.....	81

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.16 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557.....	84
ภาพที่ 4.17 อัตราหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	86
ภาพที่ 4.18 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	87
ภาพที่ 4.19 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	88
ภาพที่ 4.20 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	89
ภาพที่ 4.21 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	90
ภาพที่ 4.22 มิติที่ 1 ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงถั่วเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	91
ภาพที่ 4.23 อัตราการค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	93
ภาพที่ 4.24 อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	94
ภาพที่ 4.25 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	95
ภาพที่ 4.26 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	96
ภาพที่ 4.27 มิติที่ 2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ ถั่วเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	97

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.28 อัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	99
ภาพที่ 4.29 อัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	102
ภาพที่ 4.30 อัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	103
ภาพที่ 4.31 อัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	104
ภาพที่ 4.32 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร น้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	105
ภาพที่ 4.33 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	106
ภาพที่ 4.34 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	107
ภาพที่ 4.35 อัตราการเติบโตของกำไรของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	108
ภาพที่ 4.36 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	109
ภาพที่ 4.37 มิติที่ 4 การทำกำไรถัวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	110
ภาพที่ 4.38 มิติที่ 4 การทำกำไรถัวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	111
ภาพที่ 4.39 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	114
ภาพที่ 4.40 อัตราส่วนหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วน เฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	115

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 4.41	อายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	116
ภาพที่ 4.42	อัตรากู้หนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	117
ภาพที่ 4.43	มิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์ ถั่วเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557.....	118

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร การประกอบอาชีพเกษตรกรมักประสบปัญหาหลายประการ อาทิเช่น ขาดแคลนเงินทุนที่ใช้ในการประกอบอาชีพมีต้องกู้ยืมจากนายทุน ถูกเอารัดเอาเปรียบต้องเสียดอกเบี้ยแพง ขาดแคลนที่ดินทำกิน เกษตรกรบางรายมีที่ดินทำกินน้อย บางรายไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินผู้อื่นทำกิน อีกทั้งประสบปัญหาในเรื่องการขาดความรู้เกี่ยวกับการผลิตสมัยใหม่ที่ถูกต้อง เช่น การใช้ปุ๋ย สารฆ่าแมลง สารปราบศัตรูพืช พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ทำให้ผลผลิตที่ได้ต่ำไม่คุ้มกับการลงทุน นอกจากนี้ผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ และไม่เป็นที่ไปตามความต้องการของตลาด ขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ระบบชลประทาน เมื่อนำผลผลิตออกสู่ตลาดก็ถูกเอารัดเอาเปรียบในเรื่องการชั่ง ตวง วัด และมีความจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิตตามฤดูกาล จึงถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางเป็นเหตุให้ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว ส่งผลกระทบต่อสังคมในชุมชน ทำให้คุณภาพชีวิตและฐานะความเป็นอยู่ต่ำกว่าคนประกอบอาชีพอื่น จากปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นเรื่องยากที่เกษตรกรแต่ละคนจะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง

สหกรณ์การเกษตรจึงเป็นองค์กรที่เป็นที่พึ่งพิงในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตร ซึ่งเป็นองค์กรที่ดำเนินธุรกิจแบบเอกชนประสงค์ จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียน สหกรณ์ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ สามารถช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับสมาชิกเกษตรกร โดยการดำเนินธุรกิจต่างๆ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ เพื่อจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกนำไปลงทุนเพื่อการเกษตร ซื้อวัสดุการเกษตร บุกเบิกปรับปรุงที่ดิน หรือจัดซื้อที่ดินการเกษตร และใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว ธุรกิจการซื้อ เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น ปุ๋ย สารปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์พืช และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกตามความต้องการ ซึ่งเป็นการรวมซื้อในปริมาณมาก จะทำให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำลง และเมื่อสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะนำเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วย ธุรกิจ

ขายหรือการรวบรวมผลผลิตให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคาสูง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ธุรกิจรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่า ประโยชน์ของการออมทรัพย์และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ รวมทั้งธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการ สหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้าน การเกษตรหรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่นคอยให้ความรู้และคำแนะนำทางด้าน การเกษตร ให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในหลักวิชาการแผนใหม่ ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และปริมาณตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกด้วย

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ที่จัดตั้งขึ้น ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จดทะเบียนสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2519 เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของสมาชิก มุ่งให้บริการแก่สมาชิกในองค์กร ดำเนินกิจการ โดยมีได้มุ่งหวังกำไรแต่เพื่อประโยชน์สูงสุดของมวลสมาชิก โดยมุ่งเน้นการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำเนินกิจการตามอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประชาธิปไตย สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีพื้นที่ดำเนินการครอบคลุม 3 อำเภอในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ อำเภอน้ำพอง อำเภออุบลรัตน์ และอำเภอเขาสวนกวาง โดยมีตำบล จำนวนรวม 16 ตำบล และมีกลุ่มสมาชิก จำนวน 101 กลุ่ม ปัจจุบัน (ณ สิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2558) มีสมาชิก จำนวน 5,794 คน มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 614,919,024.49 บาท ดำเนินงานทั้งสิ้น 211,591,797.93 บาท ทุนเรือนหุ้น 15,791,128 หุ้น เป็นเงิน 157,911,280.00 บาท ผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ จำนวน 15,316,963.43 บาท สหกรณ์ดำเนินธุรกิจหลากหลายเพื่อบริการแก่สมาชิก ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจบริการ ผลการดำเนินธุรกิจได้กำไรต่อเนื่องทุกปี จนกระทั่ง ปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2558 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรสุทธิลดลงจากเดิม 18,138,447.12 บาท เป็น 15,316,963.43 บาท (สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด, 2558) การที่จะพัฒนาสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด นั้น จำเป็นต้องทราบฐานการเงินและผลการดำเนินงานที่แท้จริง ทั้งนี้ยังไม่เคยมีการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์มาก่อนเลย ผู้ศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ของกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีหน้าที่กำกับ ดูแล แนะนำ และส่งเสริม จึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น โดยใช้การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนหรือโครงสร้างของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์ การวิเคราะห์แนวโน้ม ปี 2553 - 2557 ใช้ปี 2553 เป็นปีฐานเพียงปีเดียวเปรียบเทียบ

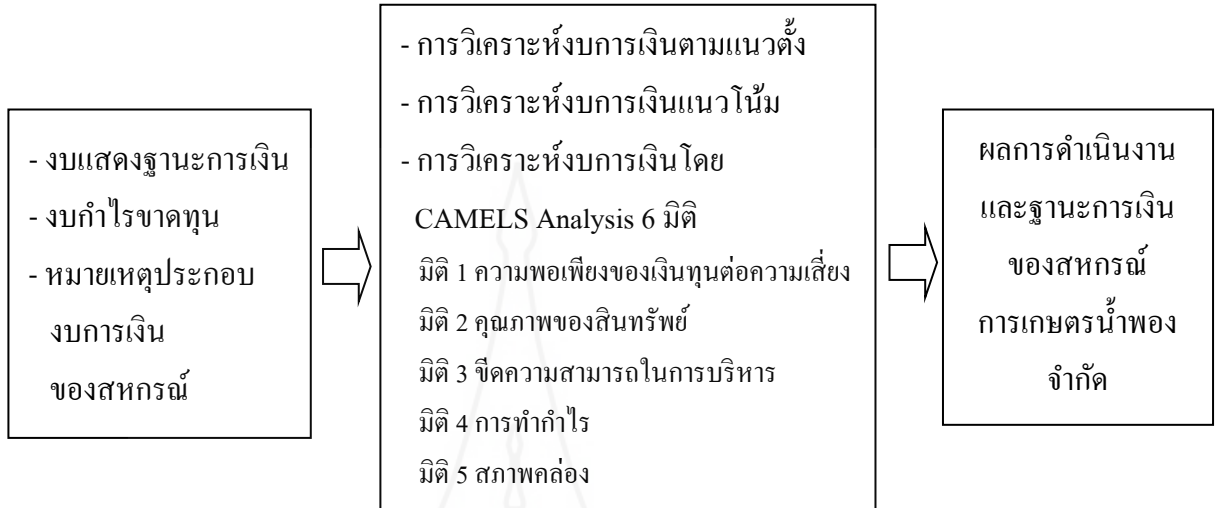
การเทียบเคียงฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน รายงานประจำปีของสหกรณ์ และใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ คือ มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ 3 บิดความสามารถในการบริหาร มิติ 4 การทำกำไร มิติ 5 สภาพคล่อง และมิติ 6 ผลกระทบของธุรกิจ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ จะช่วยชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเดือนกักทางการเงินให้แก่สหกรณ์ภายในเวลาที่เหมาะสม ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลา ใ้ระวางทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายกับสหกรณ์รวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ ตลอดจนเป็นตัวชี้วัดมาตรฐานการดำเนินงานของสหกรณ์และทรัพยากรมนุษย์ของสหกรณ์ รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จจลุล่วงตามเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น
- 2.2 เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น
- 2.3 เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ในปีบัญชี 2553 – 2557 โดยใช้การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวตั้ง การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวนอนแบบฐานคงที่และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่ 1 มกราคม 2559 ถึง 30 เมษายน 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

- 5.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น
- 5.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น
- 5.3 คณะกรรมการดำเนิน หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
- 5.4 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานประจำในสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าฝ่าย รองผู้จัดการ ผู้จัดการ
- 5.5 ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลกำไรในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในรอบระยะเวลาบัญชี 2553 - 2557
- 5.6 ฐานะการเงิน หมายถึง สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ จากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จากงบกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นปีบัญชี 2553 - 2557
- 5.7 การวิเคราะห์งบการเงินตามแน่วตั้ง หมายถึง การเปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน เช่น การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบแสดงฐานะการเงินโดยคิดเป็นร้อยละของยอดสินทรัพย์รวม การเปรียบเทียบรายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนโดยคิดเป็นร้อยละของยอดขาย ช่วยให้เห็น โครงสร้างของสินทรัพย์ โครงสร้างหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น และโครงสร้างต้นทุนและค่าใช้จ่ายของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5.8 การวิเคราะห์งบการเงินแนวนิยม หมายถึง การศึกษาจากข้อมูลที่ได้มาโดยตรงของตัวเลขแต่ละรายการในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน จากงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นรายปี ตั้งแต่ปี 2553 – 2557 โดยใช้ปี 2553 เป็นปีฐาน
- 5.9 การวิเคราะห์งบการเงินโดย CAMELS Analysis หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ และมาตรฐานเดียวกันในองค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 คือ
- มิติที่ 1 : C – Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
  - มิติที่ 2 : A – Assets Quality : คุณภาพของสินทรัพย์
  - มิติที่ 3 : M – Management Capability : ชัดความสามารถในการบริหาร
  - มิติที่ 4 : E – Earnings Sufficiency : การทำกำไร
  - มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่องทางการเงิน
  - มิติที่ 6 : S – Sensitivity : ผลกระทบของธุรกิจ

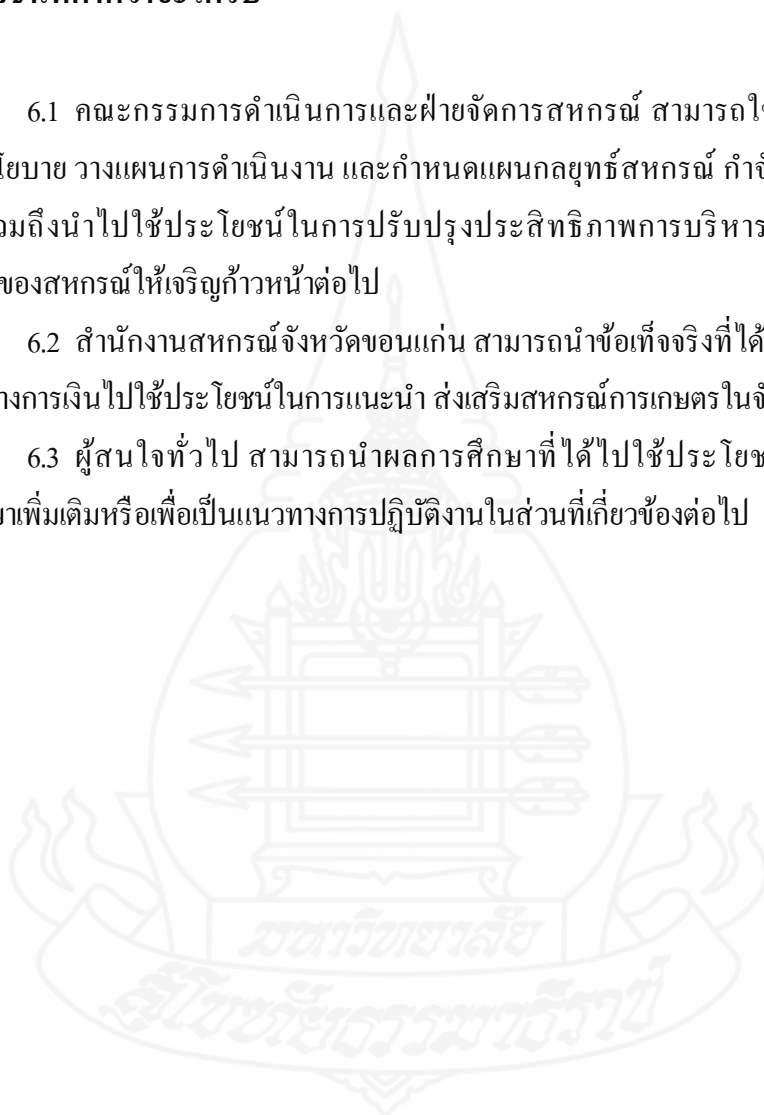
5.10 Peer Group หมายถึง ข้อมูลและอัตราส่วนของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย สำหรับใช้เป็นตัวชี้วัดทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประกาศโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการสหกรณ์ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับ กำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดแผนกลยุทธ์สหกรณ์ กำจัดจุดอ่อน เพิ่มความเข้มแข็งรวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานและพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

6.2 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น สามารถนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดขอนแก่น

6.3 ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมหรือเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์การเกษตร
2. บริบทสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน
4. แนวคิดเกี่ยวกับ CAMELS Analysis
5. แนวทางการประยุกต์ใช้ Peer Group ในการวิเคราะห์เทียบเคียง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์การเกษตร

1.1 ความหมายของสหกรณ์ “สหกรณ์” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ฐานชนชัย วิวัฒน์, 2557: 2)

สหกรณ์ คือ องค์กรธุรกิจสังคมที่จัดตั้งและดำเนินการโดยสมาชิก เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน และเพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของสมาชิกและสังคมให้สูงขึ้นอย่างสันติวิธี โดยยึดหลักการพึ่งตนเอง หลักความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความเสมอภาคและความเป็นธรรม และหลักการศึกษากลับเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงาน (ประดิษฐ์ มัชฌิมา, 2550: 4) สหกรณ์ คือ การที่บุคคลมารวมกลุ่มกันและร่วมดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งการรวมกลุ่มกันแบบสหกรณ์นี้อาจเป็นแบบพหุติตย์ หรือนิติตย์ก็ได้ กล่าวคือ การรวมกลุ่มแบบพหุติตย์เป็นการรวมกลุ่มแบบธรรมชาติอาจไม่เป็นกลุ่มที่ถาวรและไม่มีกฎ ระเบียบรองรับ แต่การรวมกลุ่มแบบนิติตย์เป็นการรวมกลุ่มในรูปนิติบุคคล มีระเบียบ กฎหมายรองรับตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2557: 123)

1.2 ประวัติวิวัฒนาการการจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย จากอดีตที่ผ่านมา ระบบเศรษฐกิจในชนบทของประเทศไทยค่อยๆเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจเพื่อเลี้ยงตัวเองสู่ระบบเศรษฐกิจเพื่อการค้า เมื่อต้องการผลิตให้ได้มากก็ต้องใช้ทุนเพิ่มซึ่งแต่เดิมยังไม่มียอดการเครดิตรูปใดที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร จึงต้องใช้วิธีการกู้ยืมจากพ่อค้าหรือนายทุนในท้องถิ่น โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง นอกจากนี้บางรายก็ใช้วิธีตกข้าวและให้ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ ซึ่งเกษตรกรต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่เสมอจนยากที่จะสามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินเป็นอิสระได้ ประกอบกับสภาพการเกษตรโดยทั่วไปของเกษตรกรไทยต้องอาศัย สภาพดินฟ้าอากาศและธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตที่ได้จึงไม่ค่อยแน่นอน บางครั้งผลผลิตเสียหายติดต่อกัน ดอกเบี้ยทบต้นหนี้สินเพิ่มมากยิ่งขึ้น จนไม่สามารถชำระหนี้สินได้ และต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ไปในที่สุด ตอนปลายรัชกาลที่ 5 โดยดำริจะจัดตั้งธนาคารเกษตรขึ้นและให้มีสาขากระจายไปในส่วนภูมิภาคแต่มีปัญหาขัดข้องในเรื่องเงินทุนหลักประกันเงินกู้และวิธีจะควบคุมให้เกษตรกรส่งใช้หนี้สินธนาคาร ความคิดในการจัดตั้งธนาคารเกษตรครั้งนั้นจึงระงับไป

ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ได้ทรงริเริ่มให้มีการสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย โดยในปี พ.ศ.2457 กระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งเมืองมดราช ประเทศอินเดีย ให้มาสำรวจเกี่ยวกับปัญหาเรื่องเงินทุน ท่านผู้นี้ได้แนะนำว่าควรจัดตั้งธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ ทำการให้กู้ยืมเงินโดยยึดถือที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นประกัน ส่วนวิธีที่จะควบคุมมิให้เกษตรกรทอดทิ้งที่ดินและหลบหนี้สินโดยให้เกษตรกรที่จะได้รับเงินกู้ยืมรวมกันเป็นสมาคมจึงกล่าวได้ว่าประเทศไทย ได้เริ่มจัดตั้งสหกรณ์ ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็มีได้ดำเนินการอย่างไร จนได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์

เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2457 การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์ขึ้นนี้ก็เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น สำหรับเงินทุนดำเนินการอาศัยเงินกู้ จากเบงก์สยามกัมมาจล จำกัด (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) โดยมีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับว่า พระองค์ทรงเป็นผู้ริเริ่มการสหกรณ์ และทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างจากสหกรณ์เครดิตที่ดำเนินกันในประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็เลือกแบบไรฟ์ไฟเซน ด้วยเหตุผลที่ว่า สหกรณ์หาทุนแบบไรฟ์ไฟเซน ซึ่งมีกำเนิดในประเทศเยอรมันนี้ มีความเหมาะสมกับ ภาวะของเศรษฐกิจของเกษตรกรไทยมากกว่าแบบอื่น เพราะเป็นสหกรณ์ที่สมาชิกต้องรับผิดชอบในหนี้สินของสหกรณ์ร่วมกันและแทนกันได้โดยไม่จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กแดนดำเนินงานแคบ สมาชิกจะต้องรู้จักกันดี

และควบคุมซึ่งกันและกันได้ เป็นการขจัดปัญหาที่วิตกในครั้งนั้นว่าสมาชิกที่กู้เงินแล้วละทิ้งที่ดินหลบหนีสินให้หมดไป (<http://ab.cmcat.ac.th/main/sahakorn/v002.html,2558>)

1.3 คุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์สหกรณ์ หลักการสหกรณ์ วิธีการสหกรณ์ พิชัย นิลทองคำ (2555:63) ระบุว่า ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยคุณค่าสหกรณ์อุดมการณ์สหกรณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2552 ไว้ดังนี้

1.3.1 คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values) สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยเหลือตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3.2 อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่าช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี ความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

1.3.3 หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles) คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผล เป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and Open Membership) สหกรณ์เป็นองค์กรแห่งความสมัครใจ เปิดรับบุคคลทั่วไปที่สามารถใช้บริการสหกรณ์ได้ และเต็มใจจะรับผิดชอบในฐานะสมาชิก เข้าเป็นสมาชิกโดยปราศจากการกีดกันทางเพศ ฐานะทางสังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control) สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่มีการควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ บุรุษและสตรีที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อสมาชิก ในสหกรณ์ชั้นปฐมสมาชิกมีสิทธิ์ในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่นๆ ก็ดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยเช่นเดียวกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation) สมาชิกมีส่วนร่วมในการลงทุน (ซื้อหุ้น) ในสหกรณ์ของตนเองอย่างเสมอภาคกัน และมีส่วนในการควบคุมการใช้เงินทุนของสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย ทุนของสหกรณ์อย่างน้อยๆ ส่วนหนึ่งต้องเป็นสินทรัพย์ส่วนรวมของสหกรณ์ โดยปกติสมาชิกจะได้รับผลตอบแทน (ถ้ามี) ในอัตราที่จำกัดตามเงินลงทุน (หุ้น) ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขของการเข้าเป็นสมาชิก สมาชิกสามารถจัดสรรเงินส่วนเกินของสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งหรือทุกอย่างตามข้อบังคับฉบับนี้ คือ

- 1) เพื่อการพัฒนาสหกรณ์โดยอาจกันไว้เป็นทุนสำรองซึ่งอย่างน้อย ๆ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่นำมาแบ่งปันกันไม่ได้
- 2) เพื่อตอบแทนแก่สมาชิกตามสัดส่วนของปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้ทำกับสหกรณ์
- 3) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence) สหกรณ์เป็นองค์กรที่พึ่งพาตนเองและปกครองตนเอง โดยการควบคุมของมวลสมาชิก หากสหกรณ์จะต้องมีข้อตกลงผูกพันกับองค์กรอื่นใด ซึ่งรวมถึงหน่วยงานของรัฐบาลด้วย หรือจะต้องเพิ่มเงินลงทุนโดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องกระทำการดังกล่าวภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงธำรงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมสหกรณ์ตามแนวทางประชาธิปไตย และสหกรณ์ยังคงดำรงความเป็นอิสระ

หลักการที่ 5 การศึกษาฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information) สหกรณ์พึงให้การศึกษและการฝึกอบรมแก่สมาชิก ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพึงให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives) สหกรณ์จะสามารถให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community) สหกรณ์พึงดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยั่งยืนตามนโยบาย ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

1.3.4 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices) คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.4 ประเภทของสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ 7 ประเภท (<http://webhotst.cpd.go.th/rlo/2558>) ดังต่อไปนี้

- 1) สหกรณ์การเกษตร
- 2) สหกรณ์ประมง
- 3) สหกรณ์นิคม

- 4) สหกรณ์ร้านค้า
- 5) สหกรณ์บริการ
- 6) สหกรณ์ออมทรัพย์
- 7) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

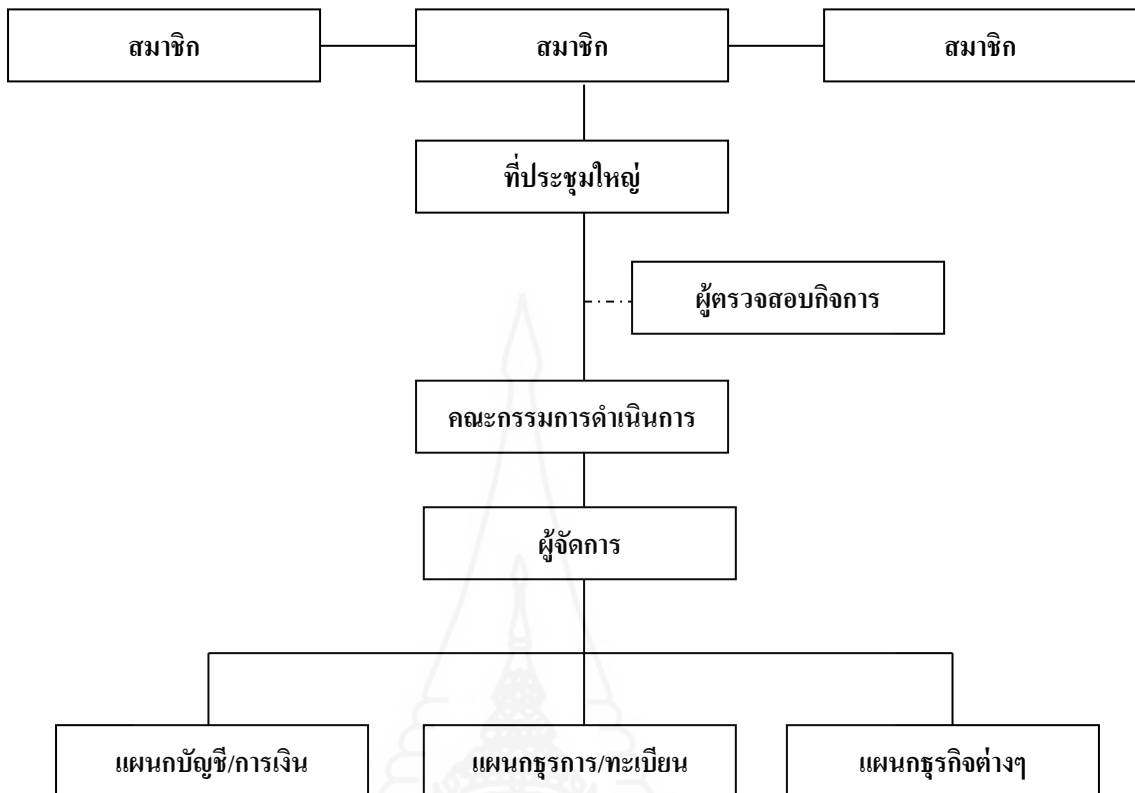
1.5 สหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557:80) สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

1.5.1 วัตถุประสงค์และประโยชน์ของสหกรณ์การเกษตร

1) วัตถุประสงค์ สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

2) ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้สารปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตผลที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย

1.6 โครงสร้างของสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์ ระบุว่า สหกรณ์ตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้บริหารงานแทน ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการไม่เกิน 15 คน มีอำนาจหน้าที่ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง เพื่อให้กิจการสหกรณ์ดำเนินการอย่างกว้างขวาง และให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึงคณะกรรมการดำเนินการควรจัดจ้างผู้จัดการที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินธุรกิจแทน และผู้จัดการ อาจจัดจ้างเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือกิจการสหกรณ์ด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของสหกรณ์

ที่มา: กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2558

2. บริบทสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จัดทะเบียนประเภทสหกรณ์การเกษตร เลขทะเบียน ที่ กสก.35/2519 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2519 ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เลขที่ 234 หมู่ 10 ถนนน้ำพอง-กระนวน ตำบลหนองกุง มีสำนักงานสาขา 2 แห่ง ได้แก่ สาขาบ้านขาม เลขที่ 117 หมู่ 9 ถนนน้ำพอง-บ้านขาม ตำบลบ้านขาม และสาขาบ้านสะอาด เลขที่ 96 หมู่ 2 ถนนโนนดงบัง-ดงบัง ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พื้นที่ดำเนินงาน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอน้ำพอง อำเภออุบลรัตน์ อำเภอเขาสวนกวาง ปัจจุบัน (ณ สิ้นปีทางบัญชี 31 มีนาคม 2558) มีสมาชิกจำนวน 5,794 ราย สังกัดกลุ่มต่างๆ รวม 101 กลุ่ม มีทุนดำเนินงาน จำนวน 614,147,289.48 บาท ดำเนินธุรกิจ สินเชื่อ รับฝากเงิน จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วยงานที่สนับสนุน ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.)และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด, 2558)

2.1 การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด (สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด, 2558) บริหารและดำเนินงานโดยคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน ที่มาจากการเลือกตั้งจากผู้แทนสมาชิกของสหกรณ์ โดยผ่านมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี คุณสมบัติของคณะกรรมการเป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่กำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ แนวทางการปฏิบัติงานและการบริหารงานสำหรับสหกรณ์ ควบคุม กำกับ ดูแล ฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของสหกรณ์ ซึ่งแบ่งเป็นคณะอนุกรรมการ 7 คณะ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ อำนาจการ เงินกู้ การศึกษาและประชาสัมพันธ์ จัดซื้อจัดจ้าง เงินกู้เพื่อสวัสดิการเจ้าหน้าที่ จัดซื้อสินค้าควบคุมงานก่อสร้าง ตรวจรับสินทรัพย์/ตรวจรับการจ้าง คณะละ 5 คน และมีผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน ที่เลือกตั้งจากสมาชิกและบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถ ทำหน้าที่ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการทำงานของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ มติที่ประชุมของสหกรณ์ ฝ่ายจัดการ จำนวน 32 คน โดยผู้จัดการจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่ให้มาทำงานในสหกรณ์ ในแต่ละแผนกงานตามความเหมาะสม ฝ่ายจัดการจะบริหารงานตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดนโยบายไว้ โดยมีการดำเนินการดังนี้

1) รับสมาชิกด้วยความสมัครใจ ซึ่งเป็นประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตพื้นที่ดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิก และเพื่อป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์จากกลุ่มอาชีพอื่น

2) ระดมเงินทุนเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงาน โดยเป็นแหล่งเงินภายในของสหกรณ์ได้จากการระดมหุ้นจากสมาชิก จากโครงการระดมหุ้นด้วยข้าวเปลือก โครงการซื้อหุ้นคืน โสด การถือหุ้นตาม ส่วนของเงินกู้ในอัตราร้อยละ 5 การรับฝากเงินจากโครงการออมทรัพย์ ออมทรัพย์พิเศษ โดยสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้สมาชิกในอัตราสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป สหกรณ์ได้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไว้เป็นทุนสำรองมากกว่าที่กฎหมายกำหนด และยังจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไว้เป็นเงินทุนสะสมอื่น ๆ มากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ เพื่อเป็นทุนดำเนินงานภายในของสหกรณ์ โดยได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

3) จัดให้มีสวัสดิการแก่สมาชิกสหกรณ์ โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ เช่น สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ครอบครัวและสมาชิกสหกรณ์ สวัสดิการช่วยเหลือค่าครองชีพ สมาชิกผู้สูงอายุ สวัสดิการช่วยเหลือค่าการศึกษาบุตรสมาชิก สวัสดิการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลสมาชิก และครอบครัว ช่วยเหลือสมาชิกประสบภัย เป็นต้น

4) ได้ร่วมสนับสนุนกิจกรรมชุมชน โครงการส่งเสริมงานประเพณีต่างๆ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพ และจัดทำโครงการต่างๆ กับหน่วยงานในจังหวัด ได้แก่ โครงการจัดทำบัญชีในครัวเรือน โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถาบันเกษตรกร โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการไถกลบตอซัง

2.2 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด (สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด, 2558) ได้ดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ เพื่อบริการสมาชิก ดังนี้

1) ธุรกิจสินเชื่อ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ร้อยละ 8.25 ต่อปี ค่าปรับ ร้อยละ 3 ต่อปี แยกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

(1) เงินกู้ระยะสั้น วัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิต สำหรับฤดูกาลผลิตปีหนึ่ง กำหนดชำระคืนเสร็จภายในเวลาที่ขายผลผลิตจากเงินกู้นั้นไม่เกิน 12 เดือน ในกรณีจำเป็นไม่เกิน 18 เดือน

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการลงทุนตามแผนการใช้เงินกู้ในสินทรัพย์การเกษตร ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเสร็จเป็นงวด ๆ ภายในเวลา 3 ปี ในกรณีจำเป็นไม่เกิน 5 ปี

(3) เงินกู้ระยะยาว วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการลงทุนตามแผนการใช้เงินกู้ในสินทรัพย์การเกษตรโดยการผลิตซึ่งใช้ระยะเวลาเกินกว่า 2 ปี ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเสร็จเป็นงวด ๆ ภายในเวลา 5 ปี ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ อาจให้เวลาไม่เกิน 10 ปี

2) ธุรกิจรับฝากเงิน เพื่อสนับสนุนการออมและเป็นการระดมทุนสำหรับนำไปบริหารธุรกิจของสหกรณ์ โดยรับฝากเงิน 4 ประเภท ได้แก่

(1) เงินฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 2.25 ต่อปี

(2) เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 3.50 ต่อปี

(3) เงินฝากสัจออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 2.25 ต่อปี

(4) เงินฝากออมทรัพย์โครงการสุกร อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 7 ต่อปี

3) ธุรกิจซื้อหรือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เพื่อจัดหาสินค้ามาจำหน่ายตามความต้องการของสมาชิก ได้แก่ ปุ๋ย สารปราบศัตรูพืช เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์ เมล็ดพันธุ์ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น อาหารสุกร สินค้าทั่วไป

4) ธุรกิจรวบรวมผลผลิต เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกนาปีและนาปรัง จากสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป โดยซื้อ - ขาย ข้าวเปลือกผ่านระบบตลาดกลางสหกรณ์ โดยบุคคลภายนอก ได้แก่ พ่อค้าโรงสีมาเปิดตลาดขายข้าวผ่านตลาด

5) ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร สหกรณ์ให้บริการรถขนส่งน้ำมันโดยรับขนส่งน้ำมันจากคลังน้ำมันของบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) นำส่งแก่สหกรณ์ต่าง ๆ ในจังหวัดขอนแก่น และบริการรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ จัดส่งสินค้าปุ๋ย รวมทั้งใช้งานอื่น ๆ ในกิจการของสหกรณ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับการงบการเงิน

3.1 ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน ภาววิชาติบัญญัติ (2558: 10 - 11) ได้กล่าวว่า งบการเงินเป็นการนำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และ กระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ นอกจากนี้ งบการเงินยังแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ดูแลทรัพยากรของกิจการ เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว งบการเงินให้ข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้เกี่ยวกับกิจการ

1. สินทรัพย์
2. หนี้สิน
3. ส่วนของเจ้าของ
4. รายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงผลกำไรและขาดทุน
5. เงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของในฐานะที่เป็นเจ้าของ

6. กระแสเงินสด
ข้อมูลเหล่านี้และข้อมูลอื่นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินช่วยผู้ใช้งบการเงินในการคาดการณ์เกี่ยวกับจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ

งบการเงินฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด
2. งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวด
3. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของสำหรับงวด
4. งบกระแสเงินสดสำหรับงวด
5. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น

ส่งเสริม หอมกลิ่น และคณะ(2557: 2-8)สรุปความหมายของงบการเงินโดยอิงตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 เป็นหลักดังนี้ งบการเงิน หมายความว่า รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ซึ่งรายงานดังกล่าวรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปจะเป็นรอบระยะเวลา 12 เดือน หรือหนึ่งปี

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2545: 5) งบการเงิน หมายถึง รายงานผลการประกอบการทางการเงินของบริษัท ซึ่งจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชี โดยเป็นรายงานกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาหนึ่ง ๆ อาจจะเป็น 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือ 12 เดือน การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นการใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากงบการเงินให้ทราบถึงฐานะและความมั่นคงของบริษัทนั้น ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

สุนา สิทธิเลิศประสิทธิ์ และคณะ (2556: 1-27) งบการเงิน (Financial Statement) หรือรายงานบัญชีการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างมีระเบียบ แบบแผน เพื่อแสดงถึงฐานะการเงินและผลของรายการทางการเงิน งบการเงินจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป โดยมีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ งบการเงินยังแสดงถึงผลของการบริหารงานของฝ่ายบริหารในการดูแลรักษาและการจัดสรรการใช้ทรัพยากรของกิจการว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

งบการเงินจะให้ข้อมูลที่สำคัญซึ่งปรากฏและเปิดเผยไว้ในงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้งบการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับเงินสดในอนาคตของกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคาดคะเนเกี่ยวกับจังหวะ เวลา และความไม่แน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดเงินสดและรายการที่เทียบเท่าเงินสด โดยทั่วไปงบการเงินจะให้ข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์
2. หนี้สิน
3. ส่วนของเจ้าของ
4. รายได้
5. ค่าใช้จ่าย
6. รายการกำไรหรือขาดทุน
7. กระแสเงินสด

ส่วนประกอบของงบการเงิน ฝ่ายบริหารเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำ และนำเสนองบการเงินต่อผู้ใช้งบ ดังนั้น ฝ่ายบริหารจึงต้องให้ความสนใจต่อข้อมูลที่แสดงไว้ในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงินของสภาวิชาชีพนักบัญชี กำหนดไว้ว่างบการเงินที่สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยงบต่อไปนี้

1. งบดุล
2. งบกำไรขาดทุน
3. งบใดงบหนึ่งต่อไปนี้
  - 3.1 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ
  - 3.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
4. งบกระแสเงินสด
5. นโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

สรุปงบการเงิน คือ รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ อย่างมีระบบ ซึ่งรายงานโดยงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นๆ ของงบการเงินในรอบระยะเวลา 12 เดือน หรือหนึ่งปี ซึ่งเป็นแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานทางการเงินของฝ่ายบริหารและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน

3.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งบการเงิน ส่งเสริม หอมกลิ่น และคณะ (2557: 3-7) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงินเป็นการวิเคราะห์การดำเนินงาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงข้อมูลของงบการเงินให้เป็นข่าวสารที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองเบื้องต้นถึงความสำเร็จ หรือข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเกิดจากการบริหารงาน เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางตัดสินใจทางการเงินอย่างสมเหตุสมผล การวิเคราะห์งบการเงินจะมีประโยชน์เมื่อผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจและแปลความหมายของงบการเงินได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ต้องเลือกเครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต้องการ วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งบการเงิน ดังนี้

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือกลั่นกรองเบื้องต้น
- 2) ใช้เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ฐานะการเงินในอนาคต และผลที่จะเกิดขึ้น
- 3) เพื่อวินิจฉัยปัญหาการบริหาร การดำเนินงาน และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น
- 3) ใช้เป็นเครื่องมือประเมินการบริหารของผู้บริหาร

3.3 ความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน จากการศึกษาความหมายและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งบการเงิน ส่งเสริม หอมกลิ่นและคณะ (2557: 3-9) ได้กล่าวถึงความสำคัญต่อสหกรณ์ ดังนี้

- 1) ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร พยากรณ์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในอนาคต
- 2) ใช้ในการพิจารณาวางแผนงาน โดยใช้ข้อดีและจุดอ่อนของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วพิจารณาแนวทางที่จะทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพมากกว่าในอนาคต
- 3) ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์และปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้นำไปพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป และใช้พิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ของสหกรณ์
- 4) ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
- 5) ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของสหกรณ์ในอนาคต เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร การตัดสินใจก่อนนี้ของสหกรณ์ การตัดสินใจจ่ายเงินปันผล เป็นต้น

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน

1) **แนวคิดการวิเคราะห์งบการเงินตามแนวตั้ง** ส่งเสริม หอมกลิ่น และคณะ (2557: 3-20) กล่าวว่า การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) หรือการย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common Size Analysis) เป็นการหาความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกันให้อยู่ในรูปของอัตราร้อยละ เพื่อให้เห็นสัดส่วนรายการต่าง ๆ ของงบการเงินอย่างชัดเจน โดยจะกำหนดให้รายการใดรายการหนึ่งในงบการเงินเป็นฐานในการเปรียบเทียบซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 100 แล้วพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าใดของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ การวิเคราะห์งบการเงินแนวตั้งสามารถทำได้ทั้งงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{รายการสินทรัพย์แต่ละรายการ} = \frac{\text{รายการสินทรัพย์แต่ละรายการ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

$$\text{รายการหนี้สิน/ทุนของสหกรณ์แต่ละรายการ} = \frac{\text{หนี้สิน/ทุนของสหกรณ์แต่ละรายการ}}{\text{หนี้สินและทุนของสหกรณ์}} \times 100$$

การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{รายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน} = \frac{\text{รายการแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุน}}{\text{ขาย/บริการ}} \times 100$$

2) แนวคิดการวิเคราะห์งบการเงินแนวนอน

ส่งเสริม หอมกลิ่น และคณะ (2557: 3-27) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการหาความสัมพันธ์ของรายการในงบการเงินต่างงวดเวลาหรืองบการเงินหลายปี โดยดูการเปลี่ยนแปลงของรายการระหว่างงวดหรือปีการดำเนินงานว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นหรือลดลงอย่างไรบ้าง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงอัตราการขยายตัวหรือความเจริญเติบโตของสหกรณ์ในด้านต่างๆ เช่น ขนาดของทุนดำเนินงาน ยอดขาย รวมทั้งผลตอบแทนจากการดำเนินงาน เป็นต้น การวิเคราะห์วิธีนี้รายการในงบการเงินจะแสดงรูป ร้อยละเช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์แนวดิ่ง แต่การแสดงความสัมพันธ์ของรายการนี้แสดงเป็นรูปร้อยละของข้อมูลงวดก่อนหรือปีฐาน

การวิเคราะห์งบการเงินตามแนวนอน หากวิเคราะห์ข้อมูลหลายปีจะสามารถแสดงแนวโน้มของรายการต่าง ๆ ได้ และเรียกการวิเคราะห์นี้ว่าการวิเคราะห์แนวนอน (Trend Analysis)

วิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวนอน มี 2 วิธี คือ

(1) การวิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐาน หรือการวิเคราะห์โดยกำหนดให้งวดใดงวดหนึ่งเป็นฐานในการเปรียบเทียบเป็นวิธีกำหนดให้ปีใดปีหนึ่งเป็นฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐาน ซึ่งโดยทั่วไปมักจะกำหนดให้ปีแรกสุดเป็นปีฐาน และพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปีฐานเป็นต้นไป การวิเคราะห์ตามวิธีนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพิจารณา แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ในงบการเงินว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไรบ้าง สูงขึ้น ลดลง หรือไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ หากต้องการทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นผู้วิเคราะห์ก็ควรทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงินหลาย ๆ งวดหรือหลาย ๆ ปี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ}}{\text{ตัวเลขของปีฐานคงที่}} \times 100$$

(2) การวิเคราะห์แบบปีฐานเคลื่อนที่ หรือบางครั้งเรียกเป็นการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบกับงวดก่อน 1 งวด ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่กำหนดให้ปีหนึ่งปีใดเป็นฐานในการเปรียบเทียบแต่จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปีก่อนหน้านั้นโดยตรง เช่น ข้อมูลของปี 25X5 จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปี 25X4 และ ข้อมูลของปี 25X4 จะเปรียบเทียบกับข้อมูลของปี 25X3 โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราเพิ่ม/ลด ของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{(\text{ข้อมูลของปีที่ต้องการ} - \text{ข้อมูลของปีก่อน})}{\text{ข้อมูลของปีก่อน}} \times 100$$

ส่งเสริม หอมกลิ่น และคณะ (2557: 3-34 – 3-35) ได้ให้ข้อสังเกตการวิเคราะห์งบการเงินแนวนอน ดังนี้

(1) การคำนวณหาอัตราร้อยละของแนวนอน ไม่จำเป็นต้องคำนวณทุกรายการที่ปรากฏในงบการเงินก็ได้แต่อาจเลือกคำนวณเฉพาะรายการที่น่าสนใจ และสัมพันธ์กันเท่านั้น เช่น การคำนวณแนวโน้มของยอดขาย/บริการก็อาจจะคำนวณอัตราของงบต้นทุนขาย เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ เป็นต้น

(2) อัตราร้อยละสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ ถ้าตัวเลขในปีฐานเป็นจำนวนน้อย อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นมาก ทั้ง ๆ ที่จำนวนเงินของรายการนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีเป็นจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น

(3) การวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวนอนหรือแนวโน้ม โดยเปลี่ยนตัวเลขที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณมีผลให้อัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของรายการใดรายการหนึ่งจะสูงหรือต่ำเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับฐานในการคำนวณที่เปลี่ยนแปลงทำให้ไม่ทราบแนวโน้มของการดำเนินธุรกิจที่แท้จริง

3) ข้อจำกัดของการวิเคราะห์งบการเงิน (Limitations of Financial Statement Analysis)
วันเพ็ญ วสินารมภ์ (2553:18-20) ได้อธิบายว่าการวิเคราะห์งบการเงินมีข้อจำกัด ดังนี้

(1) การประมาณการ (Estimates) ตัวเลขในงบการเงินหลายรายการเกิดจากการประมาณการ เช่น การประมาณการหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้ การคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่เกิดจากการประกันสินค้า เป็นต้น ถ้าการประมาณการไม่ถูกต้อง จะทำให้ตัวเลขในงบการเงินไม่ถูกต้อง และผลการวิเคราะห์ก็จะไม่ถูกต้อง

(2) การใช้ราคาทุน (Cost) ตัวเลขในงบการเงินจะใช้ราคาทุน ดังนั้น การเปรียบเทียบงบการเงินที่ไม่ได้ปรับอัตราเงินเฟ้ออาจทำให้ตีความผิดได้ เช่น เปรียบเทียบยอดขาย 2 ปี พบว่ามีอัตราการเพิ่มของยอดขาย 5% แต่ถ้าอัตราเงินเฟ้อ 5% แสดงว่ากิจการมิได้เติบโต 5% หรือการเปรียบเทียบสินทรัพย์ของบริษัท 2 แห่ง ซึ่งซื้อในเวลาแตกต่างกัน อาจตีความผิดได้

(3) ข้อมูลจากงบการเงินไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริง (Atypical Data) กิจการจะปิดบัญชีเมื่อพ้นฤดูกาลที่ขายดี หรือเป็นช่วงที่มีกิจกรรมน้อย ดังนั้นสินทรัพย์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสินทรัพย์หมุนเวียนจะน้อยกว่าปกติ กิจการส่วนใหญ่จะปิดบัญชี ณ 31 ธันวาคม ของทุกปี แต่ก็มี

กิจการที่ไม่น้อยที่ไม่ได้ปีบัญชี ในวันที่ 31 ธันวาคม หรือในกรณีมีเหตุการณ์ที่ไม่ปกติในระหว่างงวด จะทำให้สินทรัพย์และหนี้สินมากหรือน้อยกว่าปกติ

(4) กิจการจะประกอบธุรกิจหลากหลาย (Diversification) ธุรกิจขนาดใหญ่ จะประกอบธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างมาก ทำให้หาธุรกิจที่คล้ายกันเพื่อเปรียบเทียบได้ยาก

(5) วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกัน (Alternative Accounting Methods) เนื่องจาก วิธีปฏิบัติทางบัญชี จะกระทบคุณภาพของกำไร มีหลักการบัญชีสำหรับการวัดมูลค่าหรือการนำเสนอ หลายวิธี สำหรับเหตุการณ์อย่างเดียวกัน ผู้บริหารมักเลือกหลักการบัญชีที่เป็นประโยชน์กับกิจการหรือตนเอง ซึ่งจะทำให้ทั้งสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน เช่น การคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธี เส้นตรงและวิธีผลรวมของจำนวนปี การวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร ควรศึกษาแนวโน้มของ กำไร เพื่อศึกษาว่ากิจการมีผลการดำเนินงานอย่างไร ในภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง และในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และการที่ยอดขายสูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งโดยทั่วไปมักเป็นสัญญาณว่ากิจการกำลังขยาย อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการเพิ่มยอดขาย อาจไม่ทำให้กำไรเพิ่ม ดังนั้นจะต้องดูว่ากิจการยังรักษาอัตรากำไรไว้ได้ หรือไม่ การศึกษาแนวโน้มของรายได้ และกำไรเป็นเวลานาน จะทำให้ทราบว่ากิจการใดมีความเสี่ยง มากกว่า โดยสังเกตว่ากิจการนั้นกำไรสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ หรือผันผวนตามภาวะเศรษฐกิจ ผู้ใช้งบ การเงินควรจะศึกษาหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้ทราบหลักการบัญชีที่ผู้บริหารเลือกใช้ ซึ่งใน บางครั้งอาจไม่ได้เปิดเผย ดังนั้น ผู้วิเคราะห์งบการเงิน ควรอ่านรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตว่า มีความเห็นอย่างไรต่องบการเงินของบริษัทนั้น

(6) ปัจจัยที่สำคัญที่กระทบต่อความสามารถในการหากำไร และความอยู่รอดของ กิจการ อาจไม่แสดงในงบการเงิน เช่น การเปลี่ยนแปลงใน ส่วนแบ่งของตลาด ความสัมพันธ์กับลูกค้า การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมของลูกค้า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงระบบการบริหาร การเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม เช่น กฎหมาย การเมือง คู่แข่ง สินค้าหรือบริการที่ทดแทน สิ่งเหล่านี้ อาจ กล่าวอยู่ในรายงานการเงินส่วนใดส่วนหนึ่ง หรืออาจไม่เปิดเผยไว้ในรายงานการเงินเลยก็ได้

(7) งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง อาจวัดผลการปฏิบัติงานไม่ถูกต้อง ซึ่ง ทำให้ผู้วิเคราะห์ให้ความสนใจต่องบกระแสเงินสด

(8) การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นการวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อนำผลของการ วิเคราะห์ไปพยากรณ์อนาคต อย่างไรก็ตาม สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอาจไม่เป็นไปตามแนวโน้มในอดีต

(9) ผู้วิเคราะห์ภายนอกมักไม่ได้รายละเอียดเกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ที่กระทบต่อกำไรขาดทุน เนื่องจากงบการเงินที่เสนอแก่สาธารณชนมักมีลักษณะย่อ ดังนั้นผู้ใช้จึงควรระมัดระวังใน การวิเคราะห์ และควรให้ความสนใจแก่รายการที่กระทบต่อกำไร แต่ไม่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ

เช่น รายการที่ไม่ปกติ การเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชี และการยกเลิกส่วนงาน เพื่อให้การพยากรณ์ความสามารถในการหากำไรได้แม่นยำขึ้น

(10) การจัดประเภทของรายการแตกต่างกัน (Account Classification Differences) กิจการมักจะจัดประเภทของรายการที่แสดงในงบการเงินแตกต่างกัน เช่น กิจการอาจแสดงค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเป็นรายการในงบกำไรขาดทุน แต่บางรายการอาจรวมค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่ายของสินค้าขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ทำให้การเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างกิจการไม่ถูกต้อง ซึ่งผู้วิเคราะห์ควรปรับงบการเงินที่จะนำมาเปรียบเทียบให้มีการจัดประเภทเหมือนกันก่อน และถ้าไม่สามารถจัดประเภทให้เหมือนกันได้ ในการวิเคราะห์ควรระมัดระวัง

4. แนวคิดเกี่ยวกับ CAMELS Analysis

4.1 ความเป็นมาและความสำคัญของ CAMELS Analysis

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการเตรียมพร้อมรับกับกระแสความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในทุกสถานการณ์ จึงได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนระบบการตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่ออนาคตขึ้น โดยการนำข้อมูลทางการเงินที่ผ่านการตรวจสอบบัญชีประจำปีแล้ว กรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย CAMELS ANALYSIS เพื่อเป็นระบบเตือนภัยให้กับสหกรณ์ การสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Warning System) เพื่อการส่งสัญญาณเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถสะท้อนภาพการดำเนินธุรกิจร่วมกันของภาคประชาชนที่สามารถขยายผลนำไปสู่แนวทางการพัฒนาของธุรกิจขนาดใหญ่ อันจะเป็นประโยชน์และส่งผลดีต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตต่อไป อีกทั้งยังส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนด้วย

CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

โดย Camels Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ ผู้สอบบัญชีควรต้องนำ โครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548)

4.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์โดย CAMELS Analysis การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม
- 2) เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลารวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์
- 3) เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจพร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย
- 4) เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

4.3 การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ CAMELS ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน และต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีดังนี้

มิติที่ 1: C - Capital strength: ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปแบบของการก่อหนี้ผูกพัน ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลัก การมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสี่ยงต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอก(เงินกู้ยืม)มากกว่าทุนของสหกรณ์แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์ มีความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลนี้น้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลนี้มากกว่าทุนของสหกรณ์ มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยง

การให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดี หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

มิติที่ 2: A – Asset quality: คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้สินค้างคั่งและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยง หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ จมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพสินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่น กรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทน คุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงเป็นรายได้ สินทรัพย์หมุนเวียนให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากอัตรากำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

มิติที่ 3 : M – Management capability : ชีตความสามารถในการบริหาร

ชีตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พลังค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสมดุลกัน ประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภทการเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขีดความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการทำ กำไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจ ที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขึ้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุดรวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและ แนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการ บริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขึ้นต้น หรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดีไม่เหมาะสมกับ รายได้ กำไรต่ำ รวมถึงอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตราที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้น สมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้ง ผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการณ์คุณภาพชีวิตที่ดี การมี วินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงินออม กำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงิน ของสหกรณ์

มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอ ของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสด ได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์ หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพ คล่องให้สูงเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพ คล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียน มากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัว สินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน เปรียบเทียบความ สมดุลระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ ระวังเพียงพอ ต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระผูกพันทาง การเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหารสินทรัพย์และ

หนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้น ไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ดูรอบของการเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือ กระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่ เช่น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดหนี้ถึง กำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้า

มิติที่ 6: S - Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัยเสี่ยง อาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์

ผลกระทบต่อธุรกิจ ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงซึ่งประกอบไปด้วยการลดลงของรายได้ การลดต้นทุนอัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)
 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital strength)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 1 ความเพียงพอ ของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง (C: Capital strength)	อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	อัตราส่วนยิ่งน้อย แสดงถึง กิจการมีอัตราหนี้สินต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก
	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึง กิจการมีความมั่นคงสูง
	อัตรการเติบโตทุน ของสหกรณ์ (%)	$\frac{(\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดง ประสิทธิภาพในการระดม ทุนของสหกรณ์สูง
	อัตรการเติบโต ของหนี้ (%)	$\frac{(\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงอัตรการก่อหนี้ต่ำ
	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดง ถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ จากเงินที่ลงทุนไปสูง

ตารางที่ 2.2 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios)

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset)

มุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 2 คุณภาพของ สินทรัพย์ (A: Asset quality)	อัตราการค้าง		จำนวนร้อยละยิ่งน้อย
	ชำระ(%) (สำหรับภาค การเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$	แสดงถึงความสามารถในการบริหารลูกหนี้มี ประสิทธิภาพสูง จำนวนรอบยิ่งสูง
	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$	แสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์มี ประสิทธิภาพสูง จำนวนร้อยละยิ่งสูง
	อัตรา ผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$	แสดงความสามารถในการ ใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิด ผลตอบแทนสูง
อัตราการเติบโต ของสินทรัพย์ (%)	$\frac{(\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}) \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการขยายตัวของ กิจการมีการเติบโตของ สินทรัพย์สูง	

ตารางที่ 2.3 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มิติที่ 3
ขีดความสามารถในการบริหาร (Management capability)

มุมมองแต่ละ มิติ	อัตราส่วนทาง การเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 3 ขีดความสามารถ ในการบริหาร (M: Management Ability)	อัตรากำไรสุทธิ ของธุรกิจ (%) (ธุรกิจ หมายถึง ธุรกิจสหกรณ์: ยอดเพิ่มระหว่าง ปีแต่ละธุรกิจ: รับฝากเงิน ให้ เงินกู้ จัดหา สินค้า รวบรวม ให้บริการอื่นๆ)	$\frac{(\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}) \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$	จำนวนร้อยละสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของ มูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีขีด ความสามารถในการบริหาร และมีประสิทธิภาพสูง

ตารางที่ 2.4 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning sufficiency)

มุมมองแต่ละ มิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 4 การทำกำไร (E: Earning Sufficiency)	อัตรากำไรต่อสมาชิกต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกมาก
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) (เงินออม = เงินฝากสิ้นปีของสมาชิก + เงินหุ้นสมาชิก)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก+ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงเงินออมสมาชิกมาก
	อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท) (หนี้สินสมาชิกก่อนหักหนี้สงสัยจะสูญ = ลูกหนี้เงินกู้ + ลูกหนี้การค้า + ลูกหนี้บริการอื่นๆ)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้+ลูกหนี้การค้า+ลูกหนี้บริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$	ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคน อัตราส่วนยิ่งต่ำ แสดงถึงหนี้สินของสมาชิกมีน้อย
	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$	จำนวนร้อยละยิ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย
	อัตรการเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{(\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมาก
	อัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่น (%)	$\frac{(\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}) \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นยิ่งมาก
	อัตรการเติบโตของกำไร (%)	$\frac{(\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}) \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$	อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิยิ่งมาก

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

มุมมองแต่ละ มิติ	อัตราส่วนทาง การเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก)}} \times 100$	จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง

ตารางที่ 2.5 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

มุมมองแต่ละ มิติ	อัตราส่วนทาง การเงิน	สูตรการคำนวณ	การแปลความหมาย
มิติ 5 สภาพ คล่อง (L: Liquidity)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) อัตราหมุนขอสินค้า (ครั้ง) (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามา จำหน่าย) อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ ชำระได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$ $\frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$ $\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนขอสินค้า}}$ $\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$	อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกได้เร็ว ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราสูง เทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ

ตารางที่ 2.6 อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน (CAMELS Analysis Ratios) มิติที่ 6
ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity)

มุมมองแต่ ละมิติ	อัตราส่วนทาง การเงิน	แนวทางการวิเคราะห์	การแปลความหมาย
มิติ 6 ผลกระทบต่อ ธุรกิจ (S: Sensitivity)	ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของ ธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มี ผลกระทบในแง่ลบต่อ ธุรกิจ	ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผล กระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงิน ของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบาย ช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและ วิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ	

4.4 แนวทางการประยุกต์ใช้ Peer Group ในการวิเคราะห์เทียบเคียง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ระบุว่า จุดประสงค์ที่สำคัญของการนำข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ใช้ในการวิเคราะห์ หรือวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียง (Peer Group Analysis) คือ การตีความหมายข้อมูลจากงบการเงินเพื่อให้มองเห็นภาพของฐานะการเงินและโครงสร้างการเงินว่ามีจุดอ่อนและจุดแข็งทางการเงินอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเอง รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียง (Peer Group Analysis) มีประโยชน์และมีคุณค่ามากต่อผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร โดยผู้ใช้มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์แตกต่างกัน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2554: 53 – 54 ดังนี้

- 1) สมาชิก วิเคราะห์การดำเนินงานภายใต้การบริหารงานของคณะผู้บริหาร เพื่อการกำกับดูแลการบริหารงานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
  - 2) คณะผู้บริหารงาน วิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนและกลยุทธ์ในการปรับปรุงควบคุมทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
  - 3) เจ้าหนี้ วิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
  - 4) ผู้สอบบัญชี วิเคราะห์รายการต่างๆ ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตกับผู้บริหาร ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ
- โครงสร้างการเงินในอดีตจะกำหนดดอกเบี้ยถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ดังนั้น จึงเน้นการเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ได้ 3 ระดับ ดังนี้

4.1.1 เข้าใจโครงสร้างการเงินของกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) ในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

- 1) หากกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ก่อนเป็นลำดับแรก
- 2) เปรียบเทียบกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์กับ
  - (1) กลุ่มเทียบเคียงปีที่ผ่านมาของสหกรณ์ที่วิเคราะห์
  - (2) กลุ่มเทียบเคียงขนาดอื่น ๆ ของสหกรณ์ที่วิเคราะห์
  - (3) กลุ่มเทียบเคียงโดยรวมของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

ทั้งนี้ เป็นการดูทั้งระบบว่าระบบที่สหกรณ์อยู่เป็นอย่างไร ในระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และสหกรณ์ควรต้องปรับปรุงอย่างไร

4.1.2 เข้าใจโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

1) วิเคราะห์โครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์
 2) นำโครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ มาเปรียบเทียบกับกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) ของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ เพื่อทราบตำแหน่งของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในกลุ่มเทียบเคียง 3 ระดับ

- (1) ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง
- (2) ระดับเดียวกับกลุ่มเทียบเคียง
- (3) ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

ทั้งนี้ ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการดูโครงสร้างเริ่มต้น โดยเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ที่วิเคราะห์นั้นกับกลุ่มเทียบเคียงที่สหกรณ์นั้นอยู่

จากการที่สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ดังนั้น อัตราส่วนที่นำมาเทียบเคียงจึงเป็นระดับใหญ่มาก ดังตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มาก ปี 2553 – 2557

อัตราส่วนทางการเงิน	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)					
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	1.88	1.88	2.01	2.05	2.10
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.07	0.07	0.06	0.06	0.06
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%)	10.87	11.28	10.55	12.94	5.78
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	6.18	11.23	18.36	15.09	8.11
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	8.87	8.14	8.25	8.15	7.10
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)					
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้ (%)	34.16	32.03	31.91	34.96	35.06
2.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	0.93	1.01	0.97	0.83	0.69
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	3.03	2.82	2.80	2.68	2.31
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)	7.76	11.14	15.64	14.38	7.35

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

มิตี 3 ซึ่ดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)					
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	9.98	18.32	11.84	7.99	(4.27)
มิตี 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)					
4.1 กำไร (ขาดทุน)ต่อสมาชิก (บาท)	669.97	675.51	744.11	799.68	766.05
4.2 เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	11,308.40	12,785.17	14,289.54	15,863.80	16,680.21
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	14,225.62	16,792.87	18,500.40	20,564.67	22,986.51
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	50.94	52.78	52.52	53.02	55.11
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	7.97	10.64	7.27	10.93	5.78
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	9.53	10.71	5.19	7.91	1.77
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	15.71	1.90	12.42	10.91	(4.90)
4.8 อัตรากำไร(ขาดทุน)สุทธิ	3.27	2.80	2.88	3.23	3.36
มิตี 5 สภาพคล่อง (Liquidity)					
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.16	1.14	1.10	1.01	0.99
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	11.80	13.51	14.70	14.15	13.56
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	30.94	27.02	24.83	25.79	26.92
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	65.84	67.97	68.09	65.04	64.94

ที่มา: (<http://webhotst.cad.go.th/rlo/,2558>)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มลฤดี ชาวกงจักร (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพทั่วไปของสหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ปัจจุบันมีสมาชิก 2,471 คน มีคณะกรรมการ 15 คน ฝ่ายจัดการ 20 คน ดำเนินธุรกิจ 5 ประเภท คือ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจผลิตน้ำดื่ม และธุรกิจให้บริการ ฐานะการเงิน มีสินทรัพย์ 426.49 ล้านบาท หนี้สิน 182.47 ล้านบาท ทุนของสหกรณ์ 244.02 ล้านบาท มีรายได้ 123.76 ล้านบาท ค่าใช้จ่าย 110.57 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 13.19 ล้านบาท 2) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด ตั้งแต่ปี 2553 - 2557 พบว่า สหกรณ์มีแนวโน้ม สินทรัพย์เพิ่มขึ้น หนี้สินลดลง ทุนของสหกรณ์สูงกว่าหนี้สินและมีเพียงพอต่อความเสี่ยง ส่วนแนวโน้มรายได้ลดลง ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทำให้กำไรสุทธิลดลง แต่ละธุรกิจมีกำไรสุทธิลดลง บางธุรกิจมีผลขาดทุน ส่วนการวิเคราะห์ด้านอัตราส่วนทางการเงินในมุมมอง 6 มิติ พบว่า มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มีประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปบริหารให้เกิดรายได้ลดลง มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ มิติที่ 4 การทำกำไรของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี มิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้ และเงินรับฝาก มีคู่แข่งจำนวนมาก และการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ทำให้ปริมาณธุรกิจลดลง จึงควรสำรวจความต้องการหรือความคิดเห็นมาปรับปรุงการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับสมาชิก 3) ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรส่งเสริมการออมเป็นเงินรับฝากเพิ่มขึ้น เพื่อนำเงินทุนไปสร้างรายได้เพิ่ม บริหารจัดการหนี้ถึงกำหนดและหนี้ค้างชำระให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มขีดความสามารถการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ปัจจุบัน มีการพัฒนา ปรับปรุง ติดตามและควบคุมค่าใช้จ่ายแต่ละธุรกิจให้เหมาะสม

พัทธนันท์ ธรรมขันติพงษ์ (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนครนายก จำกัด จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านสภาพทั่วไปสหกรณ์ได้รับการจัดตั้งและมีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2517 ปัจจุบันมีสมาชิก 806 คน กรรมการดำเนินการ 15 คน และฝ่ายจัดการ 9 คน ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิตและธุรกิจรับฝากเงิน ปริมาณธุรกิจโดยรวมมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้ ยกเว้นธุรกิจรับเงินฝาก และธุรกิจสินเชื่อ มีผลงานสูงกว่าเป้าหมาย ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2553 - 2555 มีกำไรสุทธิ 1,685,082.09 บาท 2,329,343.58 บาท และ 327,335.24 บาท ตามลำดับ 2) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ โดยเทคนิคการวัดแบบ

สมดุล มุมมองด้านการเงิน จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า ความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงในภาพรวมสหกรณ์อยู่ในฐานะมีความเสี่ยงเนื่องจากมีหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ 1.99 เท่า ทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ ประสิทธิภาพการ ใช้สินทรัพย์ในการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.62 รอบ ลดลงกว่าปีก่อนที่นำไปใช้ได้ 1.29 รอบ ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนของสหกรณ์ลดลงกว่าปีก่อนด้วย ชี้ความสามารถในการบริหารจัดการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี การทำกำไรต่อสมาชิกและเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกแตกต่างกันมาก กำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลง สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี ผลกระทบทางธุรกิจจะมีด้านต้นทุนน้ำมัน ภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อลูกหนี้ที่ไม่นำมาชำระหนี้ มุมมองด้านลูกค้า พบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีเพียงพอเหมาะสม กระทือหรือร้อนเอาใจใส่ดูแลและบริการดี ด้านอาคารสถานที่มีสภาพอาคารน่าเชื่อถือมีพื้นที่ให้สมาชิกนั่งรอรับบริการและมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมสามารถอำนวยความสะดวกในการบริการจอดรถที่เป็นสัดส่วน และด้านธุรกิจได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจรับฝากเงินพบว่า ทั้ง 4 ด้าน สหกรณ์ได้ปฏิบัติตามครบถ้วนเหมาะสมและเพียงพอดีแล้ว มุมมองด้านกระบวนการภายในพบว่า การสร้างค่านิยมร่วม และแผนกลยุทธ์สหกรณ์ยังไม่มีมีการจัดทำ ส่วนโครงสร้างองค์กรและเจ้าหน้าที่ ระบบงานการปฏิบัติงานและรูปแบบการบริหารจัดการ สหกรณ์มีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนและเป็นไปโดยเหมาะสม และมุมมองการเรียนรู้และการเจริญเติบโต พบว่าทั้งคณะกรรมการและฝ่ายจัดการได้มีการวางแผนและกำหนดนโยบายในการใช้ทรัพยากร คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรสูงสุดโดยมีนโยบายของผู้บริหารเป็นตัวผลักดันให้เกิดเป็นรูปธรรม

ศิริรัตน์ หมัดปัสชา (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ผลการศึกษาพบว่า (1) สภาพทั่วไปของสหกรณ์ของ การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2520 มีสมาชิกแรกตั้งเพียง 184 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 687 คน มีคณะกรรมการ จำนวน 12 คน ฝ่ายจัดการ จำนวน 5 คนดำเนินธุรกิจหลัก 3 ประเภท คือ รับฝากเงินจากสมาชิก ให้เงินกู้แก่สมาชิก และจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (2) ผลการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองนนทบุรี จำกัด ตั้งแต่ปี 2550 - 2554 พบว่า สหกรณ์มีความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากทุนส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์เอง ส่วนสภาพคล่อง พบว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนไม่ขาดสภาพคล่อง ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับการบริหารเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น และเงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ สำหรับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในรอบ 5 ปี ปรากฏว่า ปี 2554 มีกำไรสุทธิสูงกว่าทุกปี กำไรที่เพิ่มขึ้นเกิดจากค่าใช้จ่ายที่ลดลง ซึ่งเกิดจาก

ความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ อัตราหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรมีการนำเงินที่มีอยู่ไปดำเนินงานให้เกิดรายได้ให้เพียงพอต่อการค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรจะได้พิจารณาอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากให้สัมพันธ์กับความสามารถในการหารายได้ของสหกรณ์ และภาวะดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันด้วย

สุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) สหกรณ์การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด ดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2556 มีมูลค่าธุรกิจรวม 422.30 ล้านบาท โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด 217.55 ล้านบาท รองลงมาธุรกิจรับฝากเงิน 138.66 ล้านบาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีมูลค่าน้อยที่สุด 66.09 ล้านบาท ส่วนธุรกิจรวบรวมผลิตผลประสพผลขาดทุนติดต่อกันตั้งแต่ปี 2552-2554 ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 จึงมีมติให้หยุดดำเนินธุรกิจชั่วคราว จนกว่าสหกรณ์จะสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจดังกล่าวได้เพื่อดำเนินธุรกิจต่อไป 2) สหกรณ์มีสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากกว่าการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน โดยส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาวส่วนโครงสร้างทางการเงิน สหกรณ์มีสัดส่วนการจัดหาเงินทุนจากหนี้สินมากกว่าทุน โดยเฉพาะหนี้สินหมุนเวียนได้แก่ เงินรับฝาก ผลการดำเนินงานสหกรณ์มีสัดส่วนของต้นทุนขายต่ำสุดในปี 2553 และกลับสูงขึ้นเล็กน้อยในปี 2556 สหกรณ์มีแนวโน้มของลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิเพิ่มในอัตราที่สูงมาก หนี้สินและทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุนเรือนหุ้นมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมากด้านยอดขายมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2553 จนถึงปี 2556 การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค CAMELS Analysis พบว่า ความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนมีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องจากสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 1.76 เท่า ทุนสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.23 รอบ อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ แต่การลงทุนในสินทรัพย์มีคุณภาพดีจึงส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับที่น่าพอใจ จิตความสามารถในการบริหารอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ การทำกำไรต่อสมาชิกอยู่ในเกณฑ์ดี แต่อัตราหนี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่าอัตราออมต่อสมาชิกอย่างมาก อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าค่ามาตรฐาน สหกรณ์มีสภาพคล่องในการชำระหนี้สินหมุนเวียนต่ำกว่าค่ามาตรฐานเล็กน้อย ส่วนอัตรามูลของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยและคู่แข่งชั้นทางการค้า

พวงเพ็ชร พรหมพงษ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า (1) สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล ส่วนใหญ่มีโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมสูง สหกรณ์จึงมีรายได้หลักจากดอกเบี้ยรับ การจัดหาเงินทุนมาจากการก่อหนี้จากภายนอกมากกว่าการระดมทุนจากสมาชิก สำหรับการ

หมุนของสินค้าสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีเพราะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมาก สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ไม่สอดคล้องกับยอดขาย คือสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์มากเกินไป และใช้สินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความสามารถในการทำกำไรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่สมาชิกมีโอกาสได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลหรือเฉลี่ยคืนในอัตราที่น่าพอใจ ยกเว้นสหกรณ์การเกษตรเมืองสตูล จำกัด สมาชิกไม่มีโอกาสได้รับเงินปันผลและเฉลี่ยคืนเนื่องจากสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม (2) เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล พบว่า สหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 แห่งขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วต่ำกว่ามาตรฐานมาก สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์สภาพคล่องชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ดีกว่าสหกรณ์อื่น ในด้านความสามารถในการก่อหนี้สิน สหกรณ์การเกษตรละงู จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าสหกรณ์อื่นแต่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงมีความเสี่ยงทางการเงินสูง ส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์ พบว่าสหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ได้ดีที่สุด สำหรับความสามารถในการทำกำไร สหกรณ์การเกษตรท่าแพ จำกัด มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าสหกรณ์อื่น แต่ต่ำกว่ามาตรฐาน

ศิวัชญา กาสนุก (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ เครดิตยูเนียนพระฤทธิชัยเชียงใหม่ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เครดิตยูเนียนพระฤทธิชัยเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประกอบด้วยจำนวนสมาชิกสินทรัพย์ทั้งสิ้น และทุนของสหกรณ์ 2) ฐานะการเงินของสหกรณ์ด้านสินทรัพย์พบว่าตลอดระยะเวลา 5 ปี มีการเปลี่ยนแปลง คือ สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นในขณะที่เดียวกันสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนกลับลดลงด้านหนี้สิน พบว่า หนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลง คือ หนี้สินหมุนเวียนลดลงด้านทุน พบว่าส่วนผสมของทุนในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลง คือ ทุนเพิ่มขึ้น 3) ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์มีสภาพคล่องที่ดี อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำ อัตราส่วนร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นต่ำ แสดงถึงการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่เต็มประสิทธิภาพ อัตรากำไรขั้นต้นสูง แสดงว่าสหกรณ์สามารถควบคุมต้นทุนทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

มะหามัด ฮามิ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าโดยภาพรวมสหกรณ์การเกษตรสุโขทัย จำกัด มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีการเงิน 30 มิถุนายน 2548–2552 มีผลขาดทุนในปีการเงิน 2548 และสามารถสร้างกำไรตลอดระยะเวลา 4 ปี ให้หลัง ทำให้สมาชิกมีความศรัทธาในสหกรณ์เพิ่มขึ้น เห็นได้จากการนำเงินไปฝากในสหกรณ์เพิ่มขึ้นตลอดมา 2) ด้านการวิเคราะห์ทางการเงิน สหกรณ์มีสภาพคล่อง โดย ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นก็เพิ่มขึ้น 3) ด้านประสิทธิภาพ

ในการบริหารการเงิน สภาพคล่องของสหกรณ์ สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นเพื่อ
การชำระหนี้ เนื่องจากมีสินทรัพย์หมุนเวียน 1.45 เท่า ของหนี้สิน สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์
มีอัตราลดลงเนื่องจากสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น แต่ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าคือ มีดอกเบี้ยค้างเกินกว่า
50% ของยอดดอกเบี้ยประจำปี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นเอกสารที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตรวจรับรองแล้ว และมีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้การศึกษาเป็นข้อมูลงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2557

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย เครื่องมือวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์งบการเงินแนวตั้ง เป็นการวิเคราะห์งบการเงิน โดยเปรียบเทียบรายการต่าง ๆ ในงบการเงินของงวดเดียวกันหรือปีเดียวกัน โดยจะกำหนดให้สินทรัพย์รวมเป็นฐานในการเปรียบเทียบ ซึ่งฐานดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 100 แล้วจะพิจารณาว่ารายการอื่นๆ ในงบการเงินเดียวกันมีค่าเป็นร้อยละเท่าไรของตัวฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

2.2 การวิเคราะห์งบการเงินแนวนอน เป็นการวิเคราะห์ โดยใช้อัตราร้อยละของปีฐาน ซึ่งวิธีนี้จะใช้ปีบัญชี 2553 ปีฐานเพียงปีเดียว โดยเทียบปีดังกล่าวให้เป็นร้อยแล้วนำข้อมูลของปีบัญชี 2554-2557 ซึ่งเป็นรายการเดียวกันเทียบกลับมาสู่ปีฐานทุกปี ตลอดช่วงเวลาที่ต้องการวิเคราะห์

2.3 การวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้ CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินฐานะการเงินและวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ใน 6 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital strength)

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset)

มิติที่ 3 จิตความสามารถในการบริหาร (Management capability)

มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning sufficiency)

มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้จากงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงานประจำปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2557 เป็นระยะเวลา 5 ปี เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์การศึกษาค้นคว้าอิสระ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์งบการเงินตามแนวตั้ง โดยวิเคราะห์จากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) และงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2557 มีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของรายการที่ต้องการหา} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขรายการที่ต้องการของปีนั้น}}{\text{สินทรัพย์รวมของปีเดียวกัน}} \times 100$$

4.2 วิเคราะห์งบการเงินด้วยวิธีแนวนอน โดยวิเคราะห์จากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) และงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 - 2557 วิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐาน (ปี 2553) โดยเทียบปีฐานให้เป็น 100 แล้วนำข้อมูลของปีอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายการเดียวกันมาเทียบกับปีฐานตลอดทุกช่วงปีที่ต้องการวิเคราะห์โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราร้อยละของปีที่ต้องการทราบ} = \frac{\text{ข้อมูลตัวเลขปีที่ต้องการทราบ}}{\text{ตัวเลขของปีฐานคงที่}} \times 100$$

4.3 วิเคราะห์งบการเงินแบบ CAMELS Analysis โดยวิเคราะห์จากงบแสดงฐานะการเงิน (งบดุล) และงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ใช้ข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2553 - 2557 โดยการวิเคราะห์ ในมุมมอง 6 มิติ ได้แก่ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2548: 30-32)

4.3.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength) เป็นการวิเคราะห์ว่าความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนยิ่งน้อย แสดงถึงกิจการมีอัตราหนี้สินต่ำ สามารถก่อหนี้ได้อีก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน(เท่า)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$$

2) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงกิจการมีความมั่นคงสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์(เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

3) อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ จำนวนร้อยละยิ่งมาก แสดงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์สูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (ร้อยละ)} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$$

4) อัตราการเติบโตของหนี้ จำนวนร้อยละยิ่งน้อยแสดงถึงอัตราการก่อหนี้ต่ำมีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของหนี้ (ร้อยละ)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

5) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนไปสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (ร้อยละ)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$$

4.3.2 มิตินี้ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Assets Quality) เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราการค้างชำระ จำนวนร้อยละยิ่งน้อย แสดงถึงความสามารถในการบริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการค้างชำระ (ร้อยละ)} = \frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

2) อัตราการหมุนของสินทรัพย์ จำนวนรอบยิ่งสูงแสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)} = \frac{\text{ขาย/บริการ(รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

3) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์(ร้อยละ)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$$

4) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์สูงมีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ)} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$$

4.3.3 มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Capability) เป็นการวิเคราะห์ชี้ตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พาท้องค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราการเติบโตของธุรกิจสินทรัพย์ จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าธุรกิจ ผู้บริหารมีชีตความสามารถในการบริหารและมีประสิทธิภาพสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของธุรกิจ (ร้อยละ)} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน} \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$$

4.3.4 มิติที่ 4 การทำกำไร (Earnings Sufficiency) เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตรากำไรต่อสมาชิกค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกมาก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

2) อัตราเงินออมต่อสมาชิก ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงเงินออมสมาชิกมาก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

3) อัตราหนี้สินต่อสมาชิก ค่าเฉลี่ยหนี้สินต่อคนอัตราส่วนยิ่งต่ำ แสดงถึงหนี้สินของสมาชิกมีน้อย จำนวนร้อยละยิ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท)} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นของสมาชิก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

4) อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ออัตรากำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวนร้อยละยิ่งต่ำแสดงถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย มีสูตรคำนวณ คือ

$$\frac{\text{อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ออัตรากำไรก่อนหัก}}{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ร้อยละ)}} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$$

5) อัตราการเติบโตของทุนสำรอง อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองยิ่งมาก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (ร้อยละ)} = \frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$$

6) อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของทุนสะสมอื่นยิ่งมาก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (ร้อยละ)} = \frac{\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$$

7) อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิยิ่งมาก มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (ร้อยละ)} = \frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$$

8) อัตรากำไรสุทธิ จำนวนร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการมีกำไรต่อยอดขายสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ}}$$

4.3.5 มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) เป็นการวิเคราะห์สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) อัตราส่วนยิ่งมาก ถือว่ามีสินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน มีสภาพคล่องสูง มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2) อัตราหมุนขอสินค้า (เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย) อัตรายิ่งสูง แสดงถึงจำนวนครั้งหรือรอบในการจำหน่ายสินค้ามีการหมุนเร็ว มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหมุนขอสินค้า (รอบ)} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

3) อายุเฉลี่ยสินค้า จำนวนยิ่งน้อยวัน แสดงถึงอายุเฉลี่ยของสินค้าที่จำหน่ายออกไปได้เร็ว มีสูตรคำนวณ คือ

$$\text{อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)} = \frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$$

4) อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ร้อยละยิ่งสูง แสดงถึงลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดมีอัตราสูงเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ มีสูตรคำนวณ คือ

$$\frac{\text{อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (ร้อยละ)}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} = \frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

4.3.6 มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ (Sensitivity) เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจ ความเสี่ยงและผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจอันประกอบด้วย ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ และนำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ระดับขนาดใหญ่มากในปี พ.ศ. 2553–2557 ซึ่งใช้เป็นตัวชี้วัดทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติและกลุ่มเกษตรกรอยู่ในตำแหน่งหรือระดับใดเมื่อเทียบกับข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ประกาศโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพองจำกัด จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
2. ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปีบัญชี 2553- 2557
  - 2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามแนวดิ่ง
  - 2.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินแนวโน้มแบบฐานคงที่
  - 2.3 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ใช้การวิเคราะห์แบบ CAMELS Analysis

1. สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ได้รับจดทะเบียนประเภทสหกรณ์การเกษตร เลขทะเบียน ที่ กสศ. 35/2519 เมื่อวันที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2519 ปีบัญชี 31 มีนาคม กลุ่มสมาชิก 101 กลุ่ม พื้นที่ดำเนินงาน 3 อำเภอ 18 ตำบล ได้แก่ อำเภอน้ำพอง อำเภอเขาสวนกวาง อำเภออุบลรัตน์ สหกรณ์ดำเนินงาน 3 สาขา ดังนี้

สำนักงานใหญ่ เลขที่ 234 หมู่ 10 ถนนน้ำพอง-กระนวน ตำบลหนองกุง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

สาขาบ้านขาม เลขที่ 117 หมู่ 9 ถนน น้ำพอง-บ้านขาม ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

สาขาสะอาด เลขที่ 96 หมู่ 2 ถนน โนนดงมัน-ดงบัง ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 มีสินทรัพย์ จำนวน 614,919,024.49 บาท หนี้สิน จำนวน 403,327,226.56 บาท ทุน จำนวน 211,591.93 บาท ดำเนินธุรกิจ 5 ด้าน ปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น 860,166,160.61 บาท ประกอบด้วย

การให้สินเชื่อแก่สมาชิก จำนวน 307,070,590.00 บาท

จัดหาสินค้าจำหน่ายได้แก่ ปุ๋ยยาปราบอาหารสัตว์ พันธุ์พืช วัสดุการเกษตร น้ำมันใส่ น้ำมัน
หล่อลื่น และสินค้าทั่วไป จำนวน 141,309,391.60 บาท

รวบรวมผลิตผลข้าวเปลือก จำนวน 103,072,747.55 บาท

ให้บริการรถบรรทุกหกล้อและรถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 3,308,397.00 บาท
และรับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น จำนวน 305,405,034.46 บาท

ผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ 17,518,963.43 บาท จำนวนสมาชิก 5,794 คน

บริหารงานโดยคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน
ดำเนินงานโดยฝ่ายจัดการ จำนวน 32 คน มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4.1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

รายการ	ปีบัญชี 31 มีนาคม				
	2553 (บาท)	2554 (บาท)	2555 (บาท)	2556 (บาท)	2557 (บาท)
สมาชิก	5,871 คน	5,943 คน	5,989 คน	6,026 คน	5,794 คน
สินทรัพย์	413,171,535.57	432,056,797.87	512,395,164.97	536,404,972.12	614,919,024.49
หนี้สิน	263,805,650.98	269,910,922.52	335,118,476.59	343,609,667.62	403,327,226.56
ทุน	149,365,884.59	162,145,875.35	177,276,688.38	192,795,304.50	211,591,797.93
ทุนเรือนหุ้น	113,375,510.00	123,208,840.00	131,962,330.00	142,449,690.00	157,911,280.00
ทุนสำรอง	19,394,023.94	21,486,276.91	23,763,859.67	27,677,448.90	31,470,273.02
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	3,472,906.68	3,395,809.68	3,565,884.48	4,469,218.48	4,628,781.48
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	13,090,043.97	14,009,548.76	17,914,614.23	18,138,447.12	15,316,963.43
รายได้	287,247,112.88	278,094,569.10	277,114,309.70	371,198,197.31	342,902,432.46
ค่าใช้จ่าย	271,930,149.45	259,956,121.98	259,199,695.47	357,188,648.55	329,812,388.49

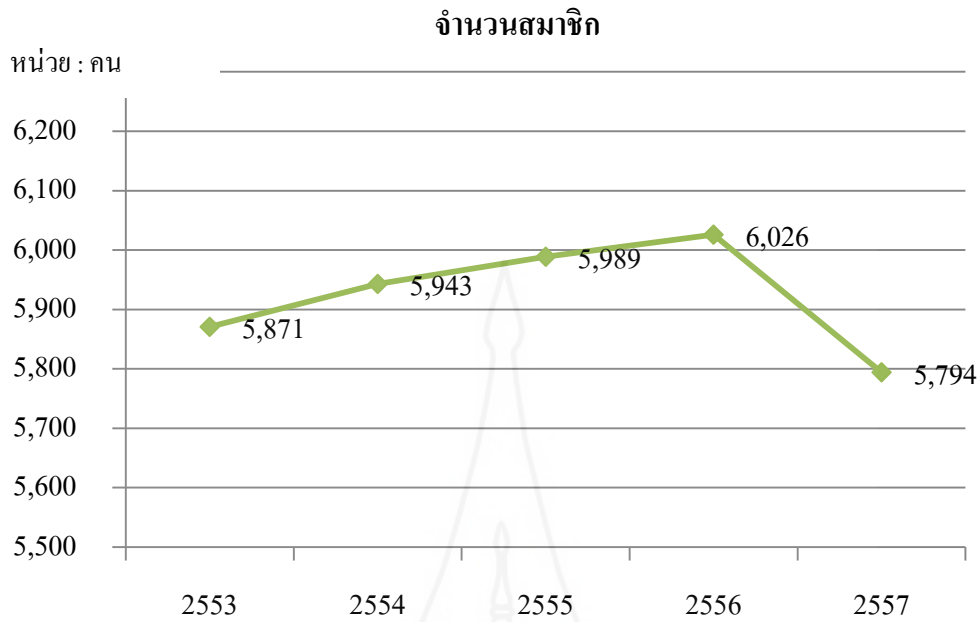
ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ปี 2553 – 2557 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ปริมาณธุรกิจสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553– 2557

ปีบัญชี	ธุรกิจสินเชื่อ	ธุรกิจจัดหา	ธุรกิจรวบรวม	ธุรกิจ	ธุรกิจรับฝาก	มูลค่าธุรกิจ
31	(บาท)	สินค้า	ผลผลิต	ให้บริการและ	เงิน	รวม
มีนาคม		มาจำหน่าย	(บาท)	ส่งเสริม	(บาท)	(บาท)
		(บาท)		การเกษตร		
				(บาท)		
2553	198,026,320.00	125,334,537.96	187,394,579.80	1,912,896.00	293,936,937.84	806,605,271.60
2554	189,688,234.00	152,573,638.57	186,560,132.70	1,946,419.00	263,814,761.27	794,583,185.54
2555	239,537,271.00	146,238,562.09	91,682,211.05	2,077,278.00	207,930,116.00	687,465,438.05
2556	218,605,528.00	153,514,891.30	87,718,185.80	2,997,314.00	231,689,344.61	694,525,262.91
2557	307,070,590.00	141,309,391.60	107,306,428.40	3,308,397.00	305,405,034.46	864,399,841.46

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

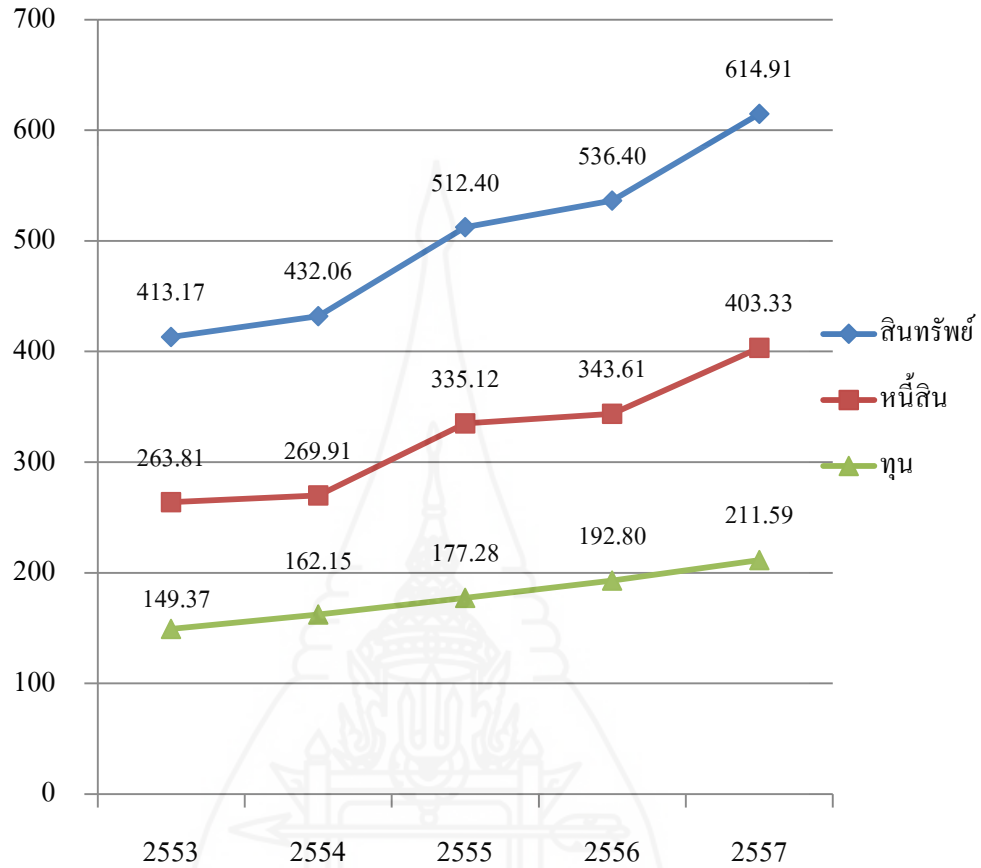

ภาพที่ 4.1 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.1 ณ วันสิ้นปีบัญชี 2553 สมาชิกสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง มีสมาชิกจำนวน 5,871 คน พบว่าจากปี 2553 ถึง ปี 2556 สมาชิกสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง ปี 2557 จำนวนสมาชิกลดลง จำนวน 234 คน คงเหลือสมาชิก จำนวน 5,794 คน เนื่องจากสมาชิกเกษตรกร จำนวนหนึ่งขายที่ดินทำกินเลิกอาชีพเกษตรกรรมไป และเกษตรกรอีกจำนวนหนึ่งไปเป็นแรงงานภาคอุตสาหกรรม ถึงแม้ว่าสหกรณ์จะมีการเปิดรับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินงาน ในอำเภอน้ำพอง อำเภอลำสนกวาง อำเภอบุรบดี

สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน

หน่วย : ล้านบาท

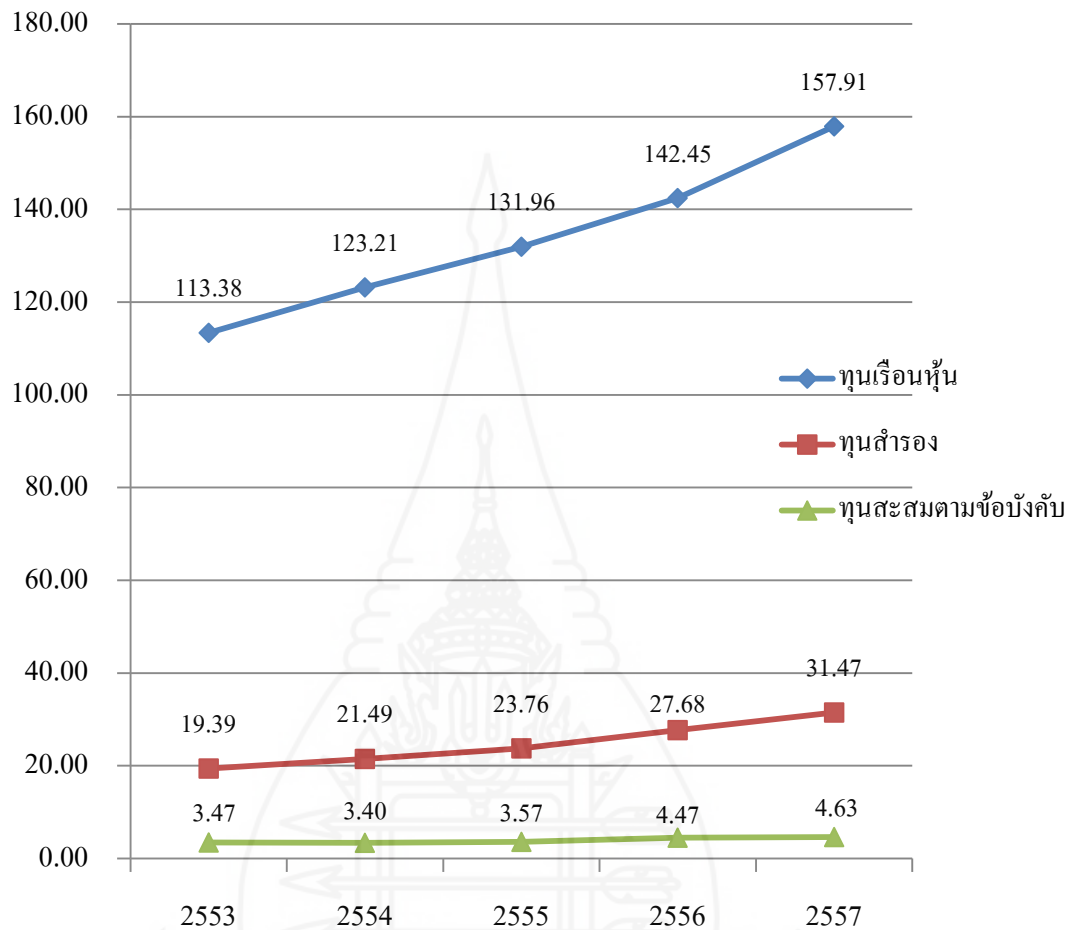

ภาพที่ 4.2 สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.2 ณ วันสิ้นปีบัญชี 2553 - 2557 สินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง มีจำนวน 413.17 432.06 512.40 536.40 และ 614.91 ล้านบาทตามลำดับ หนี้สิน จำนวน 263.81 269.91 335.12 343.61 และ 403.33 ล้านบาทตามลำดับ และทุน จำนวน 149.37 162.15 177.28 192.80 และ 211.59 ล้านบาทตามลำดับ พบว่า จากปี 2553 ถึงปี 2557 สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสหกรณ์มีการลงทุนในสินทรัพย์ จัดหาเงินทุน และระดมทุน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับ

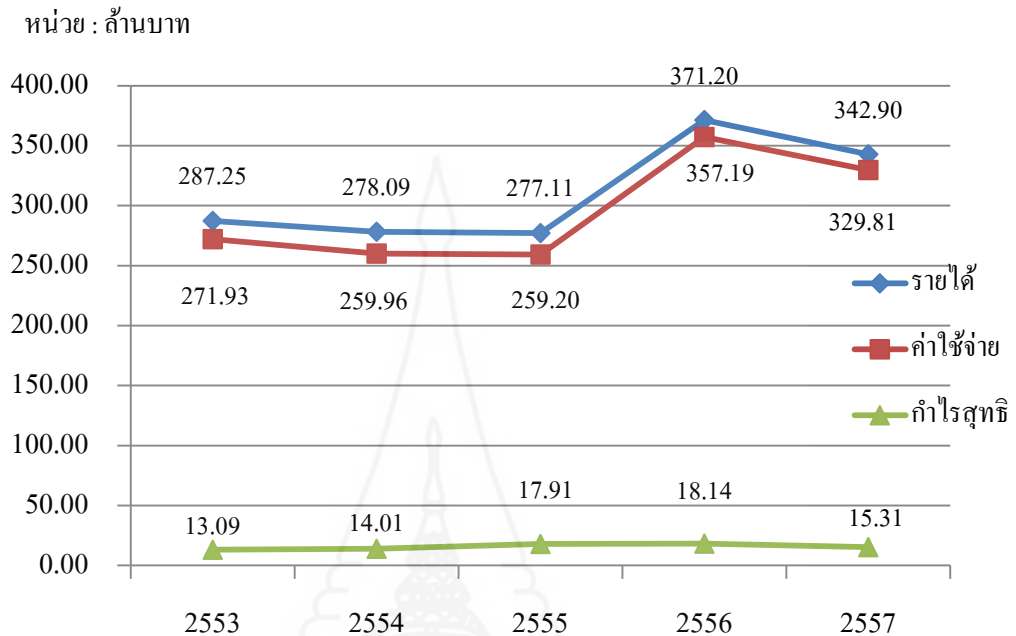
หน่วย : ล้านบาท

ภาพที่ 4.3 ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.3 ณ วันสิ้นปีบัญชี 2553 - 2557 ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง มีจำนวน 113.38 123.21 131.96 142.45 และ 157.91 ล้านบาทตามลำดับ ทุนสำรอง จำนวน 19.39 21.49 23.76 27.68 และ 31.47 ล้านบาทตามลำดับ และทุนสะสมตามข้อบังคับ จำนวน 3.47 3.40 3.57 4.47 และ 4.63 ล้านบาทตามลำดับ พบว่า จากปี 2553 ถึงปี 2557 ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วน ทุนสะสมตามข้อบังคับเพิ่มขึ้นทุกปียกเว้นปี 2555 ลดลงเนื่องจากสหกรณ์ใช้จ่ายทุนศึกษาอบรม และทุน สาธารณประโยชน์

รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ

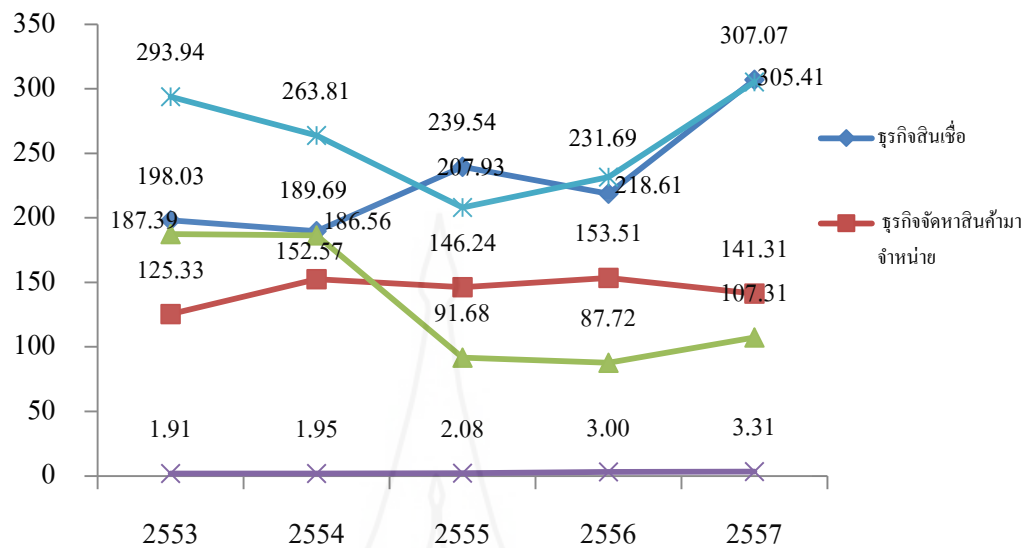

ภาพที่ 4.4 รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.4 ณ วันสิ้นปีบัญชี 2553 - 2557 รายได้ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีจำนวน 287.25 278.09 277.11 317.20 และ 342.90 ล้านบาทตามลำดับ ค่าใช้จ่าย จำนวน 271.93 259.96 259.20 357.19 และ 329.81 ล้านบาทตามลำดับ และกำไรสุทธิ จำนวน 13.09 14.01 17.91 18.14 และ 15.31 ล้านบาทตามลำดับ พบว่าจากปี 2553 ถึงปี 2557 รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ ขึ้นลงไม่สม่ำเสมอ รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายทุกปี จึงทำให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิตลอดเนื่อง

หน่วย : ล้านบาท

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ภาพที่ 4.5 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553– 2557

จากภาพที่ 4.5 พบว่า ปริมาณธุรกิจขึ้นลงไม่แน่นอนตามภาวะเศรษฐกิจทุกธุรกิจ มีเพียงธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งเป็นบริการรถบรรทุกหกล้อสำหรับสมาชิกและรถบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิงบริการส่งน้ำมันบางจากให้กับสถานบริการน้ำมันของสหกรณ์และเอกชนต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น ปริมาณธุรกิจสินเชื่อก็มีการขึ้นลงไม่แน่นอนปริมาณธุรกิจเงินรับฝากซึ่งมีปริมาณสูง กว่าธุรกิจสินเชื่อเกือบทุกปี ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ปริมาณธุรกิจขึ้นอยู่ด้วยความต้องการของสมาชิกในแต่ละปีซึ่งสหกรณ์จะสำรวจความต้องการและจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิกตามจำนวนที่สมาชิกต้องการธุรกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงลดลงอย่างเห็นได้ชัดคือธุรกิจรวบรวมผลิตผลข้าวเปลือกในปี 2555 และ 2556 เนื่องจากผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวจากรัฐบาล และในปี 2557 ธุรกิจรวบรวมผลิตผลข้าวเปลือกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เมื่อเปรียบเทียบธุรกิจทั้ง 5 ประเภทของสหกรณ์แล้ว พบว่าธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินเป็นธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานหลักของสหกรณ์เนื่องจากมีปริมาณธุรกิจสูงสุดทุกปี ดังภาพที่ 4.2

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ภาพที่ 4.6 ปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.6 เป็นปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2557 เรียงลำดับปริมาณธุรกิจรวมสูงสุดไปหาค่าสุดดังนี้ ปี 2557 ปี 2553 ปี 2554 ปี 2556 ปี 2555 พบว่าปริมาณธุรกิจรวมของสหกรณ์เริ่มตั้งแต่ปี 2553 ลดลงต่อเนื่องจนจนต่ำสุดในปี 2555 และปี 2556 ปริมาณธุรกิจรวมเริ่มเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งในปี 2557 มียอดสูงสุด ซึ่งมีปริมาณมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น จำนวน 864,399,841.46 บาท ประกอบด้วย ประกอบด้วย การให้สินเชื่อแก่สมาชิก จำนวน 307,070,590.00 บาท จัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 141,309,391.60 บาท รวบรวมผลิตภัณฑ์ จำนวน 107,306,428.40 บาท ให้บริการและส่งเสริมการเกษตร จำนวน 3,308,397.00 บาท และรับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น จำนวน 305,405,034.46 บาท

2. ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

2.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จากงบกำไรขาดทุน โดยวิธีตามแนวดิ่งเปรียบเทียบ ปี 2553 – 2557 ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

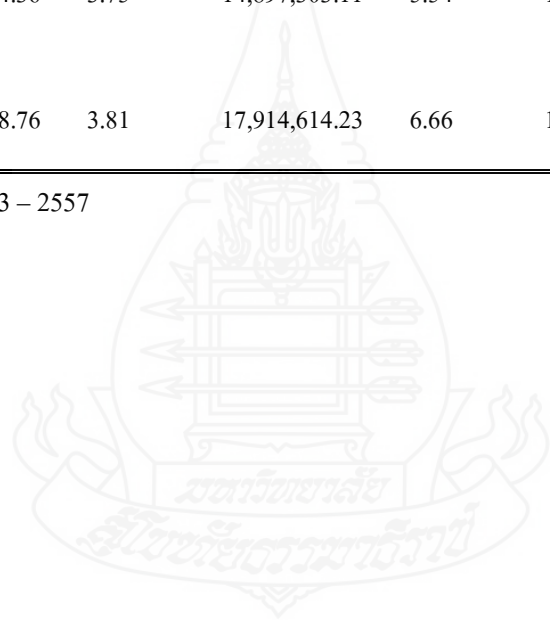
	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	340,370,670.76	100	367,503,748.27	100	269,027,400.14	100	275,137,825.10	100	285,996,089.82	100
หัก ต้นทุนขาย	307,007,650.43	90.20	334,421,180.21	91.00	235,640,770.79	87.59	238,818,959.34	86.80	245,465,050.27	85.83
กำไรขั้นต้น	33,363,020.33	9.80	33,082,568.06	9.00	33,386,629.35	12.41	36,318,865.76	13.20	40,531,039.55	14.17
บวก รายได้	2,157,538.22	0.63	3,125,307.52	0.85	7,369,974.50	2.74	2,159,875.75	0.79	244,820.51	0.09
เฉพาะธุรกิจ										
	35,520,558.55	10.44	36,207,875.58	9.85	40,756,603.85	15.15	38,478,741.51	13.99	40,775,860.06	14.26
หัก ค่าใช้จ่าย	8,826,358.28	2.59	8,982,583.98	2.44	8,661,621.57	3.22	7,458,675.54	2.71	10,713,324.83	3.75
เฉพาะธุรกิจ										
กำไรเฉพาะ	26,694,200.27	7.84	27,225,291.60	7.41	32,094,982.28	11.93	31,020,065.97	11.27	30,062,535.23	10.51
ธุรกิจ										
บวก รายได้อื่น	374,223.48	0.11	569,141.52	0.15	716,935.06	0.27	796,868.25	0.29	1,006,202.55	0.35

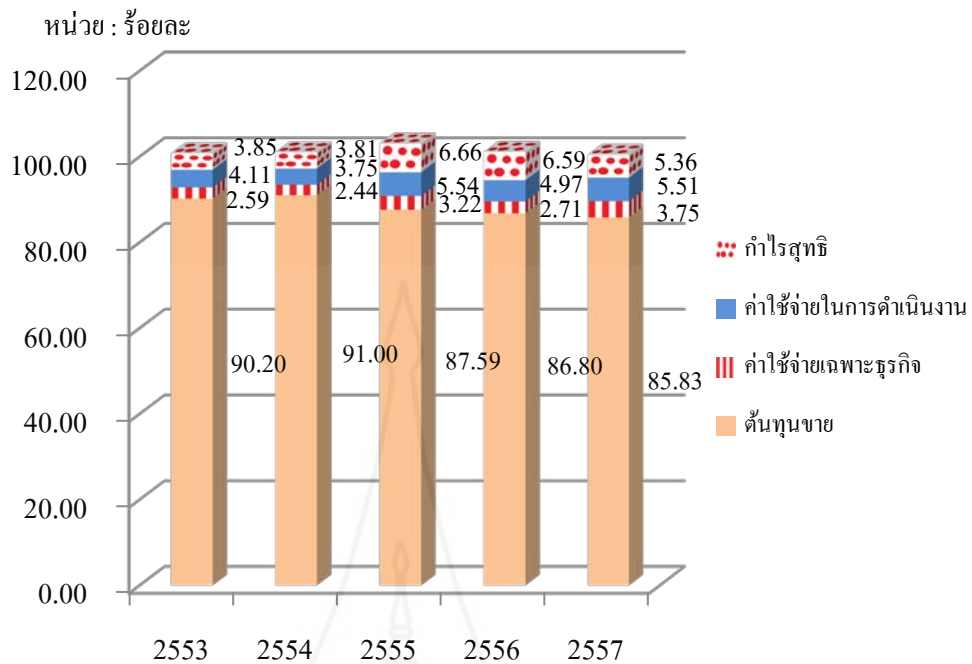

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
รวม	27,068,423.75	7.95	27,794,433.12	7.56	32,811,917.34	12.20	31,816,934.22	11.56	31,068,737.78	10.86
หักค่าใช้จ่าย	13,978,379.78	4.11	13,784,884.36	3.75	14,897,303.11	5.54	13,678,487.10	4.97	15,751,774.35	5.51
ดำเนินงาน										
กำไร (ขาดทุน)										
สุทธิ	13,090,043.97	3.85	14,009,548.76	3.81	17,914,614.23	6.66	18,138,447.12	6.59	15,316,963.43	5.36

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

ภาพที่ 4.7 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปี 2553 – 2557

ด้านผลการดำเนินงาน

จากภาพที่ 4.7 พบว่าผลการดำเนินงานในปี 2553 มีค่าใช้จ่ายและต้นทุนขายรวมร้อยละ 96.90 มีกำไรสุทธิร้อยละ 3.85 ของยอดขายและบริการ ปี 2554 มีสัดส่วนของของค่าใช้จ่ายและต้นทุนขาย สูงที่สุดในรอบ 5 ปี โดยมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนขายรวมร้อยละ 97.19 ส่งผลให้มีสัดส่วนของต่ำสุดในรอบ 5 ปี โดยมีกำไรสุทธิร้อยละ 3.81 ของยอดขายและบริการ ปี 2555 มีสัดส่วนของกำไรสุทธิสูงสุดในรอบ 5 ปี ซึ่งมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนขายรวมร้อยละ 96.35 มีกำไรสุทธิร้อยละ 6.66 ของยอดขายและบริการ ปี 2556 ค่าใช้จ่ายและต้นทุนขายรวมร้อยละ 94.48 กำไรสุทธิร้อยละ 6.59 ของยอดขายและบริการ และในปี 2557 มีค่าใช้จ่ายและต้นทุนขายรวมร้อยละ 95.09 มีกำไรสุทธิร้อยละ 5.36 ของยอดขายและบริการ

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรต่อเนื่องกันตลอดระยะเวลา 5 ปี แต่ความสามารถในการทำกำไรอยู่ในอัตราส่วนที่ไม่มากนัก เนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิและต้นทุนขายที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้การขายและบริการ ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ โดยเฉพาะต้นทุนขายที่มีสัดส่วนสูงสุด ซึ่งต้นทุนขายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนขายธุรกิจรวบรวมผลิตผลและธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง

2.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จากงบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ในช่วงปี 2553–2557
ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนโดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ขาย/บริการ	340,370,670.76	100	367,503,748.27	107.97	269,027,400.14	79.04	275,137,825.10	80.83	285,996,089.82	84.02
หัก ต้นทุนขาย	307,007,650.43	100	334,421,180.21	108.93	235,640,770.79	76.75	238,818,959.34	77.79	245,465,050.27	79.95
กำไรขั้นต้น	33,363,020.33	100	33,082,568.06	99.16	33,386,629.35	100.07	36,318,865.76	108.86	40,531,039.55	121.48
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,157,538.22	100	3,125,307.52	144.86	7,369,974.50	341.59	2,159,875.75	100.11	244,820.51	11.35
	35,520,558.55	100	36,207,875.58	101.93	40,756,603.85	114.74	38,478,741.51	108.33	40,775,860.06	114.80
หักค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,826,358.28	100	8,982,583.98	101.77	8,661,621.57	98.13	7,458,675.54	84.50	10,713,324.83	121.38
กำไรเฉพาะธุรกิจ	26,694,200.27	100	27,225,291.60	101.99	32,094,982.28	120.23	31,020,065.97	116.21	30,062,535.23	112.62
บวก รายได้อื่น	374,223.48	100	569,141.52	152.09	716,935.06	191.58	796,868.25	212.94	1,006,202.55	268.88
รวม	27,068,423.75	100	27,794,433.12	102.68	32,811,917.34	121.22	31,816,934.22	117.54	31,068,737.78	114.78
หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	13,978,379.78	100	13,784,884.36	98.62	14,897,303.11	106.57	13,678,487.10	97.85	15,751,774.35	112.69
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	13,090,043.97	100	14,009,548.76	107.02	17,914,614.23	136.86	18,138,447.12	138.57	15,316,963.43	117.01

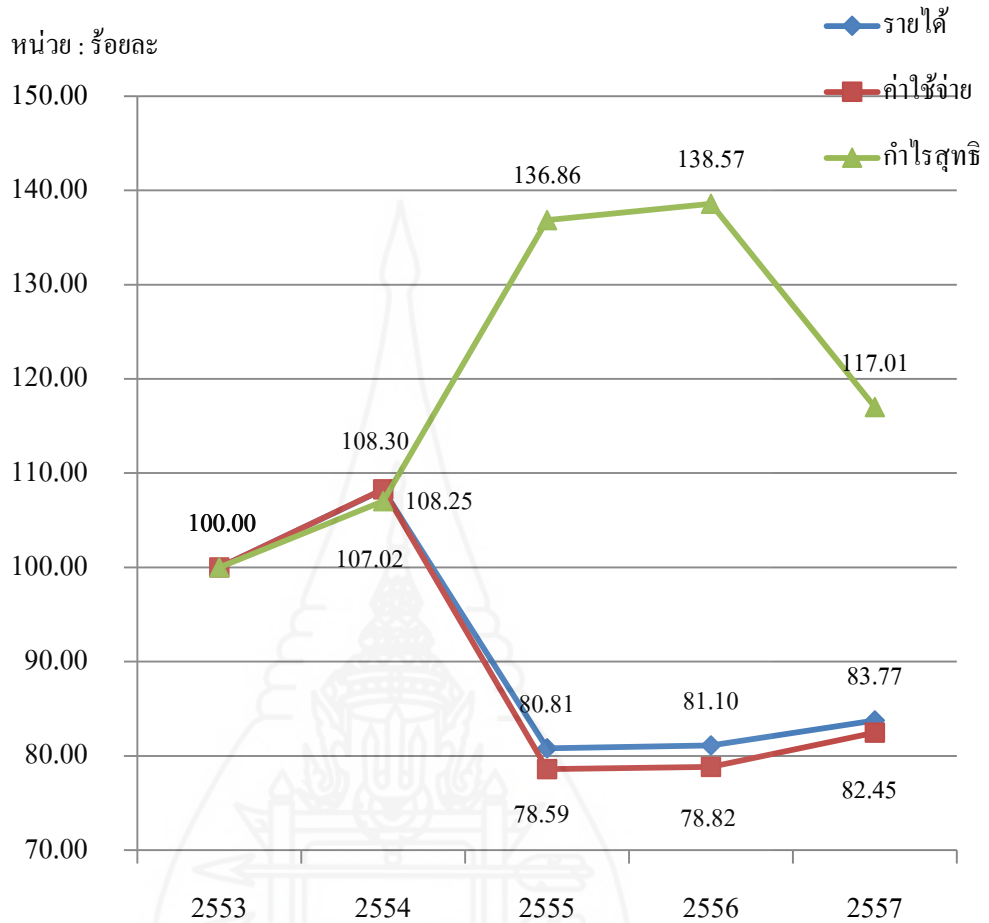
ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากตารางที่ 4.4 สรุปรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 4.5

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์งบกำไรขาดทุน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
รายได้	342,902,432.46	100	371,198,197.31	108.25	277,114,309.70	80.81	278,094,569.10	81.10	289,247,112.88	83.77
หัก ค่าใช้จ่าย	329,812,388.49	100	357,188,648.55	108.30	259,199,695.47	78.59	259,956,121.98	78.82	271,930,149.45	82.45
กำไรสุทธิ	13,090,043.97	100	14,009,548.76	107.02	17,914,614.23	136.86	18,138,447.12	138.57	15,316,963.43	117.01

รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร

ภาพที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มกำไรของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
ช่วงปี 2553 – 2557

จากตารางที่ 4.8 ด้านรายได้จากการขาย/บริการ ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2554 เป็นร้อยละ 107.97 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และปรับตัวลดลง ในปี 2555 ถึง 2557 เป็นร้อยละ 79.04 80.83 84.02 ตามลำดับ ซึ่งปรับตัวค่อย ๆ สูงขึ้น แต่ยังไม่ย่ำแย่กว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานต้นทุนขาย/บริการ มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับการขาย/บริการ คือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี 2554 เป็นร้อยละ 108.93 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และปรับตัวลดลง ในปี 2555 ถึง 2557 เป็นร้อยละ 76.75 77.79 79.95 ตามลำดับ ซึ่งปรับตัวค่อย ๆ สูงขึ้น แต่ยังไม่ย่ำแย่กว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

รายได้เฉพาะธุรกิจมีแนวโน้มแบบผันผวนเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 144.86 ปี 2555 ปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงสุดมากถึงร้อยละ 341.59 และในปี 2556 กลับลดลงเหลือร้อยละ 100.11 และลดลงต่ำสุดในปี 2557 เหลือเพียงร้อยละ 11.35 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ด้านค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ พบว่า มีแนวโน้มผันผวนเช่นกันเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 101.77 ปี 2555 ปรับตัวเพิ่มลดลงเป็นร้อยละ 98.13 ในปี 2556 ลดลงอีกเหลือร้อยละ 84.50 และปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 เป็นร้อยละ 121.38

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่ามีอัตราเพิ่มลดสลับกันไปเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยปี 2554 ลดลงเป็นร้อยละ 98.62 ปี 2555 ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 106.57 ในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97.85 และปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 เป็นร้อยละ 112.69

ส่วนของกำไรสุทธิของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (2555) โดยเพิ่มเป็นร้อยละ 213.40 และ 453.14 ในปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ

กำไรสุทธิของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ในปี 2554 ถึง 2557 ในอัตราร้อยละ 107.05 136.89 138.60 ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 14.01 17.91 18.14 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 133.86 เป็นเงินจำนวน 17.52 ล้านบาท แต่เมื่อเทียบกับปี 2553 แล้วยังมีอัตรากำไรสุทธิมากกว่าปีฐาน หมายถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้น โดยตลอดตั้งแต่ปี 2553

3. ผลการวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

3.1 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จากงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง เปรียบเทียบ ปี 2553–2557
ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	66,428,559.47	16.08	58,259,247.97	13.48	117,660,030.02	22.96	95,270,012.13	17.76	138,882,965.07	22.59
เงินฝากสหกรณ์อื่น	248,993.79	0.06	1,301,409.67	0.30	29,497.64	0.01	79,497.64	0.01	84,117.85	0.01
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	180,596,701.45	43.71	174,158,841.05	40.31	140,039,409.05	27.33	169,354,399.05	31.57	245,358,515.70	39.90
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	1,376,152.50	0.33	1,026,748.00	0.24	1,216,775.65	0.24	1,159,189.75	0.22	1,183,212.00	0.19
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	7,370,629.15	1.78	7,529,540.40	1.74	15,261,781.10	2.98	8,519,713.79	1.59	7,780,317.65	1.27
สินค้าคงเหลือ	6,237,029.51	1.51	6,976,394.08	1.61	8,535,799.43	1.67	8,439,748.90	1.57	8,180,646.20	1.33
สินค้าขาดบัญชี(สุทธิ)	3,926.95	0.00	10,978.66	0.00	17,035.18	0.00	4,061.57	0.00	0.00	-
หัก ค่าเพื่อสินค้าขาดบัญชี	(3,926.95)	0.00	(10,978.66)	0.00	(17,035.18)	0.00	(4,061.57)	0.00	0.00	-

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

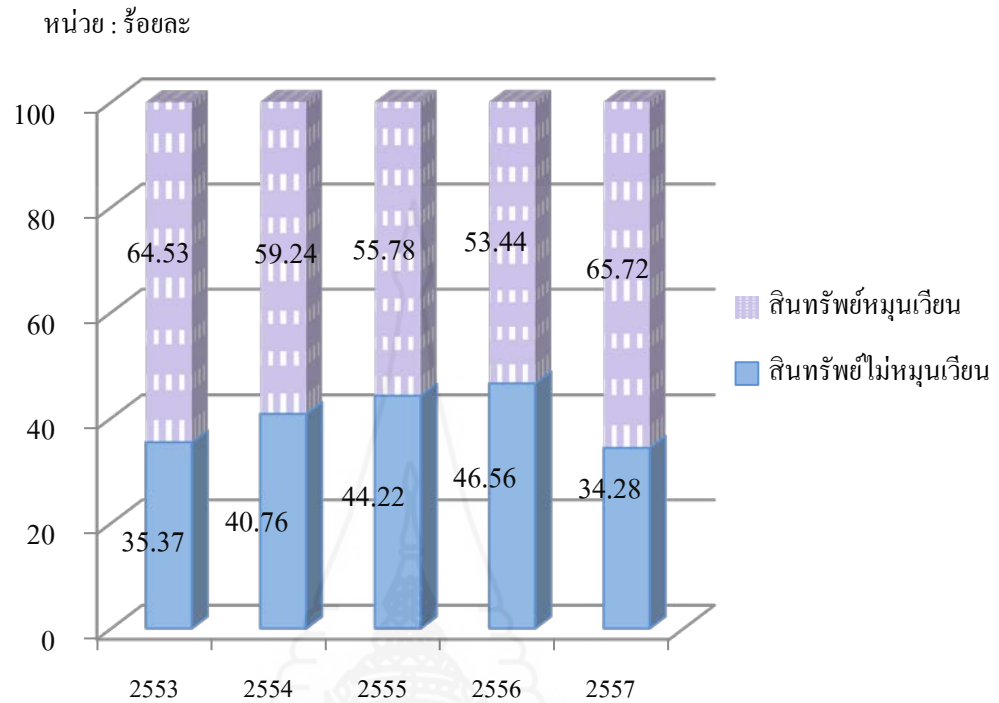
	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,787,873.63	1.16	6,719,854.97	1.56	3,087,035.89	0.60	3,829,054.33	0.71	2,677,515.01	0.44
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	267,045,939.50	64.63	255,972,036.14	59.24	285,830,328.78	55.78	286,651,615.59	53.44	404,147,289.48	65.72
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินลงทุนระยะยาว	729,700.00	0.18	754,200.00	0.17	778,800.00	0.15	769,300.00	0.14	771,300.00	0.13
เงินให้กู้ระยะยาว	115,522,852.00	27.96	149,077,836.00	34.50	196,557,899.00	38.36	217,949,295.00	40.63	180,049,951.16	29.28
ลูกหนี้ระยะยาว	3,283,950.00	0.79	2,556,400.00	0.59	3,573,000.00	0.70	3,336,350.00	0.62	5,028,150.00	0.82
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์	25,296,861.89	6.12	22,321,275.55	5.17	24,066,122.01	4.70	26,020,577.35	4.85	22,347,773.06	3.63
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	-	-	-	-	-	-	-	555,500.00	0.09
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,292,232.18	0.31	1,375,050.18	0.32	1,589,015.18	0.31	1,677,834.18	0.31	2,019,060.79	0.33
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	146,125,596.07	35.37	176,084,761.73	40.76	226,564,836.19	44.22	249,753,356.53	46.56	210,771,735.01	34.28
รวมสินทรัพย์	413,171,535.57	100	432,056,797.87	100	512,395,164.97	100	536,404,972.12	100	614,919,024.49	100
หนี้สินและทุนของสหกรณ์										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและ										
เงินกู้ยืมระยะสั้น	104,855,809.36	25.38	51,699,133.86	11.97	114,682,353.83	22.38	97,345,099.36	18.15	148,609,365.84	24.17
เงินรับฝาก	147,803,706.16	35.77	207,145,538.42	47.94	208,204,847.56	40.63	227,142,095.18	42.35	238,493,715.83	38.78

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,348,472.46	0.33	1,992,336.24	0.46	2,196,711.20	0.43	7,410,529.08	1.38	4,811,840.89	0.78
รวมหนี้สินหมุนเวียน	254,007,987.98	61.48	260,837,008.52	60.37	325,083,912.59	64.44	331,897,723.62	61.87	391,914,922.56	63.73
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	9,797,663.00	2.37	9,073,914.00	2.10	10,034,564.00	1.96	11,711,944.00	2.18	11,412,304.00	1.86
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	9,797,663.00	2.37	9,073,914.00	2.10	10,034,564.00	1.96	11,711,944.00	2.18	11,412,304.00	1.86
รวมหนี้สิน	263,805,650.98	63.85	269,910,922.52	62.47	335,118,476.59	65.40	343,609,667.62	64.06	403,327,226.56	65.59
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่า 10 บาท:หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	113,375,510.00	27.44	123,208,840.00	28.52	131,962,330.00	25.75	142,449,690.00	26.56	157,911,280.00	25.68
ทุนสำรอง	19,394,023.94	4.69	21,486,276.91	4.97	23,763,859.67	4.64	27,677,448.90	5.16	31,470,273.02	5.12
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	3,472,906.68	0.84	3,395,809.68	0.79	3,565,884.48	0.70	4,469,218.48	0.83	4,628,781.48	0.75
กำไร (ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	36,400.00	0.01	45,400.00	0.01	70,000.00	0.01	60,500.00	0.01	62,500.00	0.01
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	13,087,043.97	3.17	14,009,548.76	3.24	17,914,614.23	3.50	18,138,447.12	3.38	15,316,963.43	2.85
รวมทุนของสหกรณ์	149,365,884.59	36.15	162,145,875.35	37.53	177,276,688.38	34.60	192,795,304.50	35.94	211,591,797.93	34.41
รวมหนี้สินและทุน	413,171,535.57	100	432,056,797.87	100	512,395,164.97	100	536,404,972.12	100	614,919,024.49	100

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

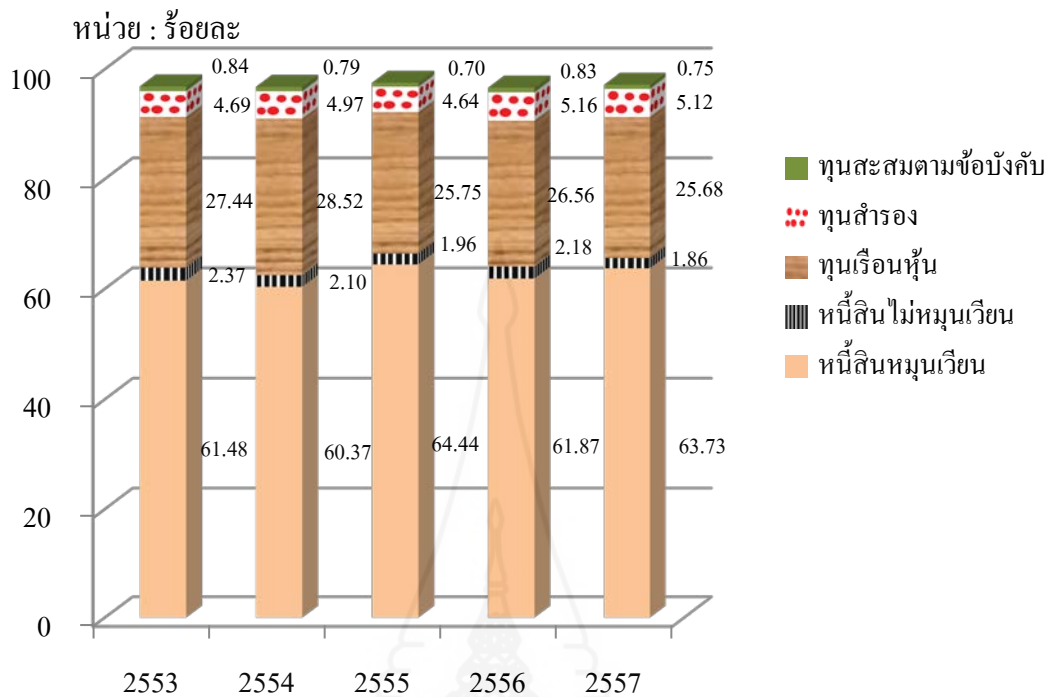
ภาพที่ 4.9 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตร
น้ำพอง จำกัด ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง ปี 2553 – 2557

ด้านสินทรัพย์

จากภาพที่ 4.9 จากงบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ ตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2557 โดยวิธีแนวตั้งของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด พบว่า โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ ระยะเวลา 5 ปี สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน กล่าวคือ ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนประมาณร้อยละ 53 - 66 ลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประมาณร้อยละ 34 - 47 สำหรับโครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนให้สินเชื่อลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น ลดลงจากร้อยละ 64.53 ของสินทรัพย์รวมในปีบัญชี 2553 เหลือร้อยละ 59.24 ของสินทรัพย์รวมในปี 2554 และในปี 2555 ลดลงอีกเป็นร้อยละ 55.78 ของสินทรัพย์รวมในปี 2555 และในปี 2556 ลดลงต่อเนื่องเหลือร้อยละ 53.44 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 และเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็นร้อยละ 65.72 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557

ในขณะที่ส่วนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนกลับเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 35.37 ของสินทรัพย์ รวมในปี 2553 เป็นร้อยละ 40.76 ของสินทรัพย์รวมในปี 2554 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 44.22 ของสินทรัพย์รวมในปี 2555 เพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็น 46.56 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 แต่ปรับตัวลดลงเป็นร้อยละ 34.28 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557 โครงสร้างการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนให้สินเชื่อลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาว ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27.96 ของสินทรัพย์รวมในปีบัญชี 2553 เป็นร้อยละ 34.50 ของสินทรัพย์รวมในปี 2554 เพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 38.36 ของสินทรัพย์รวมในปี 2555 เพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็นร้อยละ 40.63 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 แต่กลับลดลงเป็นร้อยละ 29.28 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557 และอีกส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แต่ไม่มากนัก ซึ่งสหกรณ์มีการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อย่างต่อเนื่องตลอดทั้ง 5 ปี โดยมีการลงทุนใน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สูงสุดในรอบ 5 ปี ในปี 2553 คิดเป็นร้อยละ 6.12 ของสินทรัพย์รวมในปี 2553 ลดลงเหลือร้อยละ 5.17 ของสินทรัพย์รวมในปี 2554 ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 4.70 ของสินทรัพย์รวมในปี 2555 แต่กลับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.85 ของสินทรัพย์รวมในปี 2556 และลดลงต่ำสุดในรอบ 5 ปี เหลือร้อยละ 3.63 ของสินทรัพย์รวมในปี 2557

ภาพที่ 4.10 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตร
น้ำพอง จำกัด ด้วยวิธีวิเคราะห์ตามแนวตั้ง ปี 2553 – 2557

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์

จากภาพที่ 4.10 จากงบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ ตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2557 โดยวิธีแนวตั้งของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด พบว่า โครงสร้างของแหล่งเงินทุนของสหกรณ์ ซึ่งมาจากสัดส่วนของหนี้สินและทุน โดยมีสัดส่วนของหนี้สินรวม เปลี่ยนแปลงขึ้นลง ในปี 2553 มีหนี้สินรวมร้อยละ 63.85 ปี 2554 หนี้สินรวมลดลงเหลือร้อยละ 62.47 ปี 2555 หนี้สินเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 65.40 ปี 2556 หนี้สินลดลงเป็น ร้อยละ 64.06 และในปี 2557 หนี้สินเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปีเป็นร้อยละ 65.59 ซึ่งพิจารณาแล้วหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนประเภทเงินรับฝาก ในขณะที่จำนวนเงินทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น แต่สัดส่วนของทุนของสหกรณ์รวมมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ในปี 2553 โครงสร้างของแหล่งเงินทุนมีทุนของสหกรณ์รวมร้อยละ 36.15 ปี 2554 ทุนของสหกรณ์รวมเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็นร้อยละ 37.53 ปี 2555 ทุนของสหกรณ์ รวมลดลงเหลือร้อยละ 34.60 ปี 2556 ทุนของสหกรณ์รวมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35.94 และในปี 2557 ทุนของสหกรณ์รวมลดลงเหลือน้อยที่สุดในรอบ 5 ปี เป็นร้อยละ 34.41

ผลการวิเคราะห์จากงบแสดงฐานะการเงิน ตั้งแต่ปี 2553 ถึง 2557 โดยวิธีแนวโน้มตั้งของสหกรณ์ การเกษตรน้ำพอง จำกัด พบว่า ระยะเวลา 5 ปี โดยรวม ด้านสินทรัพย์ สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์ หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้น สุทธิ รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ดังนั้น สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับการวางแผน ในการติดตามเร่งรัดหนี้ของสมาชิกและประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว รองลงมาเป็นสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ด้านหนี้สินและทุน สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงิน รับฝาก รองลงมาเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ทุนของสหกรณ์เป็นทุนเรือนหุ้น ที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว รองลงมาเป็นทุนสำรอง หากพิจารณาแล้วหนี้สินทั้งสิ้นมากกว่าทุนของสหกรณ์ ทุนของสหกรณ์จึงไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ทั้งหมด ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงิน ทุนภายใน ซึ่งประกอบด้วย ทุนของสหกรณ์ และเงินรับฝาก

3.2 การวิเคราะห์ฐานะการเงินจากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพองจำกัด โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ในช่วงปี 2553-2557
ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

3.2.1 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านสินทรัพย์โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านสินทรัพย์โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	66,428,559.47	100	58,259,247.97	87.70	117,660,030.02	177.12	95,270,012.13	143.42	138,882,965.07	209.07
เงินฝากสหกรณ์อื่น	248,993.79	100	1,301,409.67	522.67	29,497.64	11.85	79,497.64	31.93	84,117.85	33.78
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	180,596,701.45	100	174,158,841.05	96.44	140,039,409.05	77.54	169,354,399.05	93.77	245,358,515.70	135.86
ลูกหนี้ระยะสั้น-สุทธิ	1,376,152.50	100	1,026,748.00	74.61	1,216,775.65	88.42	1,159,189.75	84.23	1,183,212.00	85.98
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ	7,370,629.15	100	7,529,540.40	102.16	15,261,781.10	207.06	8,519,713.79	115.59	7,780,317.65	105.56
สินค้าคงเหลือ	6,237,029.51	100	6,976,394.08	111.85	8,535,799.43	136.86	8,439,748.90	135.32	8,180,646.20	131.16
สินค้าขาดบัญชี	3,926.95	100	10,978.66	279.57	17,035.18	433.80	4,061.57	103.43	0.00	0.00
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี	3,926.95	100	10,978.66	279.57	17,035.18	433.80	4,061.57	103.43	0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,787,873.63	100	6,719,854.97	140.35	3,087,035.89	64.48	3,829,054.33	79.97	2,677,515.01	55.92
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	267,045,939.50	100	255,972,036.14	95.85	285,830,328.78	107.03	286,651,615.59	107.34	404,147,289.48	151.34

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินลงทุนระยะยาว	729,700.00	100	754,200.00	103.36	778,800.00	106.73	769,300.00	105.43	771,300.00	105.70
เงินให้กู้ระยะยาว	115,522,852.00	100	149,077,836.00	129.05	196,557,899.00	170.15	217,949,295.00	188.66	180,049,951.16	155.86
ลูกหนี้ระยะยาว	3,283,950.00	100	2,556,400.00	77.85	3,573,000.00	108.80	3,336,350.00	101.60	5,028,150.00	153.11
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์	25,296,861.89	100	22,321,275.55	88.24	24,066,122.01	95.13	26,020,577.35	102.86	22,347,773.06	88.34
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	100	-		-		-		555,500.00	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,292,232.18	100	1,375,050.18	106.41	1,589,015.18	122.97	1,677,834.18	129.84	2,019,060.79	156.25
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	146,125,596.07	100	176,084,761.73	120.50	226,564,836.19	155.05	249,753,356.53	170.92	210,771,735.01	144.24
รวมสินทรัพย์	413,171,535.57	100	432,056,797.87	104.57	512,395,164.97	124.02	536,404,972.12	129.83	614,919,024.49	148.83

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากตารางที่ 4.7 สินทรัพย์รวมของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 ซึ่งเป็นปีฐาน ในปี 2557 สูงขึ้นเป็นร้อยละ 148.83

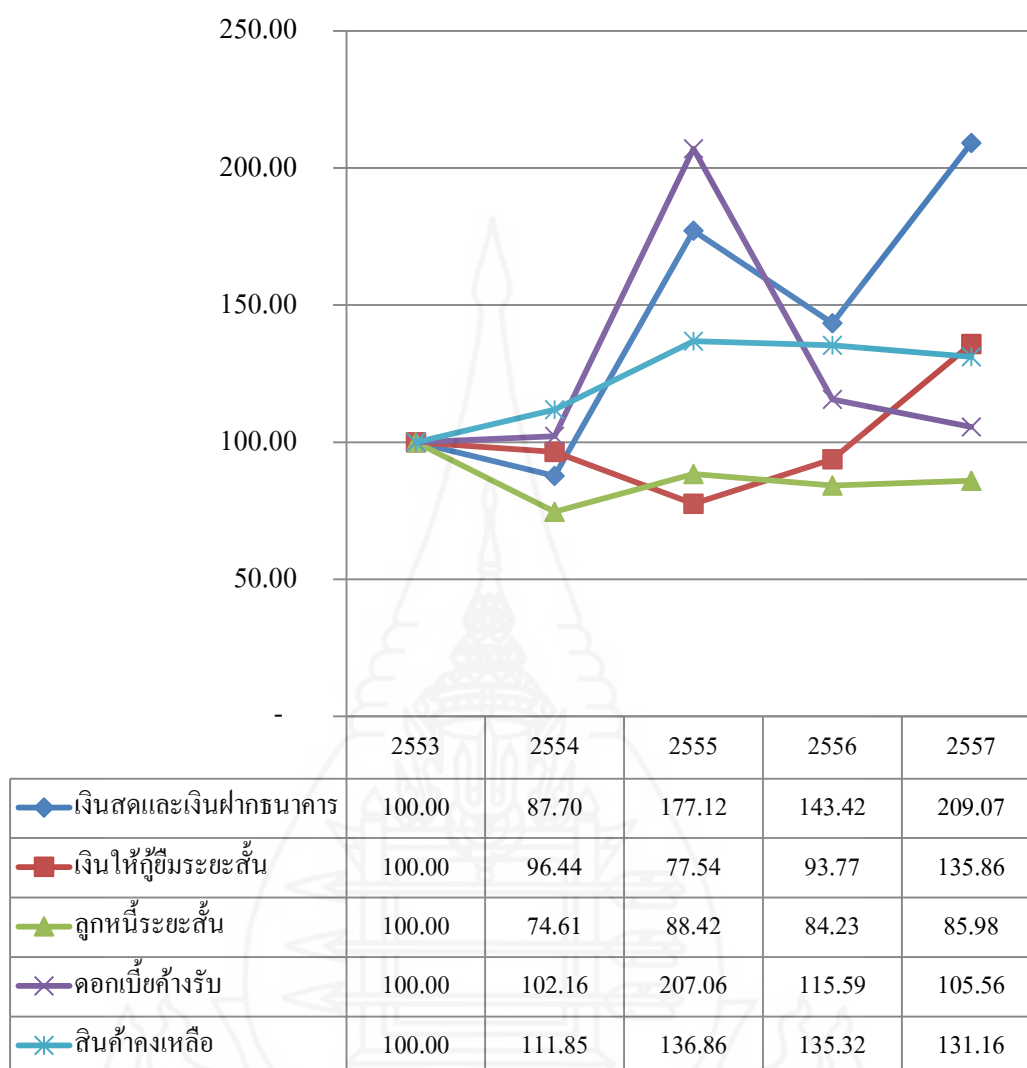
สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในปี 2554 มีอัตราลดลงเหลือร้อยละ 95.85 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และในปี 2555 ถึง 2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี โดยในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 151.34 เมื่อพิจารณาในส่วนที่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2557 มีอัตราสูงสุดถึงร้อยละ 209.07 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ด้านลูกหนี้เงินให้กู้ยืมระยะสั้นปี 2554 ถึง 2556 แนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน เหลือร้อยละ 96.44 ร้อยละ 77.54 และร้อยละ 93.77 ตามลำดับ แต่กลับปรับตัวสูงขึ้นในปี 2557 เป็นร้อยละ 135.86 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ มีแนวโน้มสูงขึ้น ในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 102.16 โดยเฉพาะปี 2555 ปรับตัวสูงสุดเป็นร้อยละ 207.06 ปี 2556 และปี 2557 มีแนวโน้มปรับตัวลดลง เป็นร้อยละ 115.59 และร้อยละ 105.56 ตามลำดับ แต่ยังคงสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ลูกหนี้ระยะสั้นส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้เพื่อสวัสดิการเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ส่วนสินค้าคงเหลือ มีแนวโน้มค่อนข้างสูงขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 136.86 ในปี 2554

ด้านสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2556 มีแนวโน้มสูงสุดร้อยละ 170.92 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และลดลงต่ำสุดในปี 2554 เหลือเพียงร้อยละ 144.24 แต่ก็ยังเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยเงินให้กู้ระยะยาวมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปี 2554 ถึง ปี 2556 ในอัตราร้อยละ 129.05 ร้อยละ 170.15 สูงสุดในปี 2556 เป็นร้อยละ 188.66 และลดลงเหลือร้อยละ 155.86 ในปี 2557 แต่ก็ยังเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ลูกหนี้ระยะยาวส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้เพื่อสวัสดิการเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง มีอัตราที่ลงทุกปี ยกเว้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 102.86 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ส่วนที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีอัตราที่ลดลงทุกปี ยกเว้น ปี 2555 ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 102.86 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

โดยรวม ในปี 2553 – 2556 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน มีแนวโน้มสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ในปี 2557 สินทรัพย์หมุนเวียนปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 151.34 สูงกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนซึ่งมีค่าเป็นร้อยละ 144.24 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

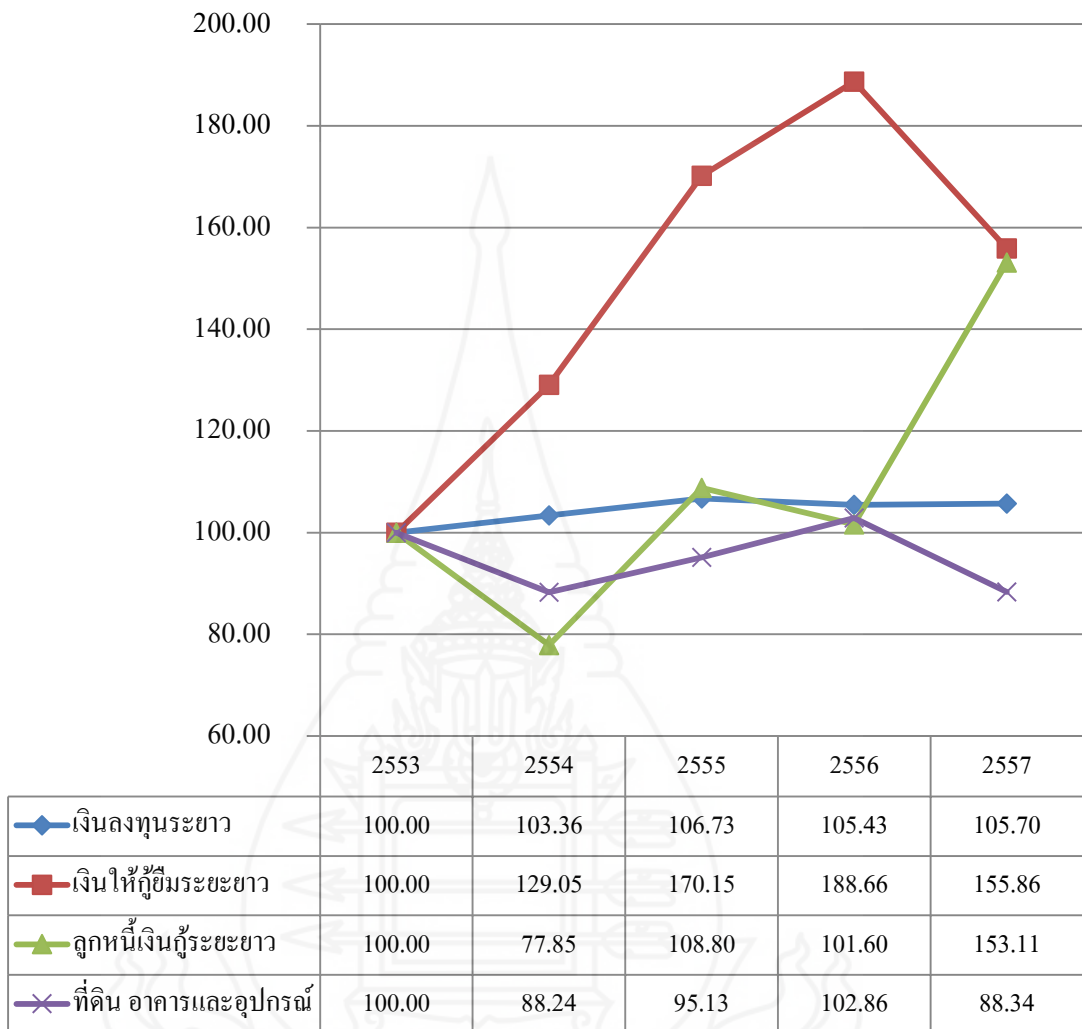

หน่วย: ร้อยละ

ภาพที่ 4.11 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน ด้านสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตร
น้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้ม เปรียบเทียบปี 2553 – 2557

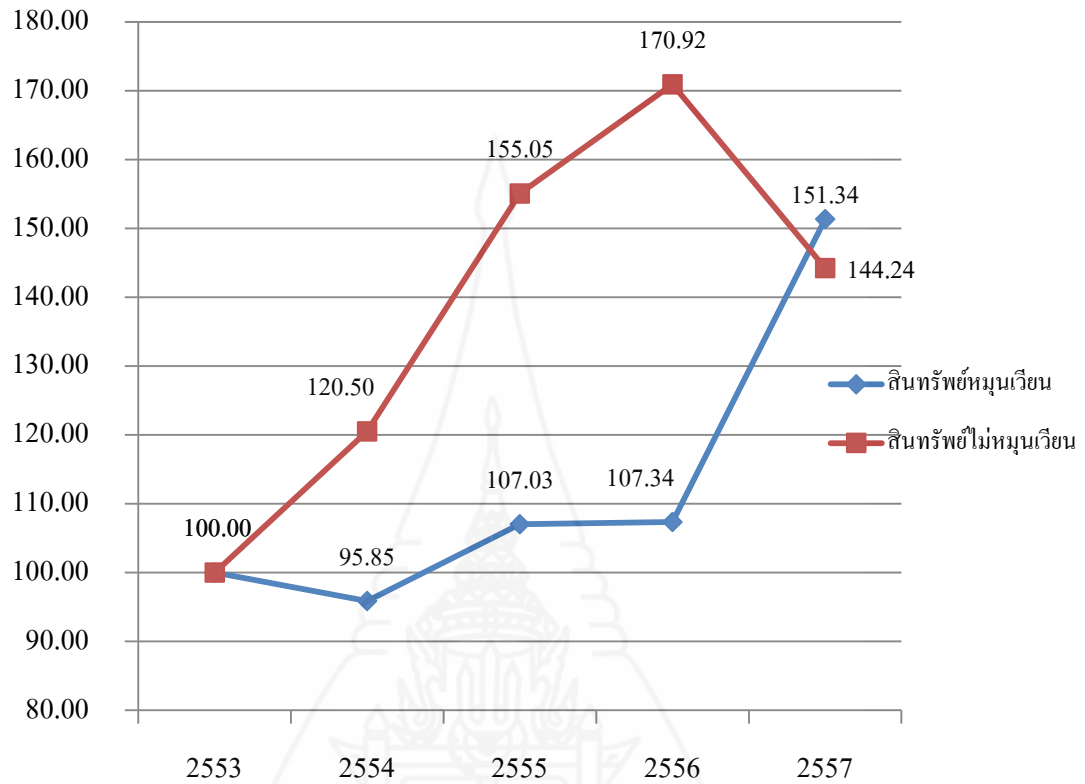
หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.12 การวิเคราะห์สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้ม ปี 2553 – 2557

สินทรัพย์หมุนเวียน สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.13 การวิเคราะห์สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตร
น้ำพอง จำกัด โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวโน้ม ปี 2553 – 2557

3.2.2 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินด้านหนี้สินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ ในช่วงปี 2553 – 2557 ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านหนี้สินโดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและ	104,855,809.36	100	51,699,133.86	49.30	114,682,353.83	109.37	97,345,099.36	92.84	148,609,365.84	141.73
เงินกู้ยืมระยะสั้น										
เงินรับฝาก	147,803,706.16	100	207,145,538.42	140.15	208,204,847.56	140.87	227,142,095.18	153.68	238,493,715.83	161.36
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,348,472.46	100	1,992,336.24	147.75	2,196,711.20	162.90	7,410,529.08	549.55	4,811,840.89	356.84
รวมหนี้สินหมุนเวียน	254,007,987.98	100	260,837,008.52	102.69	325,083,912.59	127.98	331,897,723.62	130.66	391,914,922.56	154.29
หนี้สินไม่หมุนเวียน		100								
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	9,797,663.00	100	9,073,914.00	92.61	10,034,564.00	102.42	11,711,944.00	119.54	11,412,304.00	116.48
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	9,797,663.00	100	9,073,914.00	92.61	10,034,564.00	102.42	11,711,944.00	119.54	11,412,304.00	116.48
รวมหนี้สิน	263,805,650.98	100	269,910,922.52	102.31	335,118,476.59	127.03	343,609,667.62	130.25	403,327,226.56	152.89

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

จากตารางที่ 4.8 หนี้รวมของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2556 เป็นอัตราร้อยละ 130.25 แต่ในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 152.89 แต่ยังมีอัตรามากกว่าเมื่อเทียบกับปีฐาน

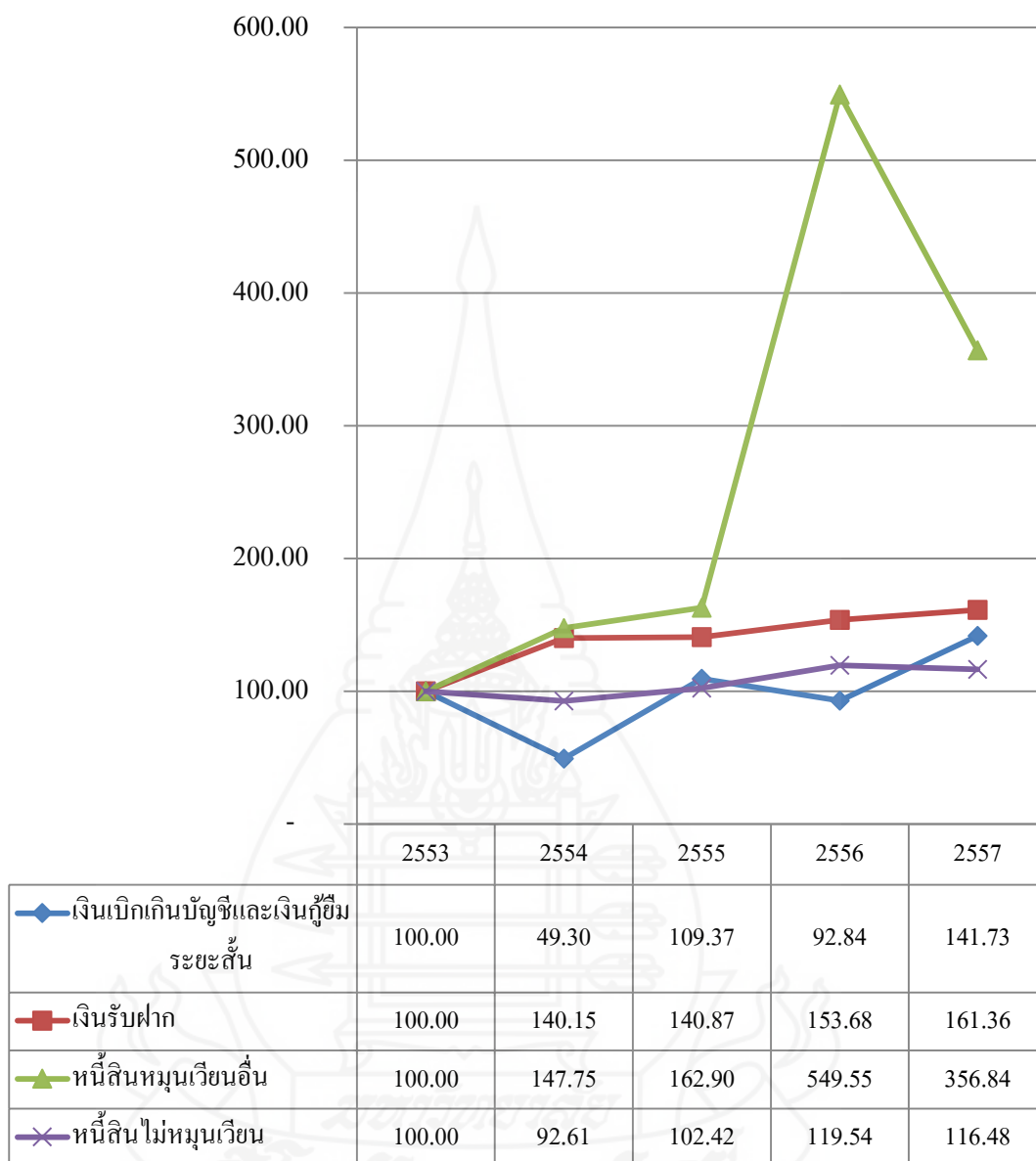
หนี้สินหมุนเวียน โดยส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2556 เป็นอัตรา 130.66 ส่วนหนี้สินหมุนเวียนอื่น ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากถึงอัตราร้อยละ 549.55 ในปี 2556 นั้นเป็นเงินรอจ่ายคืนดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2555 จากโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท และดอกเบี้ยชดเชยลูกหนี้ประสบอุทกภัยปี 54/55 รับล่วงหน้าและอัตราร้อยละ 356.84 ในปี 2557 นั้นเป็นดอกเบี้ยชดเชยลูกหนี้ประสบอุทกภัยปี 55/56 รับล่วงหน้าจากโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย แต่ในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 154.29 เนื่องจากสิ้นสุดโครงการอุทกภัย แต่ยังคงมีเงินรอจ่ายคืนดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2556 จากโครงการพักหนี้ ฯ

หนี้สินไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่และเงินกองทุนสงเคราะห์เจ้าหน้าที่ และเงินอุดหนุนจากภาครัฐ ในปี 2554 มีอัตราลดลง และปี 2555 ถึง ปี 2557 มีอัตราที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

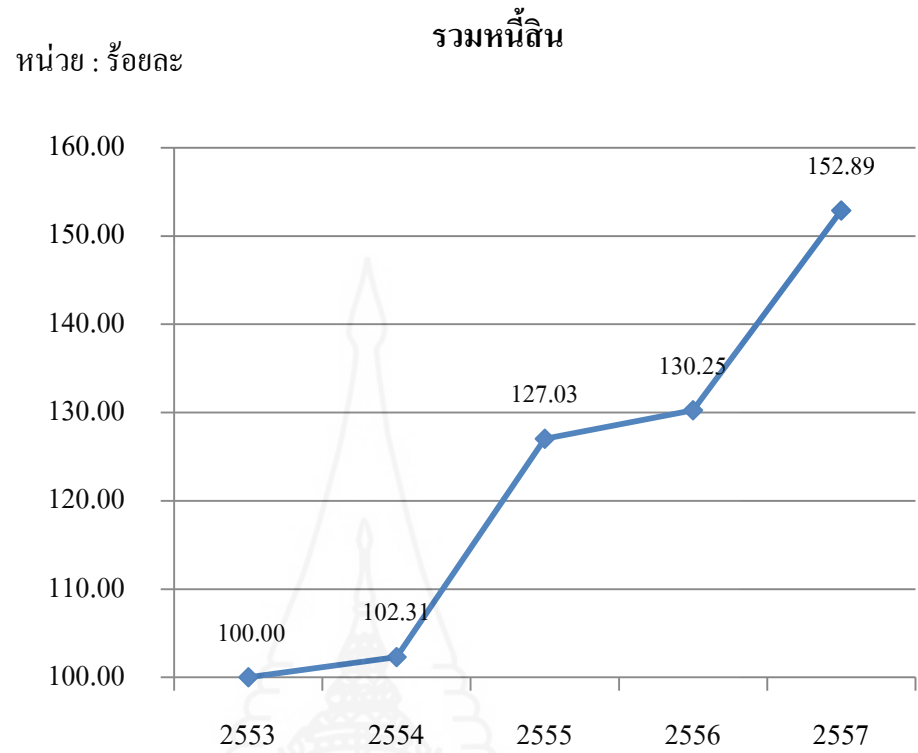
หมายเหตุ: เงินรอจ่ายคืนดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อย หมายถึง เงินดอกเบี้ยที่รัฐบาลจะชดเชยโครงการพักหนี้ฯ ให้สมาชิกสหกรณ์ แต่สมาชิกชำระให้สหกรณ์ จึงตั้งสมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าหนี้

ดอกเบี้ยชดเชยลูกหนี้ประสบอุทกภัยปี 55/56 รับล่วงหน้า หมายถึง เงินดอกเบี้ยที่รัฐบาลจะชดเชยโครงการชดเชยลูกหนี้ประสบอุทกภัยให้สมาชิกสหกรณ์ แต่สมาชิกชำระให้สหกรณ์ จึงตั้งสมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าหนี้

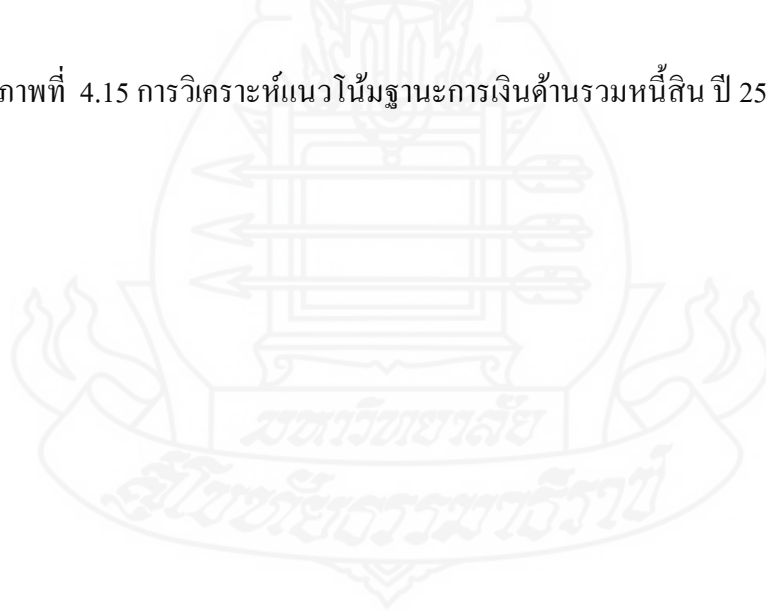
หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.14 การวิเคราะห์แนวโน้มฐานะการเงินด้านหนี้สิน ปี 2553 – 2557

ภาพที่ 4.15 การวิเคราะห์แนวโน้มฐานะการเงินด้านรวมหนี้สิน ปี 2553 – 2557

3.2.3 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินด้านทุน โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่ในช่วงปี 2553 – 2557 ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านทุนของสหกรณ์โดยวิธีวิเคราะห์แนวโน้มแบบฐานคงที่

	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557	
	(บาท)	%	(บาท)	%	บาท)	%	(บาท)	%	(บาท)	%
ทุนของสหกรณ์										
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่า 10 บาท:หุ้น)										
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	113,375,510.00	100	123,208,840.00	108.67	131,962,330.00	116.39	142,449,690.00	125.64	157,911,280.00	139.28
ทุนสำรอง	19,394,023.94	100	21,486,276.91	110.79	23,763,859.67	122.53	27,677,448.90	142.71	31,470,273.02	162.27
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	3,472,906.68	100	3,395,809.68	97.78	3,565,884.48	102.68	4,469,218.48	128.69	4,628,781.48	133.28
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	36,400.00	100	45,400.00	124.73	70,000.00	192.31	60,500.00	166.21	62,500.00	171.70
กำไร(ขาดทุน)สุทธิประจำปี	13,087,043.97	100	14,009,548.76	107.05	17,914,614.23	136.89	18,138,447.12	138.60	17,518,963.43	133.86
รวมทุนของสหกรณ์	149,365,884.59	100	162,145,875.35	108.56	177,276,688.38	118.69	192,795,304.50	129.08	211,591,797.93	141.66

ที่มา: รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 – 2557

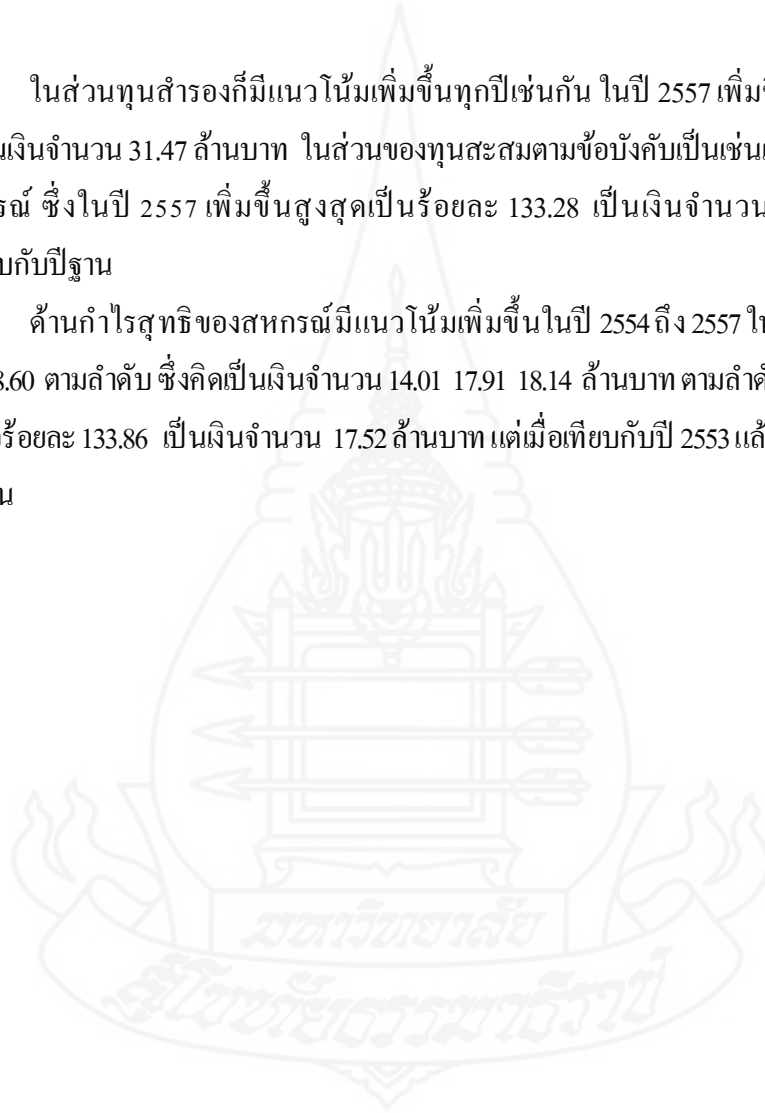

จากภาพที่ 4.9 ทูนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จำกัด ทูนรวมมีแนวโน้มเพิ่มทุกปีอย่างต่อเนื่อง อัตราสูงสุดในปี 2557 เป็นร้อยละ 141.66 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

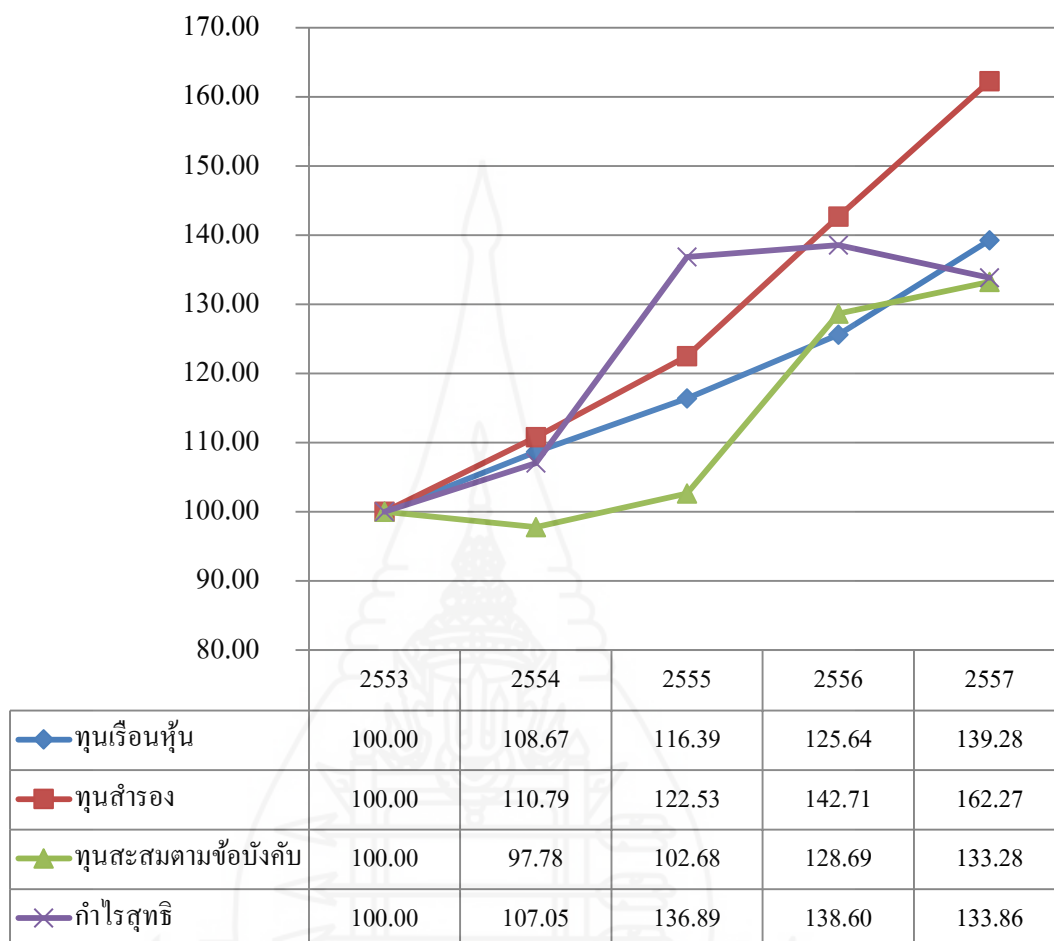
ด้านทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากร้อยละ 100 ในปี 2553 ซึ่งเป็นปีฐาน ในปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 108.67 ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 116.39 ในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 125.64 และเพิ่มสูงสุดในปี 2557 เป็นร้อยละ 139.28 ซึ่งมีมูลค่าหุ้นเป็นเงินจำนวน 157.91 ล้านบาท

ในส่วนทุนสำรองก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน ในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 162.27 เป็นเงินจำนวน 31.47 ล้านบาท ในส่วนของทุนสะสมตามข้อบังคับเป็นเช่นเดียวกันกับทุนสำรองของสหกรณ์ ซึ่งในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นร้อยละ 133.28 เป็นเงินจำนวน 4.63 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2554 ถึง 2557 ในอัตราร้อยละ 107.05 136.89 138.60 ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 14.01 17.91 18.14 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 133.86 เป็นเงินจำนวน 17.52 ล้านบาท แต่เมื่อเทียบกับปี 2553 แล้วยังมีอัตรากำไรสุทธิมากกว่าปีฐาน

หน่วย : ร้อยละ

ภาพที่ 4.16 การวิเคราะห์ฐานะการเงินด้านทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
ปี 2553 – 2557

4. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์แบบ CAMELS Analysis

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 - 2557 ระดับขนาดใหญ่มาก ดังนี้

4.1 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength) การวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของทุน อัตราการเติบโตของหนี้ และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ขนาดใหญ่มาก ปี 2553 – 2557 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

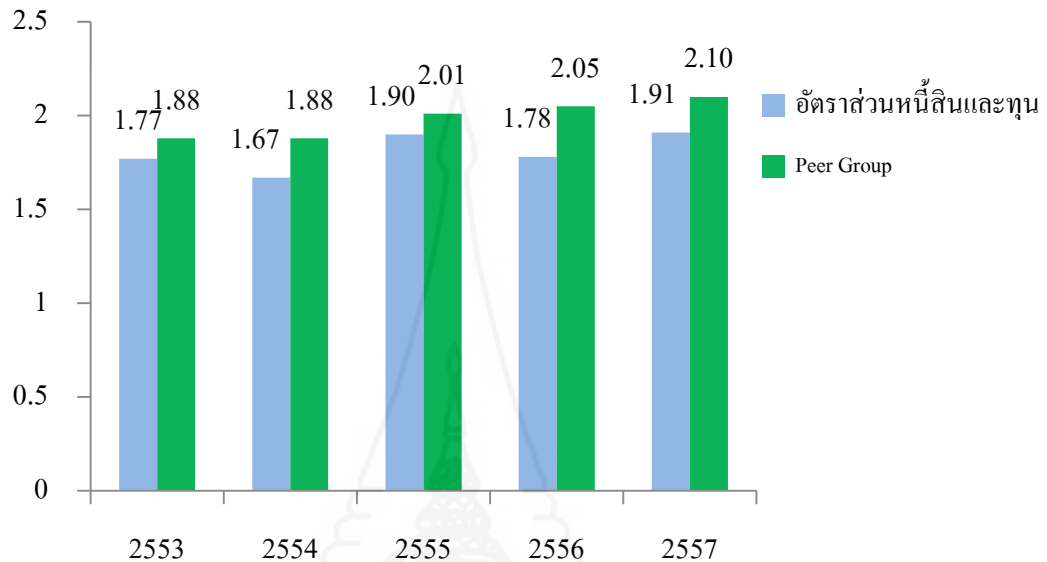
ปี	อัตราส่วน	หนี้สินต่อทุน (เท่า)	ทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	การเติบโต ของทุน (%)	การเติบโต ของหนี้ (%)	ผลตอบแทน ต่อส่วนของ ทุน (%)
2553	สหกรณ์	1.77 <	0.05 <	10.76 <	-13.34 <	9.21 >
	Peer Group	1.88	0.07	10.87	6.18	8.87
2554	สหกรณ์	1.67 <	0.05 <	8.56 <	2.31 <	8.99 >
	Peer Group	1.88	0.07	11.28	11.23	8.14
2555	สหกรณ์	1.90 <	0.05 <	9.33 <	24.16 >	10.56 >
	Peer Group	2.01	0.06	10.55	18.36	8.25
2556	สหกรณ์	1.78 <	0.05 <	8.75 <	2.53 <	9.80 >
	Peer Group	2.05	0.06	12.94	15.09	8.15
2557	สหกรณ์	1.91 <	0.05 <	9.75 >	17.38 >	9.01 >
	Peer Group	2.10	0.06	5.78	8.11	7.10
เฉลี่ย 5 ปี	สหกรณ์	1.81 <	0.05 <	9.43 <	6.61 <	9.51 <
	Peer Group	1.94	0.06	10.28	11.79	8.10

หมายเหตุ: < หมายถึง น้อยกว่า Peer Group

> หมายถึง มากกว่า Peer Group

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน

(หน่วย : เท่า)

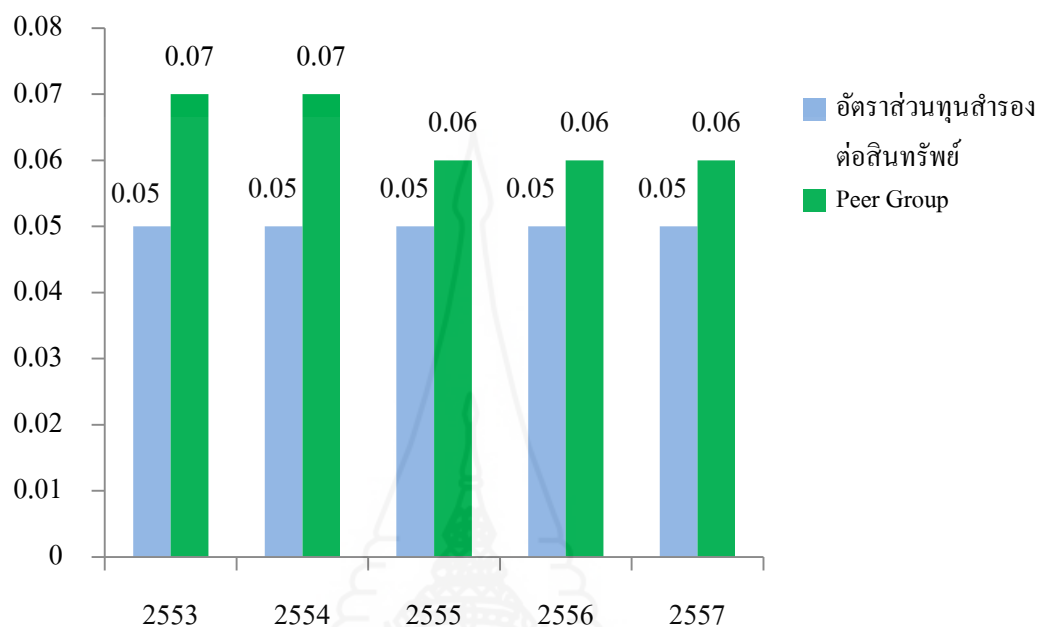

ภาพที่ 4.17 อัตราหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.17 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ในปี 2553 ถึง ปี 2557 เท่ากับ 1.77 เท่า 1.67 เท่า 1.90 เท่า 1.78 เท่า และ 1.91 เท่า ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์การเกษตรการเกษตรน้ำพอง จำกัด มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

(หน่วย : เท่า)

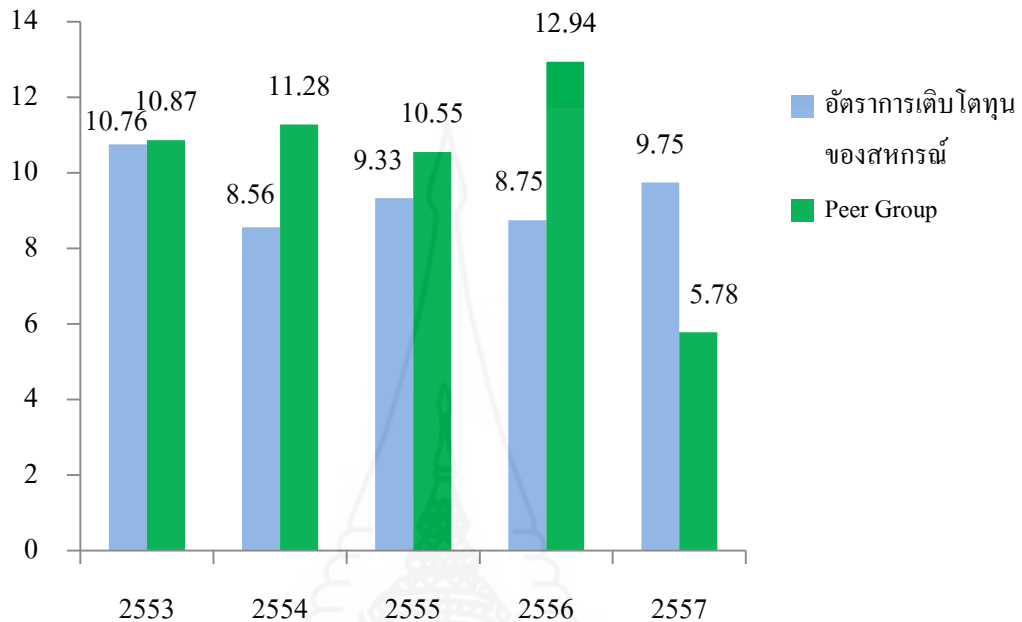

ภาพที่ 4.18 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.18 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2557 มีค่าเท่ากับ 0.05 เท่า ทุกปี ซึ่งต่ำกว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งมีค่าอยู่ที่ 0.07 เท่า ในปี 2553 และ 2554 0.06 เท่า ในปี 2555 ถึง 2557 วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีความมั่นคงน้อยกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของสหกรณ์

(หน่วย : ร้อยละ)

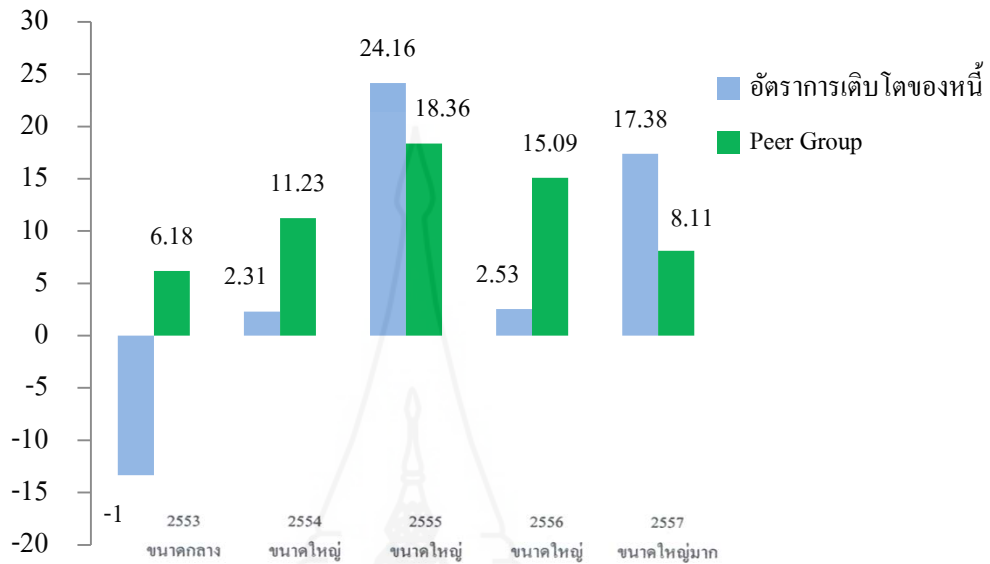

ภาพที่ 4.19 อัตราการเติบโตของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.19 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ตั้งแต่ปี 2553 ถึงปี 2556 มีค่าต่ำกว่าอัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี โดยเฉพาะปี 2556 อัตราการเติบโตของสหกรณ์มีค่าร้อยละ 8.75 ซึ่งอัตราการเติบโตของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีค่าร้อยละ 12.94 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ถึงร้อยละ 4.19 วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ได้ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน แต่ในปี 2557 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 9.75 ส่วนอัตราการเติบโตของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) เป็นร้อยละ 5.78 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์และมีความเสี่ยงด้านเงินทุนต่ำกว่าอัตราการเติบโตของสหกรณ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของหนี้

(หน่วย : ร้อยละ)

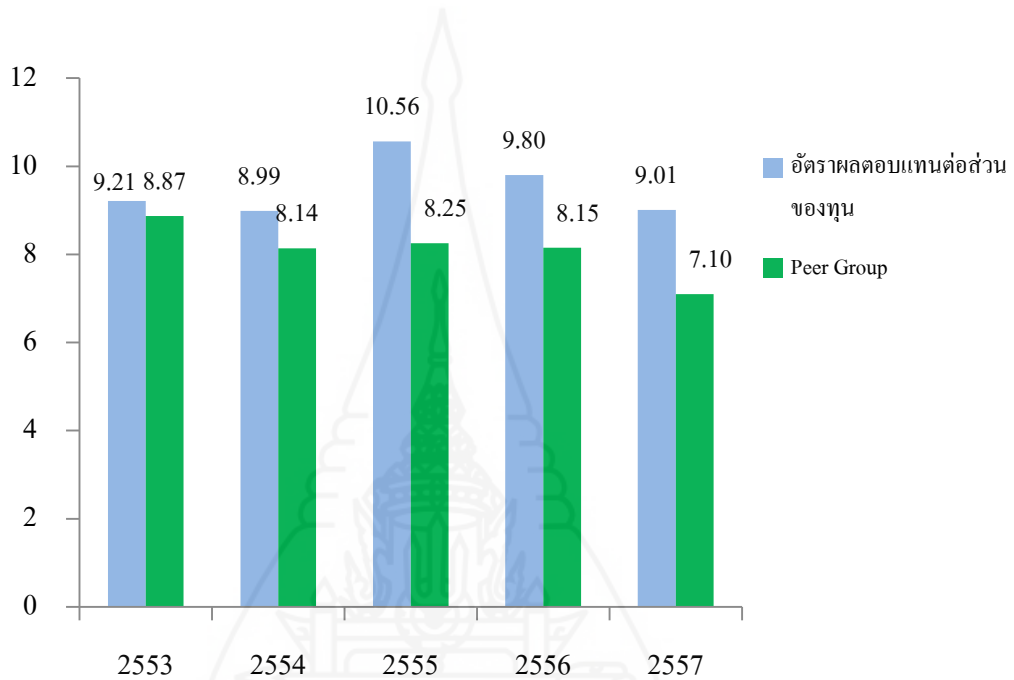
ภาพที่ 4.20 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.20 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของหนี้ปี 2553 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) โดยอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ ร้อยละ -13.34 เนื่องจากหนี้สินประเภทเงินรับฝากลดลงจากปี 2552 ค่อนข้างมาก แต่อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก เท่ากับ ร้อยละ 6.18 แสดงว่าสหกรณ์สามารถก่อหนี้ได้อีก ในปี 2554 อัตราการเติบโตของหนี้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.31 แต่ยังคงต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ค่อนข้างผันผวน ในปี 2555 ปรับตัวสูงสุดในรอบห้าปีเป็นร้อยละ 24.16 สูงกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ในปี 2556 ปรับตัวลดลงเหลือร้อยละ 2.53 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) และในปี 2557 กลับปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 17.38 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ที่มีค่าเพียงร้อยละ 8.11 วิเคราะห์ได้ว่าอัตราการ

เติบโตของหนี้ของสหกรณ์มีความผันผวนสูงกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ขึ้นอยู่กับการก่อหนี้ในดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน

(หน่วย : ร้อยละ)

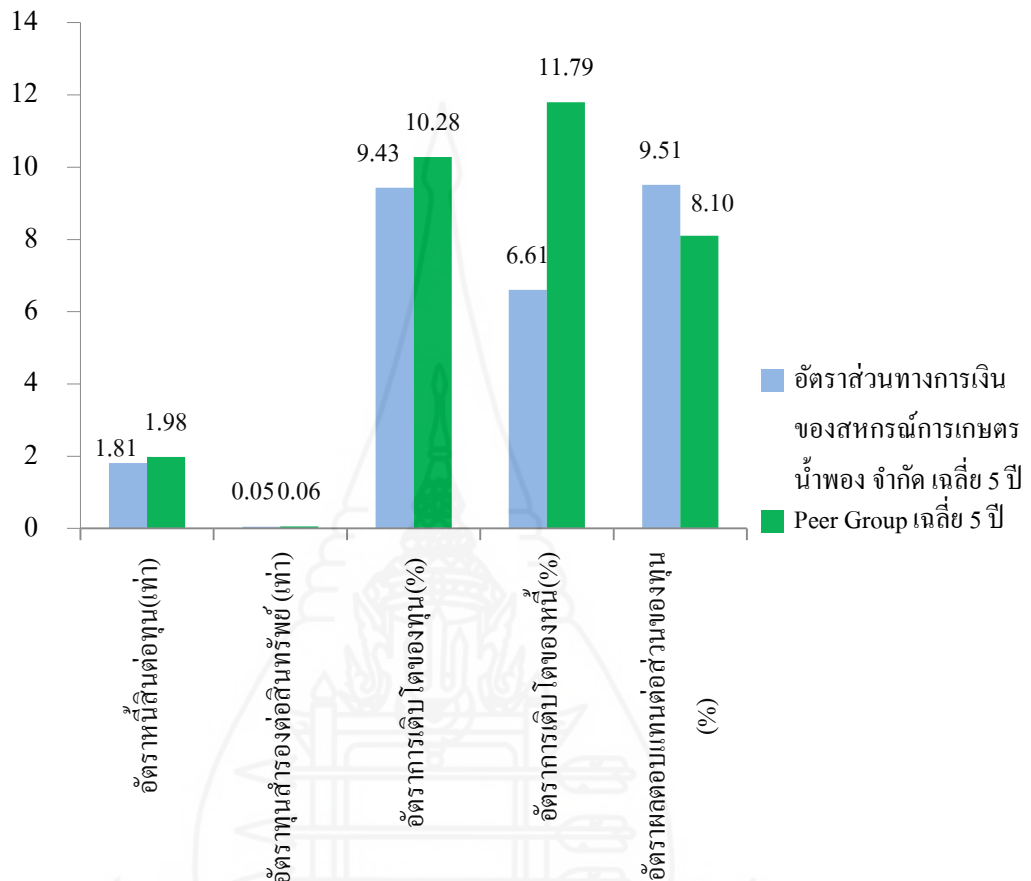

ภาพที่ 4.21 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.21 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ตั้งแต่ปี 2553 ถึง ปี 2557 สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน สูงสุดคือปี 2555 ร้อยละ 10.56 รองลงมาปี 2556 ร้อยละ 9.80 ปี 2553 ร้อยละ 9.21 ปี 2557 ร้อยละ 9.01 และ ต่ำสุดคือปี 2554 ร้อยละ 8.99 วิเคราะห์ได้ว่าในช่วงปี 2555 จนถึงปี 2557 สหกรณ์มีผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนลดลงทุกปี แต่เมื่อเทียบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) สหกรณ์มีผลตอบแทนที่จะได้รับจากเงินที่ลงทุนสูงกว่าทุกปี แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ทุนก่อให้เกิดรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

มิติที่ 1 ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงถัวเฉลี่ย 5 ปี

ภาพที่ 4.22 มิติที่ 1 ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงถัวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 1 ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ถัวเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) เมื่อพิจารณาถึงความเข้มแข็งและเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว เจ้าหนี้มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน และมีทุนสำรองน้อยความมั่นคงต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน มีประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ที่ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกันและสามารถก่อหนี้ได้มากกว่า เนื่องจาก มีอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตร

อื่นที่มีขนาดเดียวกัน ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถทำกำไรโดยใช้ทุนก่อให้เกิดรายได้หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

4.2 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) การวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์อัตราการค้างชำระ อัตราหมุนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ขนาดใหญ่มาก ในช่วงปี 2553 - 2554 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์จำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

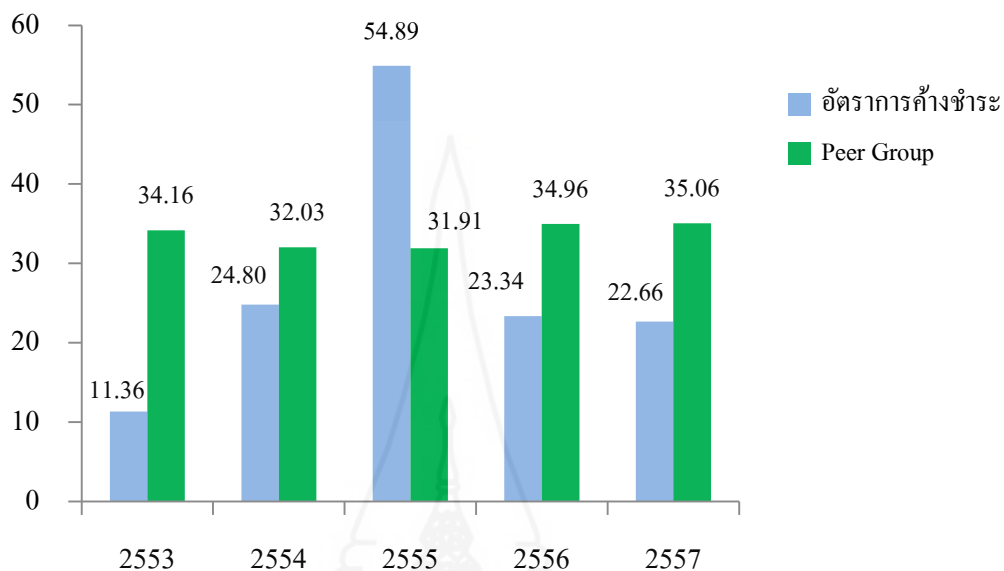
ปี	อัตราส่วน	อัตราการ ค้างชำระ (%)	อัตราหมุนของ สินทรัพย์ (รอบ)	อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (%)	อัตราการเติบโต ของสินทรัพย์ (%)
2553	สหกรณ์	11.36 <	0.80 <	3.07 >	-5.94 <
	Peer Group	34.16	0.93	3.03	7.76
2554	สหกรณ์	24.80 <	0.88 <	3.31 >	4.57 <
	Peer Group	32.03	1.01	2.82	11.14
2555	สหกรณ์	54.89 >	0.59 <	3.79 >	18.60 >
	Peer Group	31.91	0.97	2.80	15.64
2556	สหกรณ์	23.34 <	0.53 <	3.46 >	4.69 <
	Peer Group	34.96	0.83	2.68	14.38
2557	สหกรณ์	22.66 <	0.50 <	3.04 >	14.64 >
	Peer Group	35.06	0.69	2.31	7.35
เฉลี่ย 5 ปี	สหกรณ์	27.41 <	3.30 <	16.67 >	36.56 <
	Peer Group	33.62	4.43	13.64	56.27

หมายเหตุ : < หมายถึง น้อยกว่า Peer Group

> หมายถึง มากกว่า Peer Group

อัตราการค้าชำระ

(หน่วย : ร้อยละ)

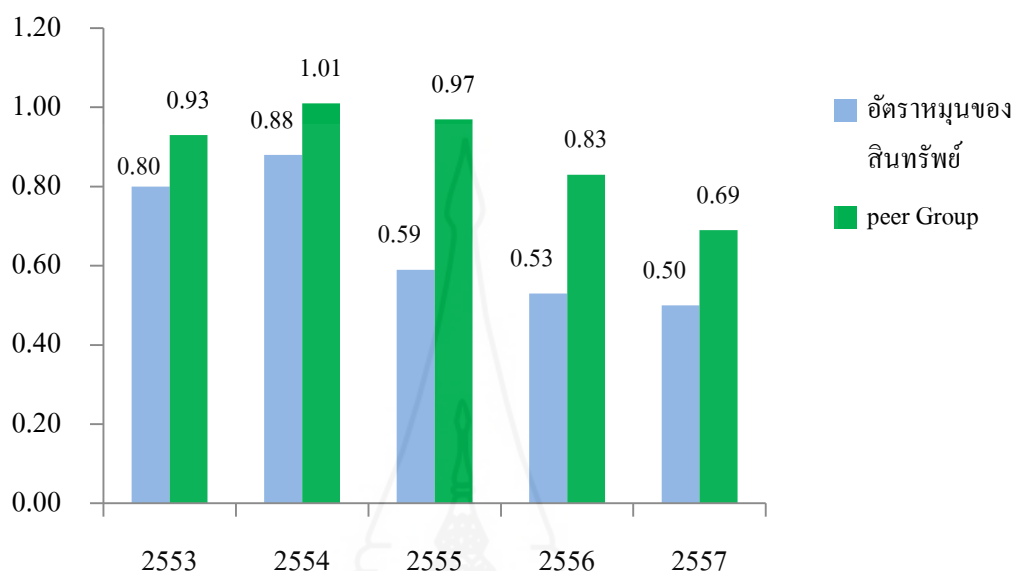

ภาพที่ 4.23 อัตราการค้าชำระของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ
อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.23 พบว่าในช่วงปี 2553 – 2557 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ยกเว้น ปี 2555 สหกรณ์มีอัตราการค้าชำระสูงถึงร้อยละ 54.89 ซึ่งมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนเพียงร้อยละ 31.91

อัตราหมุนของสินทรัพย์

(หน่วย : รอบ)

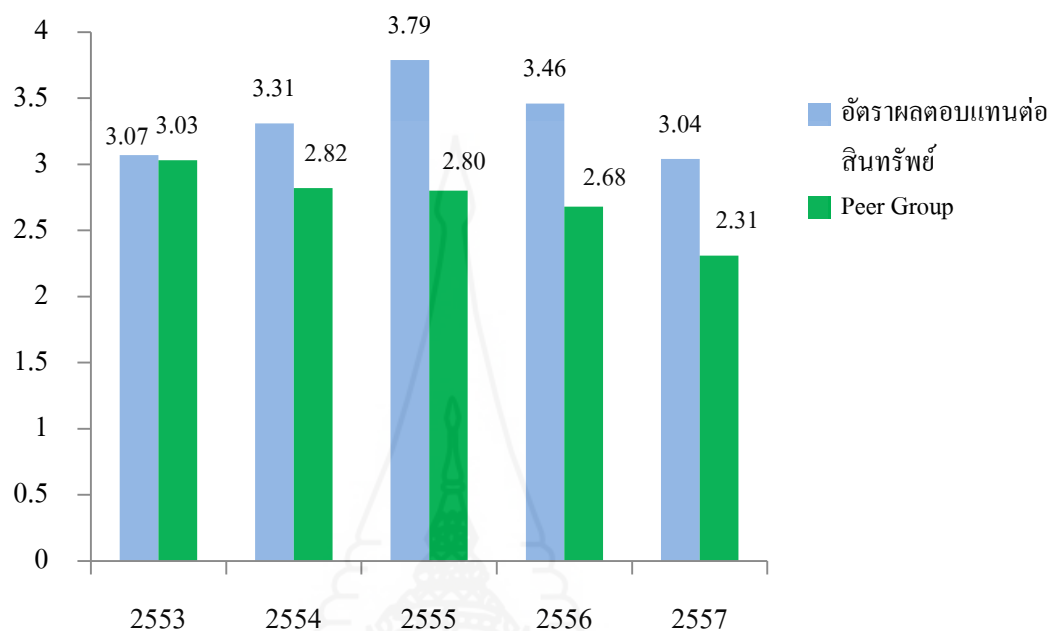

ภาพที่ 4.24 อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.24 พบว่าในช่วงปี 2553 – 2557 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราหมุนของสินทรัพย์ต่ำกว่า อัตราหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี วิเคราะห์ได้ว่า สินทรัพย์ของสหกรณ์ที่มีอยู่ นำไปใช้ดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้จำนวนรอบต่ำกว่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพต่ำกว่า สหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

(หน่วย : ร้อยละ)

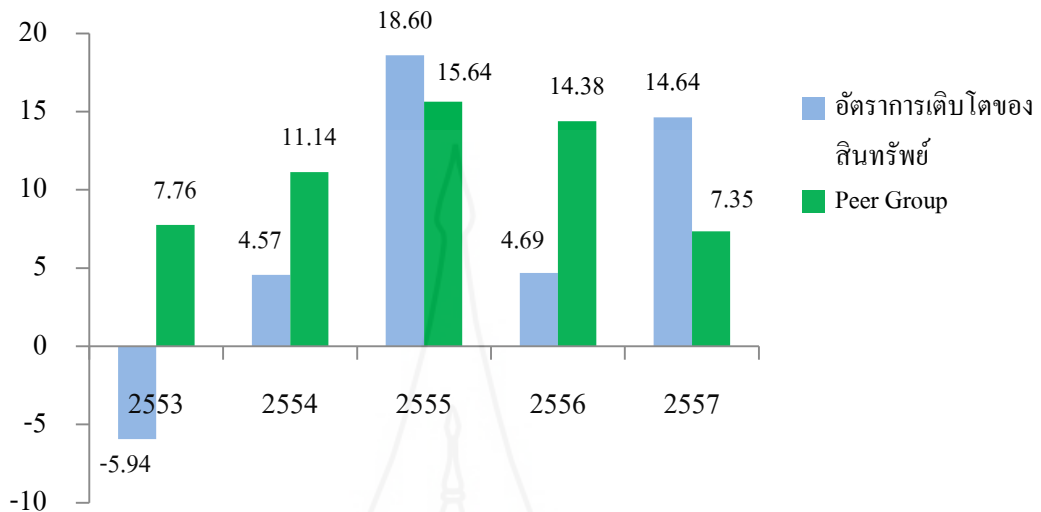

ภาพที่ 4.25 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.25 พบว่าในช่วงปี 2553–2557 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของสินทรัพย์

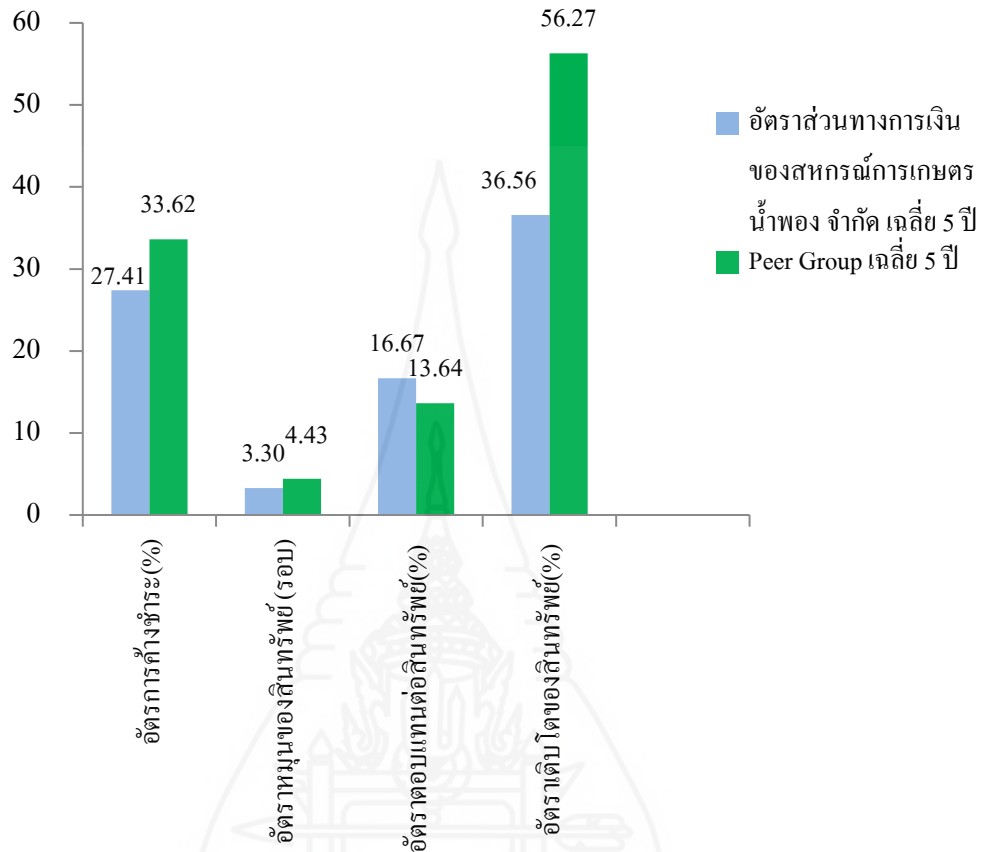
(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.26 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.26 พบว่า สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่า อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์มีอัตราที่ผันผวนเนื่องจากได้รับผลกระทบจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ในโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ประกอบกับปี 2553 มีอัตราต่ำสุดที่ร้อยละ -5.94 เนื่องจากสินทรัพย์รวมประเภทสินค้าคงเหลือปฎิและสารปราบศัตรูพืชลดลงค่อนข้างมาก ปี 2554 ร้อยละ 4.57 ในปี 56 ร้อยละ 4.69 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์สหกรณ์สูงกว่าอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ในปี 2557 ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 7.35 และมากกว่าสูงสุดในปี 2555 ในอัตราร้อยละ 18.60

มิติที่ 2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์

ภาพที่ 4.27 มิติที่ 2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ ถ้าวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ ถ้าวเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการค้างชำระหรือลูกหนี้ค้างชำระในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราหนี้ค้างชำระของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่ดีกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน สหกรณ์บริหารการลงทุนในสินทรัพย์มีประสิทธิภาพต่ำกว่า แต่มีความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปใช้เพื่อก่อให้เกิดรายได้ที่มีก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ในส่วนของการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิก

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และ โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อย และประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท

4.3 มิติที่ 3 ซึ่ดความสามารถการบริหารจัดการ (Management Ability) การวิเคราะห์

ซึ่ดความสามารถในการบริหาร ประกอบไปด้ว้การวิเคราะห์อัตราการเติบโตของธุรกิจ โดยเปรียบเทียบ กับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ในช่วงปี 2553 - 2557 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ซึ่ดความสามารถในการบริหารจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

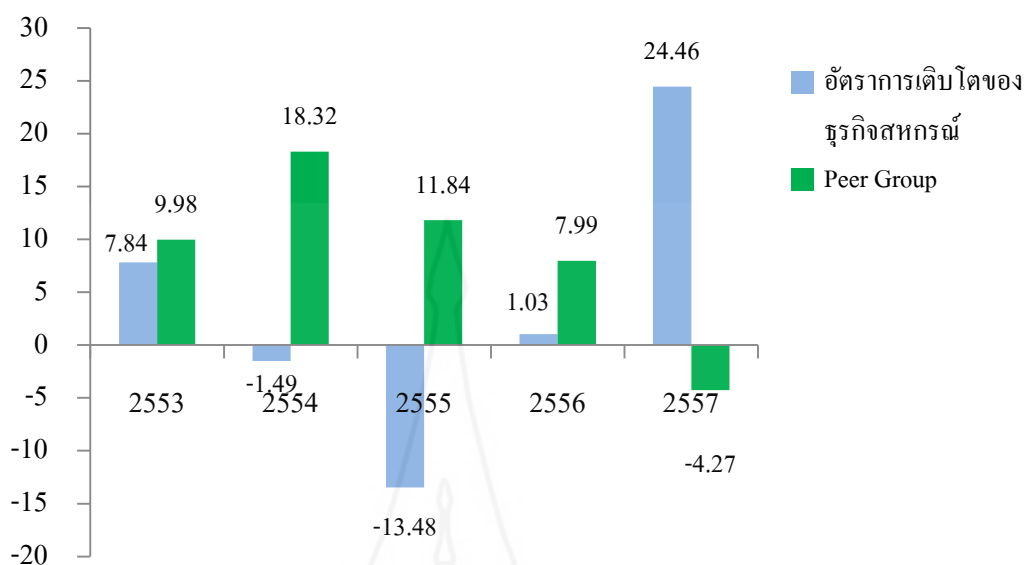
ปี	อัตราส่วน	การเติบโตของธุรกิจ (%)
2553	สหกรณ์	7.84 <
	Peer Group	9.98
2554	สหกรณ์	-1.49 <
	Peer Group	18.32
2555	สหกรณ์	-13.48 <
	Peer Group	11.84
2556	สหกรณ์	1.03 <
	Peer Group	7.99
2557	สหกรณ์	24.46 >
	Peer Group	-4.27
เฉลี่ย	สหกรณ์	3.67 <
	Peer Group	8.77

หมายเหตุ : < หมายถึง น้อยกว่า Peer Group

> หมายถึง มากกว่า Peer Group

มิติที่ 3 ซึ่ดความสามารถการบริหารจัดการอัตราการเติบโตของธุรกิจสหกรณ์ (หน่วย: ร้อยละ)

ภาพที่ 4.28 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.28 พบว่าตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปี 2556 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจต่ำกว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน ประกอบกับปริมาณธุรกิจรวบรวมผลผลิตข้าวลดลงค่อนข้างมาก ในปี 2555 และ 2557 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล จึงทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจของสหกรณ์ลดลง แต่ในปี 2557 สหกรณ์มีการปรับตัวของอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในอัตราร้อยละ 24.46 ขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจต่ำกว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ลดลงถึง -4.27 แสดงให้เห็นว่ามูลค่าธุรกิจของสหกรณ์เพิ่มขึ้น สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารและมีประสิทธิภาพสูง สหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร ตัวเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราร้อยละ 3.67 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของธุรกิจสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีอัตรา 8.77

4.4 มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)

การวิเคราะห์การทำกำไร ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ อัตรากำไรต่อสมาชิก อัตราเงินออมต่อสมาชิกอัตราหนี้สินต่อสมาชิกอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อัตราการเติบโตของทุนสำรอง อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น อัตราการเติบโตของกำไร อัตรากำไรสุทธิ โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ในช่วงปี 2553 - 2557 ดังต่อไปนี้

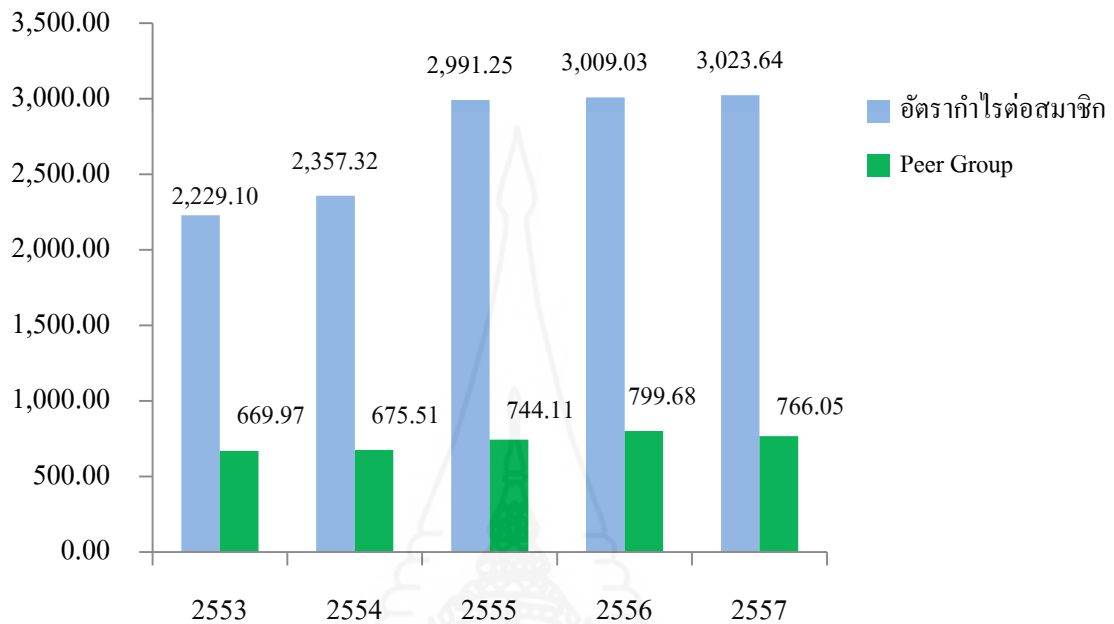
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์การทำกำไรจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ปี	อัตราส่วน	กำไรต่อ สมาชิก (บาท)	เงินออม ต่อ สมาชิก (บาท)	หนี้สินต่อ สมาชิก (บาท)	ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน ต่อกำไร ก่อนหัก ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	การ เติบโต ของ ทุน สำรอง (%)	การ เติบโต ของ ทุน สะสม อื่น (%)	การ เติบโต ของ กำไร (%)	อัตรา กำไร สุทธิ (%)
2553	สหกรณ์	2,229.10	43,424.24	53,267.38	51.65	11.01	8.50	8.69	3.84
	Peer Group	>	>	>	>	>	<	<	>
2554	สหกรณ์	669.97	11,308.40	14,225.62	50.94	7.97	9.53	15.71	3.27
	Peer Group	2,357.32	49,581.42	56,962.54	49.60	10.79	-2.22	7.05	3.81
2555	สหกรณ์	>	>	>	<	>	<	>	>
	Peer Group	675.51	12,785.17	16,792.87	52.78	10.64	10.71	1.90	2.80
2556	สหกรณ์	2,991.25	53,616.24	57,002.35	45.40	10.60	5.01	27.87	6.66 >
	Peer Group	>	>	>	<	>	<	>	>
2557	สหกรณ์	3,009.03	45,097.76	64,996.56	42.99	16.47	25.33	1.25	6.59
	Peer Group	799.68	15,863.80	20,564.67	53.02	10.93	7.91	10.91	3.23
เฉลี่ย 5 ปี	สหกรณ์	3,023.64	50,516.18	74,494.27	50.70	13.70	3.57	-3.42	6.13
	Peer Group	>	>	>	<	>	>	>	>
เฉลี่ย 5 ปี	สหกรณ์	766.05	16,680.21	22,986.51	55.11	5.78	1.77	-4.90	3.36
	Peer Group	2,722.07	48,447.17	61,344.62	48.07	62.57	40.19	41.44	27.03
	Peer Group	>	>	>	<	>	>	>	>
	Peer Group	731.06	14,185.42	18,614.42	52.87	42.59	35.11	36.11	15.54

หมายเหตุ : < หมายถึง น้อยกว่า Peer Group, > หมายถึง มากกว่า Peer Group

อัตราค่าไรต่อสมาชิก

(หน่วย : บาท)

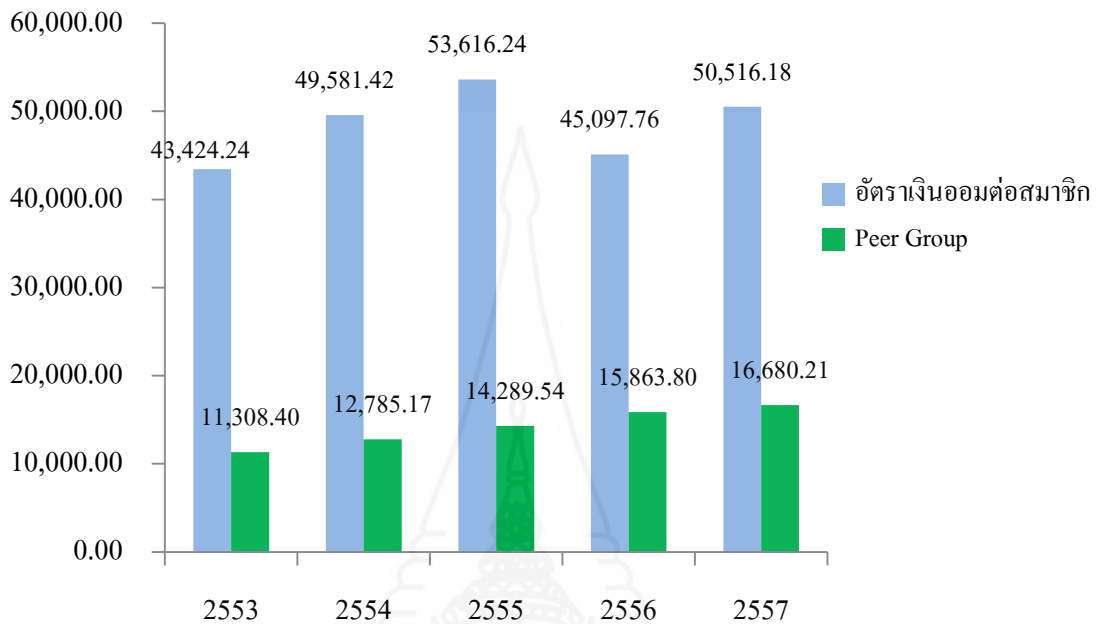

ภาพที่ 4.29 อัตราค่าไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.29 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราค่าไรต่อสมาชิก ในช่วงปี 2553 – 2557 สูงกว่าอัตราค่าไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ค่อนข้างมากทุกปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เริ่มตั้งแต่ 2,229.10 บาทต่อคน 2,357.32 บาท ต่อคน 2,991.25 บาทต่อคน 3,009.03 บาทต่อคน และ 3,023.64 บาทต่อคน ตามลำดับ ส่วนอัตราค่าไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง 669.97 บาทต่อคน 675.51 บาทต่อคน 744.11 บาทต่อคน 799.68 บาทต่อคน และ 766.05 บาทต่อคน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราเงินออมต่อสมาชิก

(หน่วย : บาท)

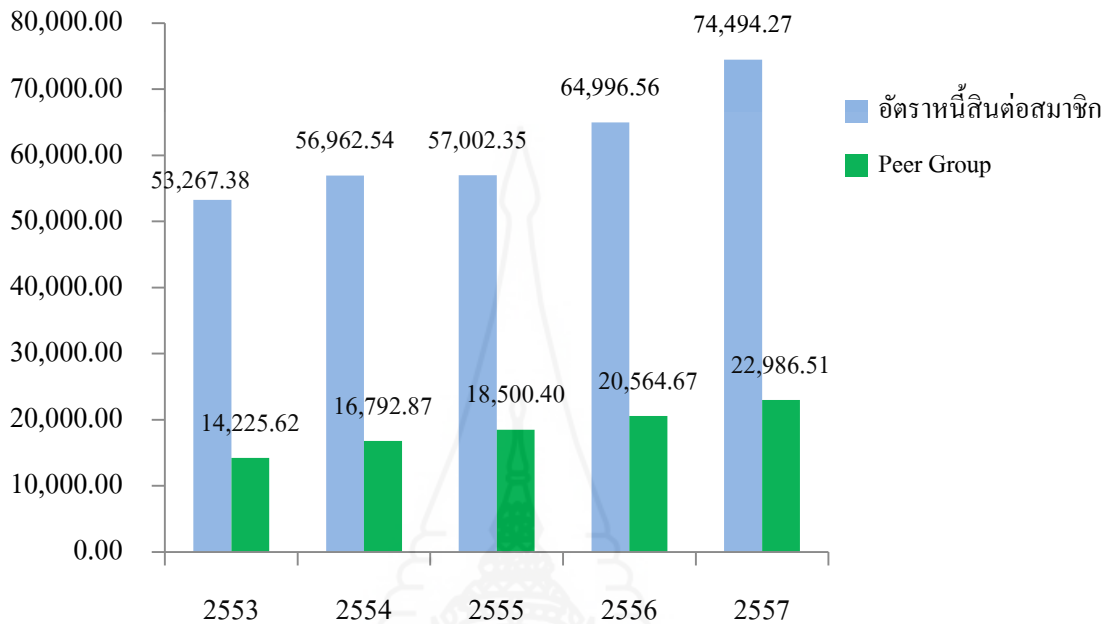

ภาพที่ 4.30 อัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้าพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.30 พบว่า สหกรณ์การเกษตรน้าพอง จำกัด มีอัตราเงินออมต่อสมาชิกในช่วงปี 2553–2557 สูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ก่อนข้างมากทุกปี เริ่มตั้งแต่ 43,424.24 บาทต่อคน 49,581.42 บาทต่อคน สูงสุดในรอบ 5 ปี ในปี 2555 เป็นจำนวน 53,616.24 บาท ต่อคน 45,097.76 บาท ต่อคน และ 50,516.18 บาทต่อคน ตามลำดับ ส่วนอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง 11,308.40 บาท ต่อคน 12,785.17 บาท ต่อคน 14,289.54 บาท ต่อคน 15,863.80 บาท ต่อคน และ 16,680.21 บาท ต่อคน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์มีเงินออมมากกว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราหนี้สินต่อสมาชิก

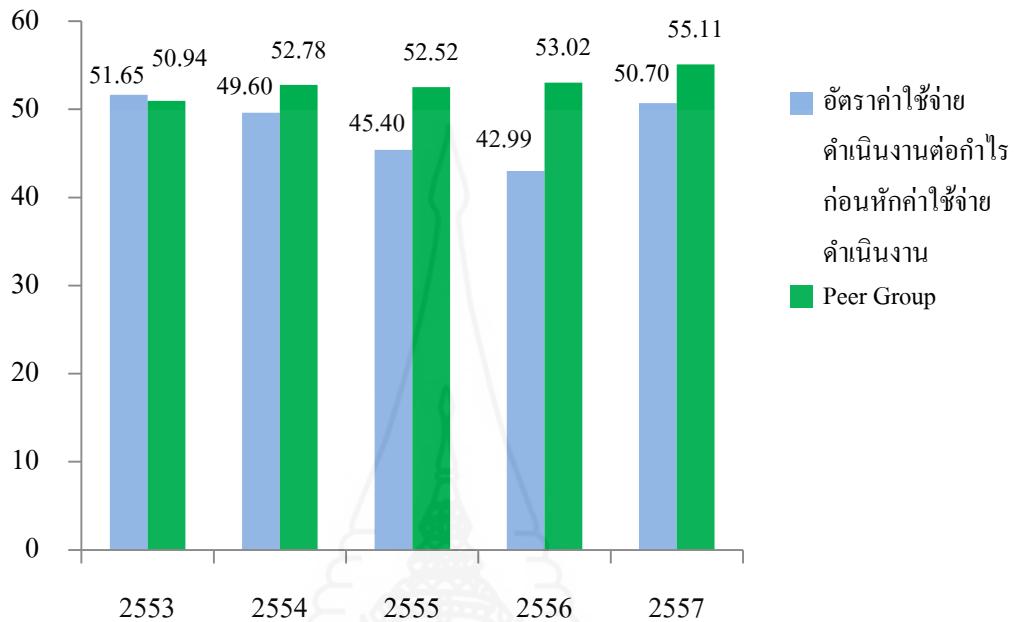
(หน่วย : บาท)

ภาพที่ 4.31 อัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.31 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราหนี้สินต่อสมาชิก ในช่วงปี 2553 – 2557 สูงกว่าอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ค่อนข้างมากทุกปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เริ่มตั้งแต่ 53,267.38 บาทต่อคน 56,962.54 บาท ต่อคน 57,002.35 บาท ต่อคน 64,996.56 บาทต่อคน และ 74,494.27 บาท ต่อคน ตามลำดับ ส่วนอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง 14,225.62 บาท ต่อคน 16,792.87 บาท ต่อคน 18,500.40 บาท ต่อคน 20,564.67 บาท ต่อคน 22,986.51 บาทต่อคน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์มีมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
(หน่วย : ร้อยละ)

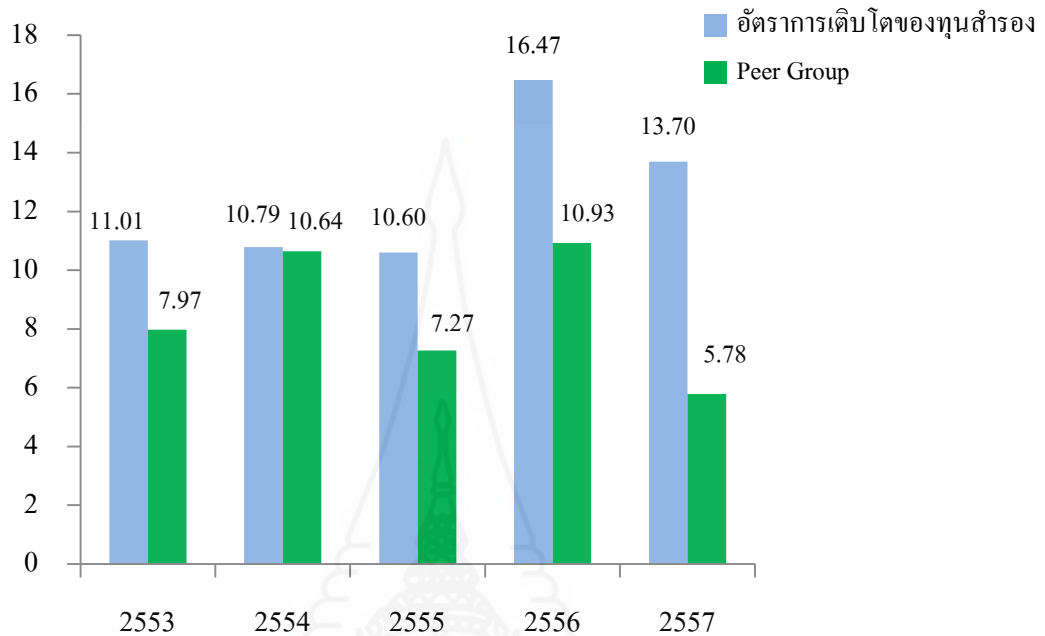

ภาพที่ 4.32 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
น้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.32 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานปี 2553 ร้อยละ 51.65 สูงกว่าอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ไม่มากนักซึ่งเท่ากับร้อยละ 50.94 ส่วนในช่วงปี 2554 – 2557 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ต่ำกว่าอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของทุนสำรอง

(หน่วย : ร้อยละ)

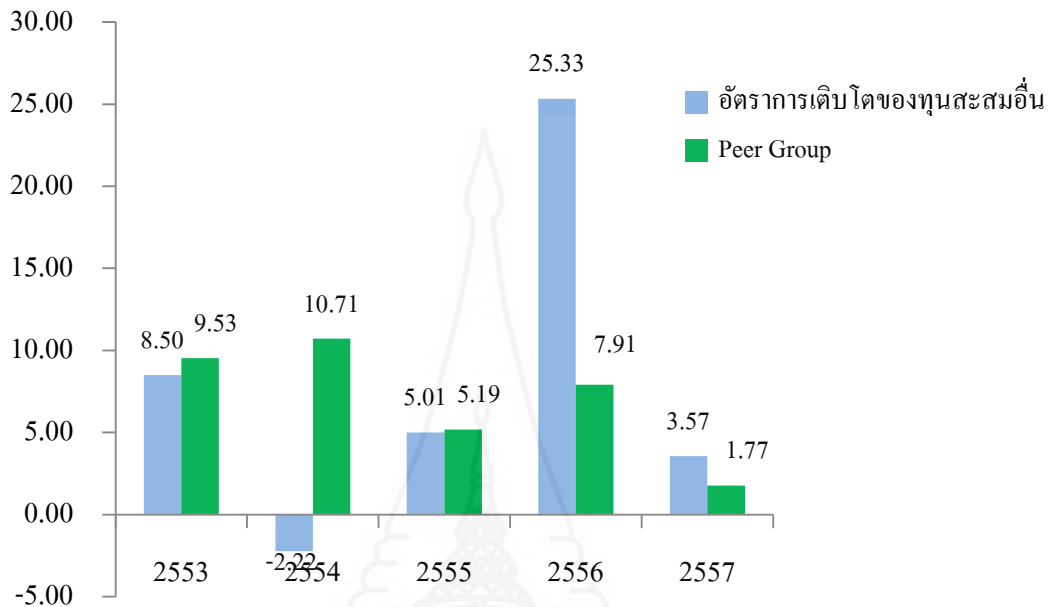
ภาพที่ 4.33 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.33 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองในช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2557 สูงกว่าอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ค่อนข้างมากทุกปี เริ่มตั้งแต่ ร้อยละ 11.01 ร้อยละ 10.79 ร้อยละ 10.60 สูงสุดในรอบ 5 ปี ในปี 2556 ในอัตราร้อยละ 16.47 และร้อยละ 13.70 ตามลำดับ ส่วนอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง ร้อยละ 7.97 ร้อยละ 10.64 ร้อยละ 7.27 ร้อยละ 10.93 และร้อยละ 5.78 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าทุนสำรองสหกรณ์มีการเพิ่มขึ้นจากการจัดสรรกำไรสุทธิมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น

(หน่วย : ร้อยละ)

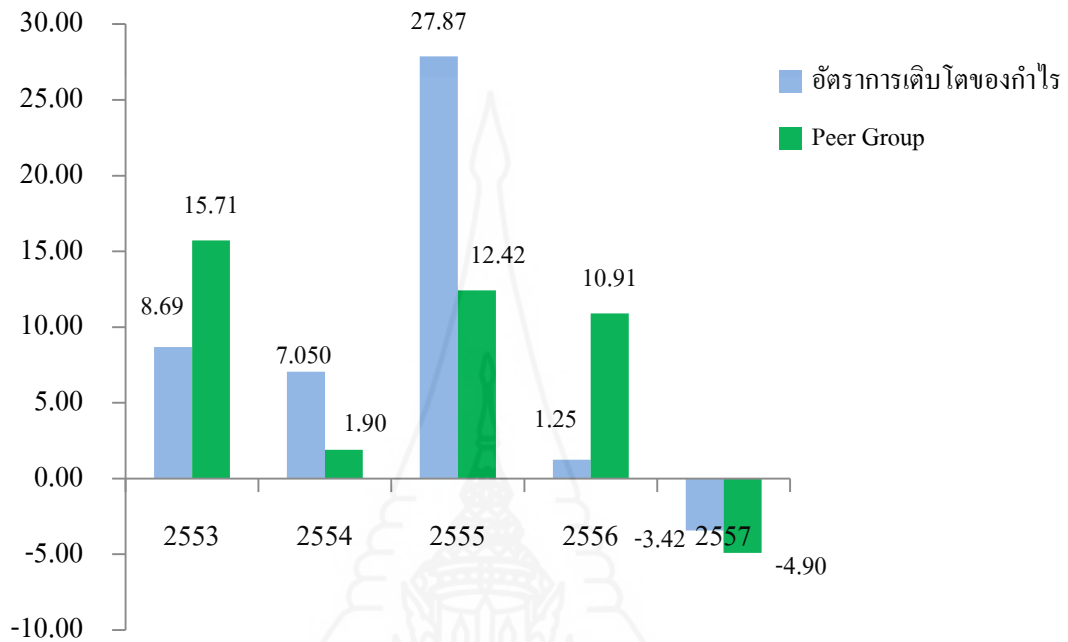

ภาพที่ 4.34 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรน่าน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.34 พบว่าในช่วงปี 2553 – 2555 สหกรณ์การเกษตรน่าน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งมีเท่ากับ ร้อยละ 8.50 ในปี 2553 มีค่าต่ำสุดในปี 2554 ในอัตราร้อยละ -2.22 ปี 2555 ร้อยละ 5.01 แต่ในปี 2556 ปรับตัวสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในอัตราร้อยละ 25.33 ในขณะที่อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีอัตราเพียง 7.91 ปี 2557 ลดลงเหลืออัตราร้อยละ 3.57 แต่ก็ยังสูงกว่าอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งมีค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 1.77 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ต่ำกว่า ในปี 2553 ถึงปี 2555 และสูงกว่าในปี 2556 – 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อัตราการเติบโตของกำไร

(หน่วย : ร้อยละ)

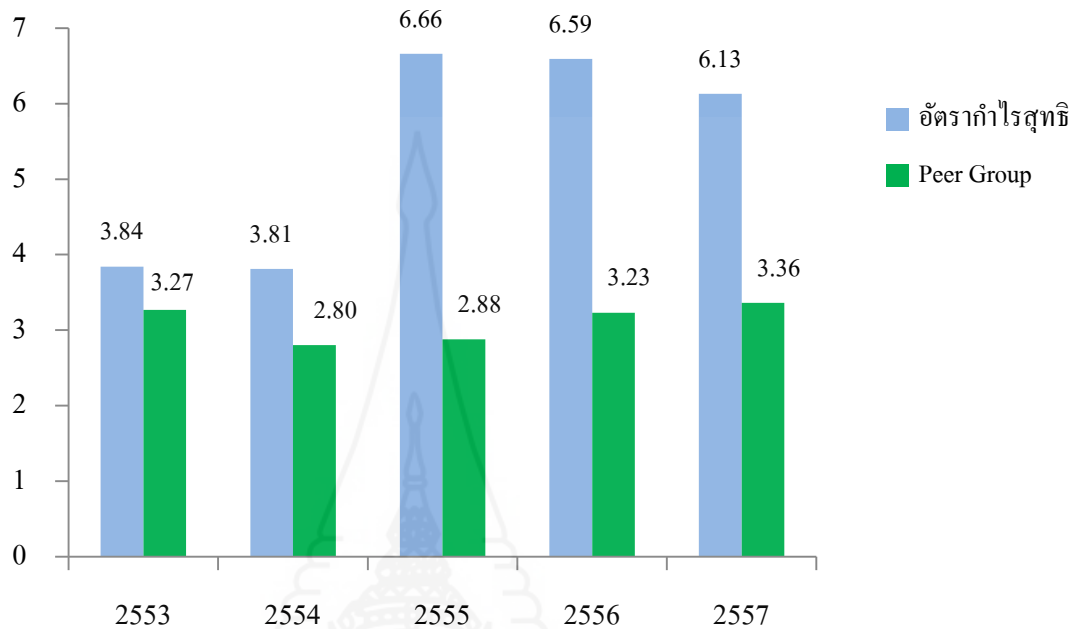

ภาพที่ 4.35 อัตราการเติบโตของกำไรของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.35 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์ไม่แน่นอน ซึ่งในปี 2553 มีอัตราร้อยละ 8.69 ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) ที่มีค่าเท่ากับร้อยละ 15.71 ปี 2554 ถึงปี 2555 ปรับตัวสูงกว่าอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) ในอัตราร้อยละ 7.05 ปี 2554 และสูงสุดในรอบ 5 ปี ในอัตราร้อยละ 27.87 ในปี 2555 แต่ในปี 2556 ถึง 2557 กลับลดลงต่ำกว่าอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) เหลือเพียงอัตราร้อยละ 1.25 และปรับตัวสูงกว่าในอัตราร้อยละ -3.42 ส่วนอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) มีค่าเท่ากับร้อยละ -4.90 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิมีความผันผวน มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน เฉพาะในปี 2554 2555 และ 2557 เท่านั้น

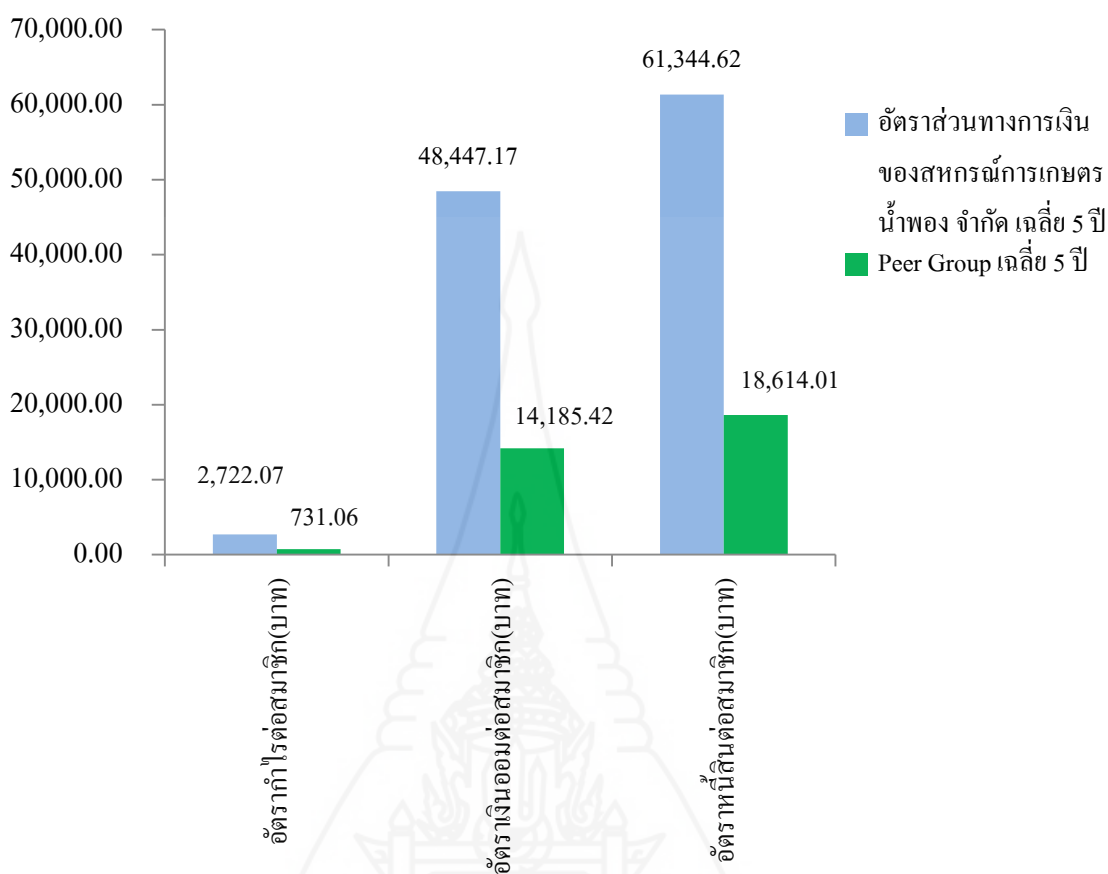
อัตรากำลังไรสุทธิ

(หน่วย : ร้อยละ)

ภาพที่ 4.36 อัตรากำลังไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

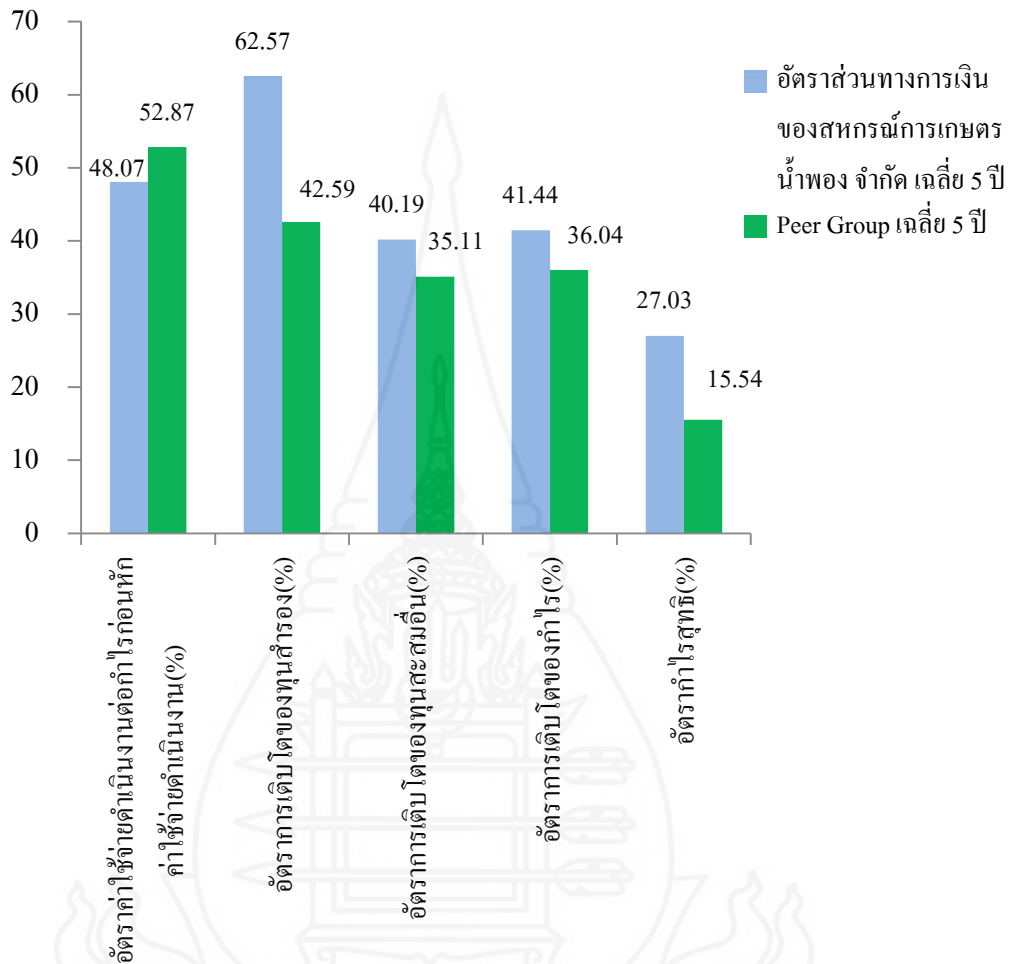
จากภาพที่ 4.36 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตรากำลังไรสุทธิ ในช่วงปี 2553 – 2557 สูงกว่าอัตรากำลังไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี ในปี 2553 มีค่าร้อยละ 3.84 ปี 2554 มีค่าเท่ากับร้อยละ 3.81 ปี 2555 มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.66 ปี 2556 มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.59 ปี 2557 มีค่าเท่ากับร้อยละ 6.13 ส่วนอัตรากำลังไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง ร้อยละ 3.27 ร้อยละ 3.81 ร้อยละ 2.88 ร้อยละ 3.23 และร้อยละ 3.36 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารจัดการให้มีกำไรต่อยอดขายสูงมากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

ภาพที่ 4.37 มิติที่ 4 การทำกำไรถัวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 4 การทำกำไร ถัวเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกสูงกว่า สหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งสหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกเป็นจำนวน 2,722.07 บาท ในขณะที่อัตรากำไรต่อสมาชิกสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) มีเพียง 731.06 บาท สหกรณ์มีอัตราเงินออมต่อสมาชิก เป็นจำนวน 48,447.17 บาทต่อคน สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเพียง 14,185.42 บาทต่อคน และอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ เป็นจำนวน 61,344.62 บาทต่อคน สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ค่อนข้างมากเช่นกัน ซึ่งมีค่าเพียง 18,614.01 บาทต่อคน แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์มีหนี้สิน

มากกว่าเงินออม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตและผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ได้

ภาพที่ 4.38 มิติที่ 4 การทำกำไรถัวเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 4 การทำกำไร ถัวเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานในอัตราร้อยละ 48.07 ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกันซึ่งมีอัตราร้อยละ 52.87 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีกว่าสหกรณ์

การเกษตรที่มีขนาดเดียวกัน มีอัตราการเติบโตของทุนสำรองเฉลี่ยอัตราร้อยละ 62.57 สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ที่มีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 42.59 มีอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นเฉลี่ยอัตราร้อยละ 40.19 สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ที่มีอัตราเฉลี่ยร้อยละ 35.11 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีซึ่งมีอัตรากำไรสุทธิที่สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ถึงอัตราร้อยละ 11.49 เป็นทุนสำรองและทุนสะสมอื่นในจำนวนที่มากกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นที่มีขนาดเดียวกัน สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิในอัตราร้อยละ 27.03 สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งมีอัตราร้อยละ 36.04 แสดงถึงความสามารถในการบริหารกิจการ จึงทำให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจมีกำไรต่อยอดขายได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆที่มีขนาดเดียวกัน

4.5 มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity) การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงิน ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราหมุนของสินค้า อายุเฉลี่ยสินค้า อัตรา ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group) ในช่วงปี 2553 - 2557 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินจำแนกตามอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตร น้ำพอง จำกัด ปี 2553 - 2557

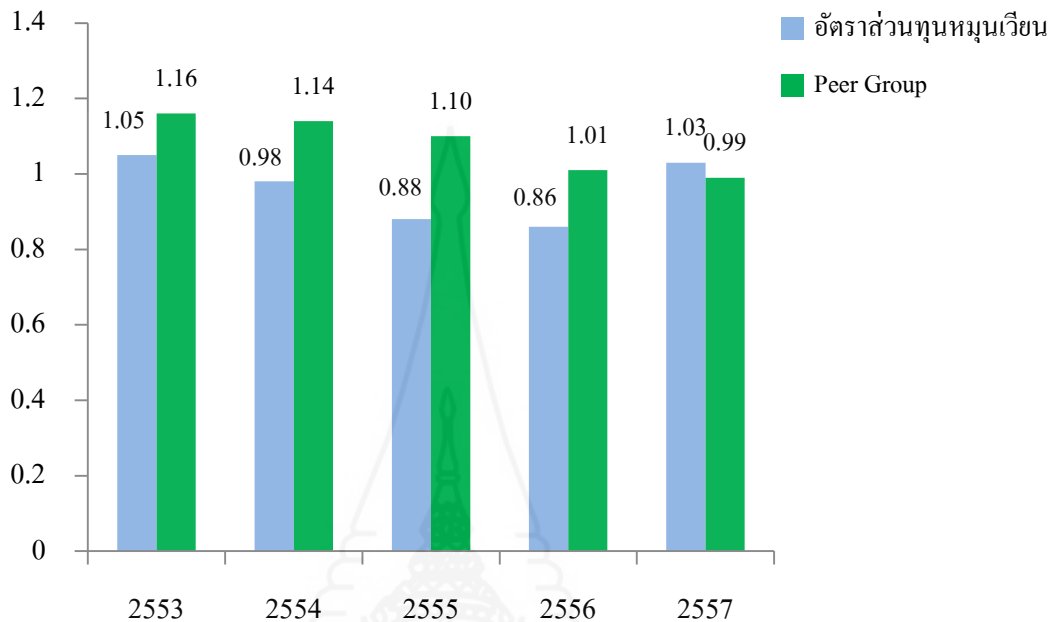
ปี	อัตราส่วน	ทุนหมุนเวียน (เท่า)	อัตราหมุนของ สินค้า (ครั้ง)	อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	อัตราลูกหนี้ ระยะสั้น (%)
2553	สหกรณ์	1.05 <	41.88 >	8.72 <	82.71 >
	Peer Group	1.16	11.80	30.94	65.84
2554	สหกรณ์	0.98 <	50.62 >	7.21 <	81.45 >
	Peer Group	1.14	13.51	27.02	67.97
2555	สหกรณ์	0.88 <	30.38 >	12.01 <	74.86 >
	Peer Group	1.10	14.70	24.83	68.09
2556	สหกรณ์	0.86 <	28.14 >	12.97 <	80.21 >
	Peer Group	1.01	14.15	25.79	65.04
2557	สหกรณ์	1.03 >	29.54 >	12.36 <	100.00 >
	Peer Group	0.99	13.56	26.92	64.94
เฉลี่ย 5 ปี	สหกรณ์	0.96 <	36.11 >	10.65 <	83.85 >
	Peer Group	1.08	13.54	27.10	66.38

หมายเหตุ : < หมายถึง น้อยกว่า Peer Group

> หมายถึง มากกว่า Peer Group

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

(หน่วย : เท่า)

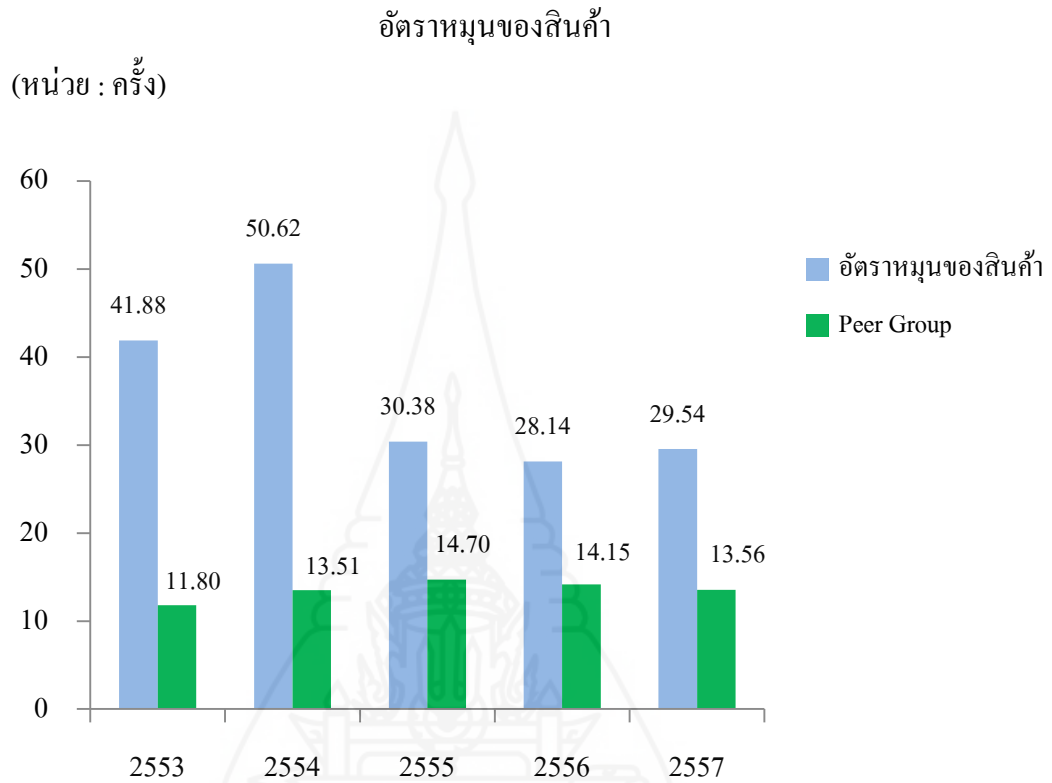

ภาพที่ 4.39 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบ
อัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.39 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนในช่วงปี 2553 – 2556 ต่ำกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) โดยสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนลดลงทุกปี เท่ากับ 1.05 เท่า 0.98 เท่า 0.88 เท่า และ 0.86 เท่า ตามลำดับ ในขณะที่อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ก็มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนลดลงทุกปีเช่นกัน เท่ากับ 1.16 เท่า 1.14 เท่า 1.10 เท่า และ 1.01 เท่า แสดงว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้และสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่ต่ำกว่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ขาดสภาพคล่อง มีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอในการชำระหนี้สินหมุนเวียน แต่ในปี 2557 สหกรณ์มีการปรับตัวของอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเป็น 1.03 เท่า สูงกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่

ใหญ่่มากเฉลี่ย (Peer Group) ซึ่งมีอัตราเท่ากับ 0.99 เท่า แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นดีขึ้น แต่ก็ยังขาดสภาพคล่องอยู่

ภาพที่ 4.40 อัตราส่วนหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.40 พบว่าสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในช่วงปี 2553 ถึง 2557 มีอัตราการหมุนของสินค้าสูงกว่าอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่เฉลี่ย (Peer Group) ทุกปีค่อนข้างมาก โดยสหกรณ์มีอัตราการหมุนของสินค้าเท่ากับ 41.88 ครั้ง สูงสุดในปี 2555 ในอัตรา 50.62 ครั้ง 30.38 ครั้ง 28.14 ครั้ง และ 29.54 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนอัตราการหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) มีอัตราเท่ากับ 11.80 ครั้ง 13.51 ครั้ง 14.70 ครั้ง 14.15 ครั้ง และ 13.56 ครั้ง ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสินค้าคงคลังไว้ในจำนวนที่พอเหมาะกับความต้องการของสมาชิก สามารถบริหารจัดการสินค้าคงเหลือและหมุนเวียนสินค้าได้เร็วก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์ได้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

อายุเฉลี่ยของสินค้า

(หน่วย : วัน)

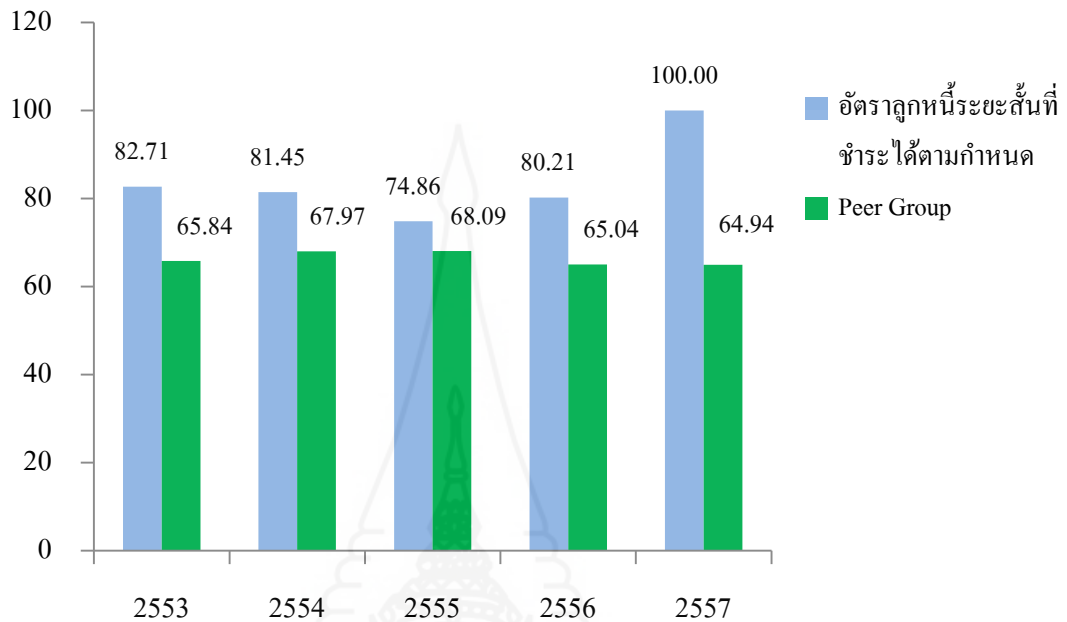

ภาพที่ 4.41 อายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.41 พบว่าในช่วงปี 2553 ถึง 2557 สหกรณ์สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอายุเฉลี่ยของสินค้าต่ำกว่าอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี โดยสหกรณ์มีอายุของสินค้าเฉลี่ยเท่ากับ 8.72 วัน 7.21 วัน 12.02 วัน 12.97 วัน และ 12.36 วัน ตามลำดับ ส่วนอายุของสินค้าเฉลี่ยของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก (Peer Group) เท่ากับ 30.94 วัน 27.02 วัน 24.83 วัน 25.79 วัน และ 26.92 วัน ตามลำดับ ซึ่งอายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ ต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก แสดงว่าสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้าเฉลี่ยในการถือครองต่ำกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน

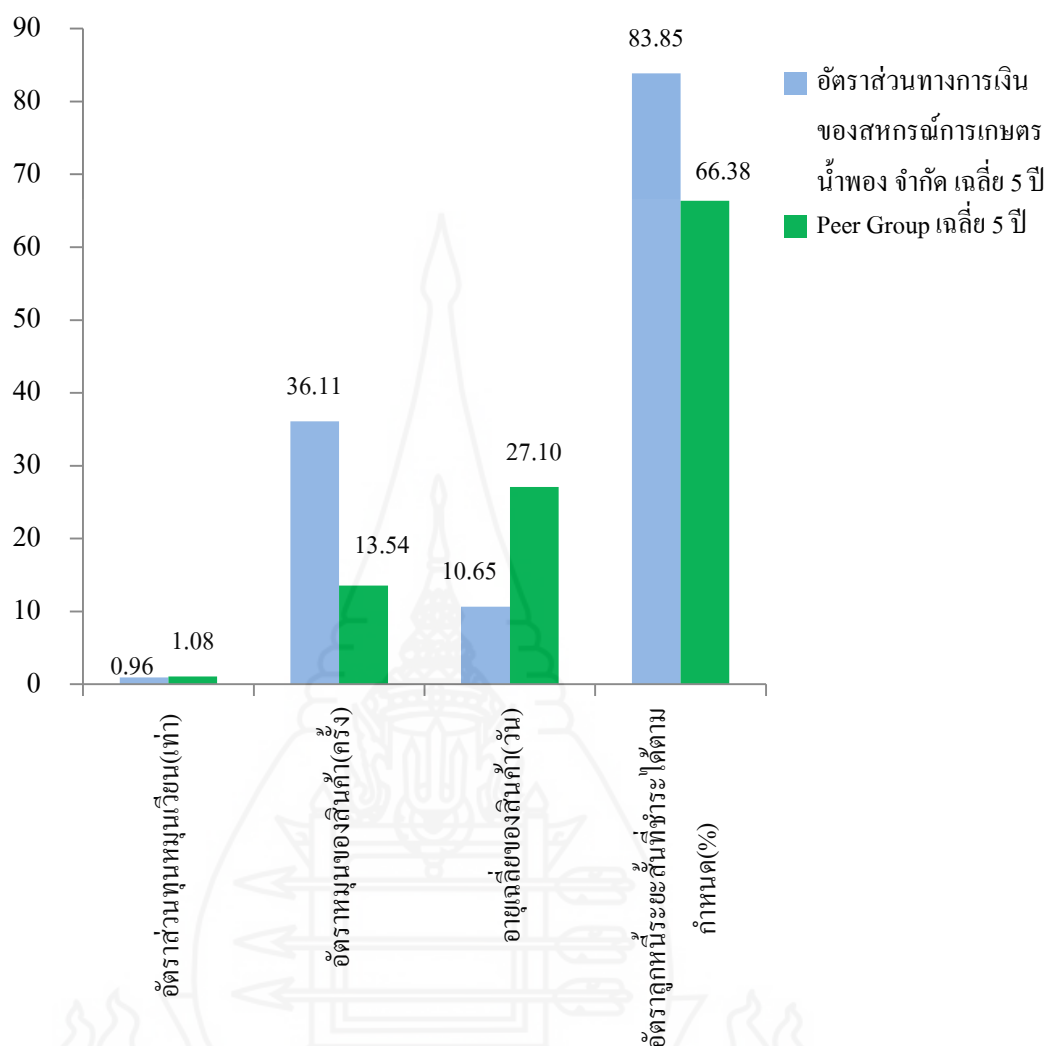
อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

(หน่วย: ร้อยละ)

ภาพที่ 4.42 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

จากภาพที่ 4.42 พบว่าในช่วงปี 2553 ถึง 2557 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดสูงกว่าสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) ทุกปี แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน โดยเฉพาะในปี 2557 ลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนดในอัตราร้อยละ 100

ภาพที่ 4.43 มิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์ ถั่วเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
เปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2553 – 2557

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมมิติที่ 5 สภาพคล่องของสหกรณ์ ถั่วเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ 2553 ถึง 2557 ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) สหกรณ์มีส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น ลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ สภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนดังกล่าวเงินแต่ยังต่ำกว่าอัตราหมุนเวียนเมื่อเทียบกับสหกรณ์การเกษตรอื่นๆ ที่มีขนาดเดียวกัน สหกรณ์มีความสามารถบริหารจัดการสินค้าคงเหลือ และหมุนเวียนสินค้าได้เร็วรวมทั้งการถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้า เฉลี่ยในการถือครองต่ำกว่าก่อให้เกิด

รายได้แก่สหกรณ์ ตลอดจนบริหารจัดการ เร่งรัดติดตามลูกหนี้ระยะสั้นให้สามารถชำระคืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

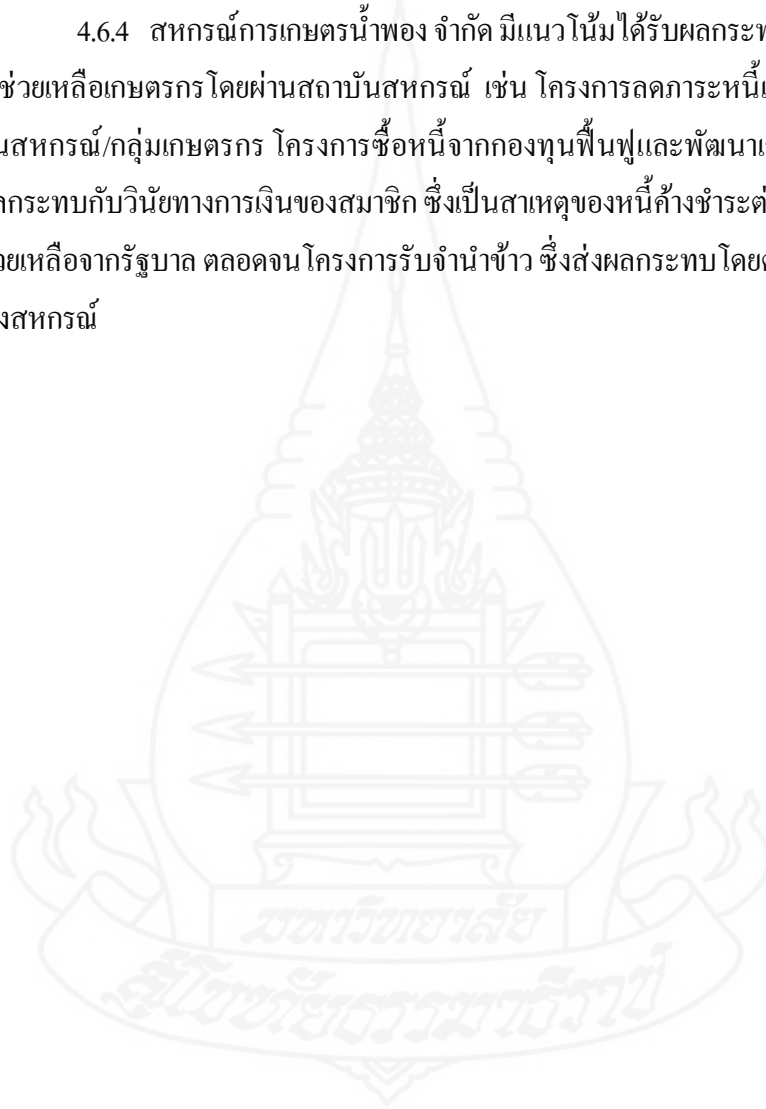
4.6 มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ การวิเคราะห์แนวโน้มผลกระทบต่อธุรกิจของสหกรณ์ การเกษตรน้ำพองจำกัด ในช่วงปีบัญชี 31 มีนาคม 2553 - 2557 โดยการศึกษาจากข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีซึ่งได้แสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ ประกอบกับการสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ตลอดจนการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ อันประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ย คู่แข่งของสหกรณ์ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง สมาชิก ระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.6.1 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบ จากอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นตามภาวะตลาดการเงิน ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งทุนภายนอกจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกกู้ ในปี 2553 - 2557 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.75 5.55 4.75 ตามลำดับ เพื่อดำเนินธุรกิจในปี 2553 - 2557 อัตราร้อยละ 3.50 4.75 4.75 3.75 ตามลำดับ ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่ของสหกรณ์มาจากแหล่งเงินทุนภายในซึ่งสหกรณ์ต้องรับภาระในส่วนของอัตราดอกเบี้ยจ่ายรับฝาก ในปี 2553 - 2557 เงินฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.75 2.25 2.25 2.25 2.25 ตามลำดับ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษร้อยละ 4.00 3.50 3.50 3.50 3.50 ตามลำดับ และเงินฝากส่วนใหญ่เป็นเงินฝากออมทรัพย์โครงการสุกร อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากร้อยละ 7 ต่อปีทั้ง 5 ปี และอัตราเงินปันผลในปี 2553 ร้อยละ 7 ปี 2554 ร้อยละ 7.50 และในปี 2555 - 2557 ร้อยละ 8 บาทต่อปี ซึ่งดอกเบี้ยมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปในอัตราที่สูงและอัตราดอกเบี้ยทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

4.6.2 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ซึ่งมีทั้งสถาบันการเงินที่มีทุนดำเนินงานมาก มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในการบริหารจัดการการเงิน มีการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบใหม่ที่ตรงกับความต้องการและรูปแบบการบริการที่รวดเร็วทันใจของผู้บริโภคมากขึ้น ในส่วนของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่ง ซึ่งเป็นเอกชนผู้จัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ สินค้าทางการเกษตร ที่มีความได้เปรียบทั้งในด้านการกำหนดราคาสินค้า ด้านการขนส่ง ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนบริการหลังการขาย และธุรกิจรวบรวมผลิตผลสหกรณ์มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากคู่แข่งเช่นกัน เนื่องจากมีเอกชนที่มีความได้เปรียบทั้งด้านเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบครัน ด้านกำหนดราคา ด้านบุคลากร การให้บริการ ผลกระทบจากคู่แข่งทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงาน รวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติของสหกรณ์ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้

4.6.3 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากสมาชิกของสหกรณ์เอง เนื่องจากสมาชิกมีรายได้อาจจากการเกษตรซึ่งไม่แน่นอนขึ้นอยู่ดิน ฟ้า อากาศ ภัยธรรมชาติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ประกอบกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น และสมาชิกมีแนวโน้มในกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่นเพิ่มขึ้น เกิดปัญหาหนี้หลายทาง อาจทำให้การส่งชำระหนี้คืนสหกรณ์ไม่เป็นไปตามกำหนดสัญญา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์

4.6.4 สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด มีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรโดยผ่านสถาบันสหกรณ์ เช่น โครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โครงการซื้อหนี้จากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยรัฐมิได้คำนึงถึงผลกระทบกับวินัยทางการเงินของสมาชิก ซึ่งเป็นสาเหตุของหนี้ค้างชำระต่อไปในภายหน้า เพื่อรอความช่วยเหลือจากรัฐบาล ตลอดจน โครงการรับจำนำข้าว ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาแนวโน้มผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จังหวัดขอนแก่น โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ด้วยการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้ข้อมูลงบการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในช่วงปีบัญชี 2553 ถึง 2557 โดยวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบตามวิธีวิเคราะห์งบการเงินตามแนวดิ่ง ตามแนวโน้ม และการวิเคราะห์โดย CAMELS Analysis ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด จัดทะเบียนสหกรณ์เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2519 ปัจจุบันปี 2557 (31 มีนาคม 2558) เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก มีสำนักงานจำนวน 3 สาขา ณ ด้านทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย สมาชิก จำนวน 5,794 คน คณะกรรมการดำเนินการจำนวน 15 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 32 คน

การดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ดำเนินธุรกิจหลากหลาย เพื่อบริการแก่สมาชิกได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจบริการ ปริมาณธุรกิจรวม 864,399,841.46 บาท

ฐานะการเงิน สหกรณ์มีสินทรัพย์รวมจำนวน 614,919,024.49 บาท แยกเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน 404,147,289.48 บาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 210,771,735.01 บาท หนี้สินรวมจำนวน 403,327,226.56 บาท แยกเป็นหนี้สินหมุนเวียน 391,914,922.56 บาท หนี้สินไม่หมุนเวียน 11,412,304.00 บาท และทุนของสหกรณ์จำนวน 211,591,797.93 บาท แยกเป็นทุนเรือนหุ้น

157,911,280.00 บาท ทุนสำรอง 31,470,273.02 บาท ทุนสะสมและอื่นๆ 4,628,781.48 บาท และมีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 17,518,963.43 บาท

1.2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่ง พบว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรต่อเนื่องกันตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์อยู่ระหว่างร้อยละ 3.81 - 6.66 ของยอดขาย/บริการ ในขณะที่มีต้นทุนขายอยู่ระหว่างร้อยละ 85.83 - 91.00 ของยอดขาย/บริการ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อยู่ระหว่างร้อยละ 3.75 - 5.54 ของยอดขาย/บริการ

การวิเคราะห์ทั้งงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ตามแนวนอนแบบฐานคงที่ โดยใช้ปี 2553 เป็นปีฐาน พบว่ารายได้ ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในปี 2554 ปรับตัวสูงขึ้นเป็นร้อยละ 107.97 จากปีฐาน และในปี 2555 - 2557 ปรับตัวลดลง เหลือร้อยละ 79.04 80.83 84.02 ตามลำดับ แต่จะเห็นว่า จากปี 2555 - 2557 มีแนวนอนปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังไม่เท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน

ด้านต้นทุนขาย พบว่ามีแนวนอนไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ คือ ในปี 2554 ปรับตัวสูงขึ้น เป็นร้อยละ 108.93 จากปีฐานแต่ไม่มากนัก และในปี 2555 - 2557 ปรับตัวลดลง เหลือร้อยละ ตามลำดับ 76.75 77.79 79.95 แต่จะเห็นว่า จากปี 2555 - 2557 มีแนวนอนปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังไม่เท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้

ด้านค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่าปี 2554 ลดลงกว่าปี 2553 แต่ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 106.57 ปี 2556 ลดลง เป็นร้อยละ 97.85 แต่ปี 2557 เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 112.69 ด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์ปี 2554-2556 มีแนวนอนเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน โดยมีกำไรสุทธิสูงสุดในปี 2556 ในอัตราร้อยละ 138.57 ของปีฐาน แต่ปี 2557 ลดลงเหลือ ร้อยละ 117.01 ของปีฐาน

1.3 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงินของสหกรณ์ โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวดิ่งปี 2553-2557 ระยะเวลา 5 ปี พบว่าด้านสินทรัพย์ สหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนมีอัตราส่วนร้อยละ 53.44 - 65.72 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินในบัญชีระยะสั้นสุทธิ ร้อยละ 27.33-43.71 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีอัตราส่วนร้อยละ 35.37 - 46.56 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่เป็นเงินในบัญชีระยะยาวร้อยละ 27.96-40.63 รองลงมาเป็นสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ร้อยละ 3.63-6.12

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สหกรณ์ มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียนในอัตราร้อยละ 60.37 - 64.44 ของหนี้สินและทุน ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากร้อยละ 35.77-47.94 รองลงมาเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นร้อยละ 11.97-25.383 ทุนของสหกรณ์มีอัตราส่วนร้อยละ 34.41 - 37.53 ของหนี้สินและทุน ซึ่งทุนส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น

ที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วร้อยละ 25.68-28.523 รองลงมาเป็นทุนสำรอง หากพิจารณาแล้วหนี้สินทั้งสิ้นมากกว่าทุนของสหกรณ์

การวิเคราะห์ทั้งบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่ สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 148.83 ของปีฐาน สินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 เช่นกัน ในอัตราร้อยละ 151.34 ของปีฐาน และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า ในอัตราร้อยละ 120.50 155.05 170.92 144.24 ของปีฐานซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ แต่กลับมาลดลงในปี 2557 ในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่า สินทรัพย์รายการอื่น เงินให้กู้ยืมระยะสั้นมีแนวโน้มต่ำลงแต่ในปี 2557 ปรับตัวสูงขึ้นค่อนข้างมาก สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดในเงินให้กู้ระยะยาวและเงินลงทุนระยะยาว

ด้านหนี้สิน สหกรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้น สูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 152.89 ของปีฐาน โดยมีแนวโน้มของหนี้สินหมุนเวียนสูงขึ้นมากกว่าแนวโน้มของหนี้สินไม่หมุนเวียน ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินทุนจากภายในโดยการรับฝากเงินจากสมาชิก โดยมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ส่วนหนี้สินหมุนเวียนอื่นที่มีแนวโน้มสูงขึ้นค่อนข้างมากถึงอัตราร้อยละ 549.55 ในปี 2556 นั้น เป็นเงินร่อยจ่ายค่านดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2555 ที่สมาชิกชำระดอกเบี้ยในส่วนที่รัฐบาลจะชดเชยให้จากโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท และดอกเบี้ยชดเชยถูกหนี้ประสบอุทกภัย ปี 54/55 รับล่วงหน้าที่สมาชิกชำระดอกเบี้ยในส่วนที่รัฐบาลจะชดเชยให้จากโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 356.84 เนื่องจากสิ้นสุดโครงการอุทกภัย แต่ยังคงมีเงินร่อยจ่ายค่านดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2556 จากโครงการพักหนี้ฯ ทุนของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี สูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 141.66 ของปีฐาน ทั้งในส่วนของทุนเรือนหุ้น และทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับ

1.4 การวิเคราะห์ CAMEL Analysis ใน 6 มิติ สรุปผลได้ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group ในแต่ละอัตราส่วน ได้ดังนี้

1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 1.67 - 1.91 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 1.88 - 2.10 เท่า อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

1.2 ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ พบว่าอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ที่ 0.05 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 0.06 - 0.07 เท่า อัตราส่วน

ของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี แต่ต่ำกว่าเล็กน้อย แสดงว่าสหกรณ์มีความมั่นคงของกิจการใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย

1.3 การเติบโตของทุน พบว่าอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ ปี 2553 – 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 8.65 - 10.76 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 5.74 - 12.94 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี ยกเว้น ปี 2557 สูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการระดมทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปี 2557 สหกรณ์มีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพในการระดมทุนมากขึ้นและสูงกว่าค่าเฉลี่ย

1.4 การเติบโตของหนี้ พบว่าอัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ -13.34 - 24.16 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 6.18 - 18.36 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี แสดงว่าสหกรณ์ก่อหนี้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ยกเว้น ปี 2555 และ 2557 ที่ก่อหนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

1.5 ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 8.99 - 10.56 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 7.10 - 8.87 อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถทำกำไรโดยใช้ทุนก่อให้เกิดรายได้ หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าค่าเฉลี่ย

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ คุณภาพของสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 – 2557 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group ในแต่ละอัตราส่วนได้ดังนี้

2.1 การค้างชำระ พบว่าอัตราการค้างชำระของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 11.36 - 54.89 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 31.91 - 35.06 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี ยกเว้น ปี 2555 แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

2.2 การหมุนของสินทรัพย์ พบว่าอัตราการหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.88 รอบ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 0.69 - 1.01 รอบ อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

2.3 ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 3.04 - 3.79 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 2.31 - 3.03 อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงกว่าค่าเฉลี่ย

2.4 การเติบโตของสินทรัพย์ พบว่าอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 5.94 - 18.60 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 7.35 - 15.64 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2555 และ 2557 แสดงว่าสหกรณ์มีการขยายตัวของกิจการ และมีการเติบโตของสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ยในปี 2555 และ 2557

มติที่ 3 การบริหารจัดการ การบริหารจัดการของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group การเติบโตของธุรกิจ พบว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์อยู่ระหว่างร้อยละ 13.48 - 24.46 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ -4.27 - 18.32 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ทุกปี ยกเว้น ปี 2557 แสดงว่าสหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารงาน และมีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปี 2557 มูลค่าธุรกิจของสหกรณ์เพิ่มขึ้น สหกรณ์มีขีดความสามารถในการบริหารและมีประสิทธิภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ย

มติที่ 4 การทำกำไร การทำกำไรของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group ในแต่ละอัตราส่วน ได้ ดังนี้

4.1 กำไรต่อสมาชิก พบว่าอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 2,229.10 - 3,023.64 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 669.97 - 799.68 บาท อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรต่อสมาชิกมากกว่าค่อนข้างสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

4.2 เงินออมต่อสมาชิก พบว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 43,424.24 - 53,616.24 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 11,308.40 - 16,680.21 บาท อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปี แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์มีเงินออมมากกว่าค่าเฉลี่ย

4.3 หนี้สินต่อสมาชิก พบว่าอัตราหนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 53,267.38 - 74,494.27 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 14,225.62 - 22,986.51 บาท อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมาก ทุกปี แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าค่าเฉลี่ย

4.4 ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน พบว่าอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 42.99 - 51.65 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 50.94 - 55.11 อัตราส่วนของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2555 แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายสูงกว่าค่าเฉลี่ย

4.5 การเติบโตของทุนสำรองพบว่าอัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์ ปี 2553–2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 10.60 - 16.47 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 5.78 - 10.93 อัตราส่วนของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีทุนสำรองเพิ่มขึ้นจากการจัดสรรกำไรสุทธิมากกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

4.6 การเติบโตของทุนสะสมอื่น พบว่าอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นของสหกรณ์ ปี 2553–2557 อยู่ระหว่างร้อยละ - 2.22 - 25.33 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 1.77 - 10.71 อัตราส่วนของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2554 และ 2555 แสดงว่าสหกรณ์มีการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสะสมอื่นสูงกว่าค่าเฉลี่ย ยกเว้น ปี 2554 และ 2555

4.7 การเติบโตของกำไร พบว่าอัตราการเติบโตของกำไรของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ -3.42 - 27.87 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ -4.90 - 15.71 อัตราส่วนของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2553 และ 2556 แสดงว่าสหกรณ์มีการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิมากกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ยกเว้น ปี 25553 และ 25556

4.8 กำไรสุทธิ พบว่าอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 3.81 - 6.66 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 2.80 - 3.36 อัตราส่วนของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารกิจการให้มีกำไรต่อยอดขายมากกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

มติที่ 5 สภาพคล่อง สภาพคล่องของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group ในแต่ละอัตราส่วนได้ ดังนี้

5.1 ทุนหมุนเวียน พบว่าสหกรณ์มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 0.86 - 1.05 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 0.99 - 1.16 เท่า อัตราส่วนของสหกรณ์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ทุกปี ยกเว้น ปี 2553 และ 2557 แต่ไม่มากนัก แสดงว่าสหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน แต่ยังมีสภาพคล่องต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2553 และ 2557 ซึ่งสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนดีขึ้นและมีสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ย

5.2 อัตราส่วนหมุนของสินค้า พบว่าอัตราส่วนหมุนของสินค้าของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 28.14 - 50.62 ครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 11.80 - 14.70 ครั้ง อัตราส่วนของสหกรณ์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปีค่อนข้างมาก แสดงว่าสหกรณ์มีสินค้าคงคลังไว้ในจำนวนที่พอเหมาะกับความต้องการของสมาชิก สามารถบริหารจัดการสินค้าคงเหลือและหมุนเวียนสินค้าได้เร็วก่อนให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์ได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย

5.3 อายุของสินค้าเฉลี่ยพบว่าอายุของสินค้าของสหกรณ์ ปี 2553-2557 อยู่ระหว่าง 7.21 - 12.36 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่าง 24.83 - 30.94 วัน อัตราส่วนของสหกรณ์เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้าน้อยกว่าหรือจำหน่ายสินค้าออกได้เร็วกว่าค่าเฉลี่ย

5.4 ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด พบว่าอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 74.86 - 100.00 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 64.94 - 68.09 อัตราส่วนของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะปี 2557 สหกรณ์ได้รับความสนับสนุนจากโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนจากรัฐบาลซึ่งสนับสนุนช่วยลดดอกเบี้ยร้อยละ 3 และยืดระยะเวลาการชำระหนี้ของสมาชิกออกไป

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ

1. ผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นตามภาวะตลาดการเงิน ในปี 2553 - 2557 เงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมระยะสั้นและรับฝากเงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งทุนภายนอกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นทุนให้สมาชิกกู้ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.50 - 5 ทุนดำเนินงานส่วนใหญ่ของสหกรณ์มาจากแหล่งเงินทุนภายใน ซึ่งสหกรณ์ต้องรับภาระในส่วนของอัตราดอกเบี้ยจ่ายรับฝาก อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.25 - 7 และอัตราเงินปันผล ร้อยละ 7 - 8 บาทต่อปี ซึ่งดอกเบี้ยมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปในอัตราที่สูงและอัตราดอกเบี้ยทำให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของสหกรณ์มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากดอกเบี้ยจะเกี่ยวข้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายของสหกรณ์

2. ผลกระทบจากคู่แข่ง ซึ่งมีทั้งสถาบันการเงินที่มีทุนดำเนินงานมาก มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการการเงิน มีการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบใหม่ที่ตรงกับความต้องการและบริการที่รวดเร็วทันใจ ในส่วนของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เอกชนผู้จำหน่ายมีความได้เปรียบทั้งในด้านการกำหนดราคาสินค้า การขนส่ง ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนบริการหลังการขาย และธุรกิจรวบรวมผลิตผล มีเอกชนที่มีความได้เปรียบทั้งด้านเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบครัน ด้านกำหนดราคา ด้านบุคลากร การให้บริการ ผลกระทบจากคู่แข่งทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานรวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติของสหกรณ์ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้

3. ผลกระทบจากสมาชิกของสหกรณ์เอง เนื่องจากสมาชิกมีรายได้จากการเกษตร ซึ่งไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับฟ้าอากาศ ภัยธรรมชาติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ประกอบกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น และสมาชิกมีหนี้หลายทาง อาจทำให้การส่งชำระหนี้คืนสหกรณ์ไม่เป็นไปตามกำหนดสัญญา ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์

4. ผลกระทบจากหน่วยงานของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรโดยผ่านสถาบันสหกรณ์ เช่น โครงการลดภาระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โครงการซื้อหนี้จากกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยรัฐมิได้คำนึงถึงผลกระทบกับวินัยทางการเงินของสมาชิก ซึ่งเป็นสาเหตุของหนี้ค้างชำระต่อไปในภายหน้าเพื่อรอความช่วยเหลือจากรัฐบาล ตลอดจนโครงการรับจำนำข้าว ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์

2. อภิปรายผล

จากการศึกษา การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในช่วงปี 2553 – 2557 โดยวิธีตามแนวดิ่ง แนวโน้มแบบฐานคงที่ และ CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ เปรียบเทียบอัตราส่วนของสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มากเฉลี่ย (Peer Group) สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

2.1 สภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่มาก ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต ธุรกิจบริการและส่งเสริมการเกษตร และรับฝากเงิน ปี 2557 มีมูลค่าธุรกิจรวม 864.39 ล้านบาท โดยมีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต ปี 2555, 2556 ลดลง และเพิ่มขึ้น ในปี 2557 ทั้งนี้เนื่องจากได้รับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล

ด้านฐานะการเงินของสหกรณ์ ปี 2557 มีสินทรัพย์รวมจำนวน 614.91 ล้านบาท หนี้สินรวม จำนวน 403.32 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์จำนวน 211.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ที่ผ่านมามากทุกปี และมีกำไรสุทธิจำนวน 15.31 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 จำนวน 3 ล้านบาทเศษ เนื่องจากค่าใช้จ่ายดำเนินงานประเภทดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากสูงชันมาก ซึ่งธุรกิจรับฝากเงินมีปริมาณ สูงสุดเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นยกเว้นปี 2557

แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ดำเนินงานตามอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ ในการช่วยเหลือตนเองด้านจัดหาเงินทุน และนำเงินไปลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ เพื่อบริการแก่สมาชิกสำหรับ ประกอบอาชีพเกษตรกรให้มีรายได้ในการดำรงชีพ

2.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด การวิเคราะห์ทั้งป กำไรขาดทุนตามแนวดิ่ง พบว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์มีกำไรต่อเนื่องกันตลอดระยะเวลา 5 ซึ่งสัดส่วนของกำไรสุทธิขึ้นลงไม่แน่นอนอยู่ระหว่างร้อยละ 3.81 - 6.66 ของยอดขายสินค้า/บริการ มีสัดส่วนของต้นทุนขายระหว่างร้อยละ 85.83 - 91.00 ของยอดขายสินค้า/บริการ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน อยู่ระหว่างร้อยละ 3.75 – 5.54 ของยอดขายสินค้า/บริการ ซึ่งในปี 2557 กำไรสุทธิของสหกรณ์มีอัตรา

ร้อยละ 5.36 ของยอดขายสินค้า/บริการ ลดลงจากปี 2556 ซึ่งมีอัตราร้อยละ 6.59 เนื่องจากในปี 2557 สหกรณ์มีรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอัตราร้อยละ 10.86 ปี 2556 อัตราร้อยละ 11.56 แต่กลับมีค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สูงกว่าร้อยละ 0.54

แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีส่วนของค่าใช้จ่ายในต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงจึงส่งผลให้อัตราร้อยละของกำไรสุทธิต่ำ

การวิเคราะห์ห้วงกำไรขาดทุนของสหกรณ์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่ โดยใช้ปี 2553 เป็นปีฐานพบว่ารายได้ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ในปี 2554 ปรับตัวสูงขึ้น จากปีฐาน และในปี 2555 - 2557 ปรับตัวลดลง แต่ในปี 2555 - 2557 มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังไม่ถือว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ต้นทุนขาย พบว่ามีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ กำไรสุทธิของสหกรณ์สูงกว่าขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน แต่มีแนวโน้มขึ้นลงไม่แน่นอน มีกำไรสุทธิสูงสุดในปี 2556 ในอัตราร้อยละ 138.57 ของปีฐาน และในปี 2557 กลับลดลงเหลืออัตราร้อยละ 117.01 ของปีฐาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เปลี่ยนแปลงขึ้นลงไม่แน่นอน ถึงแม้สหกรณ์จะมีแนวโน้มของรายได้ใน 2 ปีหลังเพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ก็เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละที่สูงกว่า จึงทำกำไรสุทธิมีอัตราร้อยละที่ต่ำและแนวโน้มขึ้นลงไม่แน่นอน

2.3 การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงินของสหกรณ์โดยวิธีวิเคราะห์ตามแนวตั้งระยะเวลา 5 ปี พบว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน สินทรัพย์หมุนเวียนมีอัตราร้อยละ 53.44 - 65.72 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสุทธิ มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ในอัตราร้อยละ 60.37 - 64.44 ของหนี้สินและทุน ซึ่งหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก รองลงมาเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น

ทุนของสหกรณ์มีอัตราร้อยละ 34.41 - 37.53 ของหนี้สินและทุน ซึ่งทุนส่วนใหญ่เป็นทุนเรือนหุ้น หากพิจารณาแล้วหนี้สินทั้งสิ้นมากกว่าทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินสูง แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการระดมทุนของสหกรณ์ยังต่ำอยู่

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ตามแนวโน้มแบบฐานคงที่ สินทรัพย์รวมของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลา 5 ปี โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 148.83 ของปีฐาน โดยส่วนใหญ่สหกรณ์จะเงินไปลงทุนในลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับและสินค้าคงเหลือเนื่องจากสหกรณ์มีการสั่งจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกโดยมากเกินความต้องการของสมาชิก

ด้านหนี้สิน สหกรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้น สูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 152.89 ของปีฐาน ส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียนประเภทเงินรับฝากเงินจากสมาชิกซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

เนื่องจากสหกรณ์ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการออมประกอบเสริมแรงจูงใจโดยให้อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากสูงกว่าธนาคารทั่วไป

ส่วนหนี้สินหมุนเวียนอื่นที่มีแนวโน้มสูงขึ้นค่อนข้างมากถึงอัตราร้อยละ 549.55 ในปี 2556 นั้นเป็นเงินร่อยจ่ายคืนดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2555 ที่สมาชิกชำระดอกเบี้ยในส่วนที่รัฐบาลจะชดเชยให้จากโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท และดอกเบี้ยชดเชยลูกหนี้ประสบอุทกภัย ปี 54/55 รับล่วงหน้าที่สมาชิกชำระดอกเบี้ยในส่วนที่รัฐบาลจะชดเชยให้จากโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และในปี 2557 กลับลดลงเหลือร้อยละ 356.84 เนื่องจากสิ้นสุดโครงการอุทกภัย แต่ยังคงมีเงินร่อยจ่ายคืนดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยปี 2556 จากโครงการพักหนี้ฯ ทุนของสหกรณ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี สูงสุดในปี 2557 ในอัตราร้อยละ 141.66 ของปีฐาน ทั้งในส่วนของทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้นตามปริมาณธุรกิจสินเชื่อ เนื่องจากสหกรณ์ให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มจากการกู้ยืมเงินของสมาชิกในอัตราร้อยละ 5 ของวงเงินกู้ยืม และทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับ ซึ่งสหกรณ์ได้ทำการจัดสรรจากกำไรสุทธิทุกปี

2.4 การวิเคราะห์ CAMEL Analysis 6 มิติ

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ปี 2553 – 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 8.65 – 10.76 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี ยกเว้น ปี 2557 สูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าสหกรณ์มีความเข้มแข็งของเงินทุนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แต่ในปี 2557 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ในอัตราร้อยละ 9.75 แสดงถึงศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพในการระดมทุนมากขึ้น โดยใช้กลยุทธ์ระดมทุนจากการดำเนินโครงการถือหุ้นหุ้น โฉก ประกอบกับสมาชิกถือหุ้นเพิ่มจากการกู้ยืมเงิน ซึ่งปริมาณธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์เพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี ในจำนวน 307.07 ล้านบาท

อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ -13.34 - 24.16 ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์ก่อนนี้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะในปี 2553 อัตราการเติบโตของหนี้ร้อยละ -13.34 เนื่องจากหนี้สินประเภทเงินรับฝากลดลงค่อนข้างมากส่งผลให้การเติบโตของหนี้ติดลบ ยกเว้น ปี 2555 และ 2557 ที่ก่อนนี้ส่วนใหญ่ในหนี้การรับฝากเงินและเงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับใช้การหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เอง

ผลตอบแทนต่อส่วนของทุนของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 8.99 - 10.56 สูงกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถทำกำไร โดยใช้ทุนก่อให้เกิดรายได้หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพได้มากกว่าค่าเฉลี่ย

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ อัตราการค้างชำระของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 11.36 – 54.89 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหาร

ลูกหนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2555 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ โครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ซึ่งพักชำระหนี้ให้สมาชิกเป็นเวลา 3 ปี และรวมทั้งเป็นปีแรกที่สมาชิกสหกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ในโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ซึ่งพักชำระหนี้ต้นเงินพร้อมลดดอกเบี้ยให้สมาชิกเป็นเวลา 3 ปี เช่นกัน จึงทำให้เกิดหนี้ค้างชำระมาก

อัตรการหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.88 รอบต่ำกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ มีประสิทธิภาพต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งสหกรณ์ได้นำทุนดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีอยู่ไปลงทุนเงินให้กู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาลงทุนในเงินสดและเงินฝากธนาคาร และลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ซึ่งอยู่ในรูปของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสูงกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ในส่วนของการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้ปรากฏว่าอัตรการหมุนของสินทรัพย์มีอัตราลดลงจาก 0.80 รอบ ในปี 2553 เหลือ 0.50 เท่าในปี 2557 แสดงถึงประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปใช้ดำเนินงานเพื่อให้เกิดรายได้ลดลง สหกรณ์บริหารสินทรัพย์โดยการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ส่วนใหญ่ในการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ซึ่งมีกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี อัตรการหมุนปีละ 1 รอบ จึงทำให้อัตรการหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่า Peer Group ทุกปี แต่อัตรการผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของสหกรณ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.23 รอบ อยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ แต่การลงทุนในสินทรัพย์มีคุณภาพดีจึงส่งผลให้อัตรการผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

อัตรการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ -5.94 - 18.60 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย Peer Group อยู่ระหว่างร้อยละ 7.35 - 15.64 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2555 และ 2557 จะเห็นได้ว่าอัตรการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์มีอัตรที่ผันผวนเนื่องจากได้รับผลกระทบจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจาก อุทกภัย ที่มีการชดเชยดอกเบี้ยให้สมาชิกสหกรณ์ที่ประสบอุทกภัยในปี 2551 เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 ถึง 2554 และ โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ที่มีนโยบายพักหนี้ต้นเงินและชดเชยดอกเบี้ยให้สมาชิกสหกรณ์เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 อัตรการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ในปี 2553 มีอัตราร้อยละ -5.94 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่มีอัตราร้อยละ 7.76 เนื่องจากสินทรัพย์รวมลดลงโดยเฉพาะสินค้ำคงเหลือและดอกเบี้ยชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลโครงการอุทกภัยปี 51/52 อัตรการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ปี 2554 มีอัตราร้อยละ 4.57

ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากที่มีอัตราร้อยละ 11.14 เนื่องจากสินทรัพย์รวมลดลงประเภทดอกเบี้ยชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับจากโครงการชดเชยดอกเบี้ยอุทกภัยปี 53/54 แต่ในปี 2555 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์ปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 5 ปี เป็นอัตราร้อยละ 18.60 สูงกว่าค่าเฉลี่ยที่มีค่าอัตราร้อยละ 15.64 เนื่องจากสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยชดเชยจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ค้างรับจากโครงการชดเชยดอกเบี้ยอุทกภัยปี 54/55 เพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นปีแรกที่สมาชิกสหกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการพักหนี้ฯ ที่ทำให้สินทรัพย์เพิ่มขึ้นอีกจากดอกเบี้ยชดเชยโครงการพักหนี้ฯ จากรัฐบาลค้างรับปี 55 ในปี 2556 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์กลับลดลงเป็นอัตราร้อยละ 4.69 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่มีค่าอัตราร้อยละ 14.38 ถึงแม้ว่าสินทรัพย์รวมจะเพิ่มขึ้น แต่เนื่องได้รับผลกระทบจากการสนับสนุนของรัฐบาลโครงการชดเชยดอกเบี้ยอุทกภัยและโครงการพักหนี้ฯ ที่มีการพักหนี้ให้สมาชิกสหกรณ์ จึงทำให้การลงทุนในสินทรัพย์ประเภทเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกมีปริมาณไม่มากนัก และ 2557 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 14.64 ซึ่งแสดงถึงการขยายตัวของกิจการมีการเติบโตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการพักหนี้ฯ ส่วนใหญ่ชำระหนี้หมดและกู้ยืมใหม่ในช่วงต้นปีงบประมาณ พ.ศ.2557 แสดงว่าสหกรณ์มีการขยายตัวของกิจการและมีการเติบโตของสินทรัพย์ที่ไม่แน่นอน เนื่องจากได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

มิติที่ 3 การบริหารจัดการ การบริหารจัดการของสหกรณ์ ปี 2553–2557 พบว่าอัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์อยู่ระหว่างร้อยละ -13.48 -24.46 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แต่ในปี 2557 ธุรกิจของสหกรณ์กลับเติบโตในอัตราก้าวกระโดด โดยมีอัตราการเติบโตของธุรกิจถึงร้อยละ 24.46 ในขณะที่อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ที่มีขนาดเดียวกันกลับลดลงเหลือร้อยละ 4.27 ทั้งนี้สืบเนื่องจากผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลโครงการพักหนี้ฯ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่จะชำระหนี้หมดและขอกู้ยืมใหม่ ทำให้ธุรกิจสินเชื่อมีการจ่ายเงินกู้ระหว่างปีถึง 307.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ถึง 88.46 ล้านบาท ส่งผลให้ปริมาณธุรกิจรับฝากเงินจากสมาชิกสูงขึ้นด้วย เนื่องจากสหกรณ์จ่ายเงินกู้ให้สมาชิกผ่านบัญชีเงินรับฝาก ส่วนธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรมีปริมาณเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผลลดลงค่อนข้างมากในปี 2555 และ 2556 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรในโครงการรับจำนำข้าว

มิติที่ 4 การทำกำไร ปี 2553–2557 เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์ อยู่ระหว่าง 43,424.24 - 53,616.24 บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปี เนื่องจากสหกรณ์จัดกิจกรรมส่งเสริมการออมทุกปี ประกอบกับสหกรณ์ให้อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงินทั่วไป ส่วนหนี้สินต่อสมาชิกอยู่ระหว่าง 53,267.38 – 74,494.27 บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปีเช่นกัน แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าค่าเฉลี่ย พิจารณาปริมาณเงินออมกับหนี้สินสมาชิกแล้วไม่สมดุลกันระหว่าง

ปริมาณเงินออมเฉลี่ย 48,447.17 บาทต่อคน แต่มีหนี้สินเฉลี่ย 61,344.62 บาทต่อคน สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของสหกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่า อัตราหนี้สินต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยสูงกว่าอัตราการออมต่อสมาชิกอย่างมาก อัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี สูงกว่าค่ามาตรฐาน และ ศิริรัตน์ หมวดปัทมา (2554: บทคัดย่อ) พบว่า อัตราหนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าอัตราเงินออมต่อสมาชิก สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น สหกรณ์ควรนำเงินทุนที่มีอยู่ไปดำเนินงานให้เกิดรายได้ให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรจะได้พิจารณาอัตราดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากให้สัมพันธ์กับความสามารถในการหารายได้ของสหกรณ์ และภาวะดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันด้วย

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 42.99 - 51.65 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2555 แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายสูงกว่าค่าเฉลี่ย อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 3.81 - 6.66 สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารจัดการให้มีกำไรต่อยอดขายมากกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี

มิติที่ 5 สภาพคล่อง ในปี 2553 - 2557 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ อยู่ระหว่าง 0.86 - 1.05 เท่า ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2557 แต่ไม่มากนัก แสดงว่าสหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก แต่ในปี 2557 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์หมุนเวียนดีขึ้นและมีสภาพคล่องสูงกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group

เมื่อพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เงินกู้ ซึ่งสามารถชำระหนี้ได้เฉลี่ยร้อยละ 83.85 ของหนี้ถึงกำหนดชำระ สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย Peer Group ทุกปี สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ หมวดปัทมา (2554: บทคัดย่อ) พบว่า สหกรณ์มีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ไม่ขาดสภาพคล่อง ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับการบริหารเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น และเงินให้กู้ยืมเป็นสำคัญ

อัตรามูลของสินค้าของสหกรณ์ ปี 2553 - 2557 อยู่ระหว่าง 28.14 - 50.62 ครั้ง สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปีค่อนข้างมาก แสดงว่าสหกรณ์มีสินค้าคงเหลือไว้ในจำนวนที่พอเหมาะกับความต้องการของสมาชิก สามารถบริหารจัดการสินค้าคงเหลือและหมุนเวียนสินค้าได้เร็วกว่าให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์ได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่า อัตรามูลของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ

อายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์ ปี 2553-2557 อยู่ระหว่าง 7.21 - 12.36 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์ถือครองสินค้าจนถึงวันขายสินค้าน้อยกว่าหรือจำหน่ายสินค้าออกได้เร็วกว่าค่าเฉลี่ยลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดของสหกรณ์ ปี 2553-2557 อยู่ระหว่างร้อยละ 74.86 - 100.00 สูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะปี 2557 สหกรณ์ได้รับความสนับสนุนจากโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน จากรัฐบาลซึ่งสนับสนุนช่วยเหลือดอกเบี้ยร้อยละ 3 และยืดระยะเวลาการชำระหนี้ของสมาชิกออกไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) พบว่า อัตราหมุนของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจ

มิติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ ในช่วงปีบัญชี 31 มีนาคม 2553-2557 สหกรณ์มีปัจจัยเสี่ยงเข้ามกระทบอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งมีผลต่อต้นทุน โดยเงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมและรับฝากเงิน ผลกระทบจากคู่แข่ง ทั้งธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจบริการ ซึ่งมีองค์กรธุรกิจเอกชนจำนวนมากที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาด มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการ มีการออกผลิตภัณฑ์หลากหลายตรงกับความต้องการและมีการบริการที่รวดเร็วทันใจ ตลอดจนมีเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบครัน จูงใจผู้บริหาร โภคมากขึ้น ประกอบกับสมาชิกของสหกรณ์เป็นเกษตรกรมีรายได้หลักจากการเกษตร รายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่ดิน ฟ้า อากาศ ภัยธรรมชาติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นก่อนนี้หลายทาง รวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับ และพระราชบัญญัติของสหกรณ์ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งได้ทันเวลา ตลอดจนนโยบายของรัฐที่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรโดยผ่านสถาบันสหกรณ์ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์โดยตรงซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ล้วนแล้วส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของมลฤดี ชาวกงจักร (2557: บทคัดย่อ) พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้ และเงินรับฝาก มีคู่แข่งจำนวนมาก และการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ทำให้ปริมาณธุรกิจลดลง จึงควรสำรวจความต้องการหรือความคิดเห็นมาปรับปรุงการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับสมาชิก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัสวดี สุวรรณรัตน์ (2556: บทคัดย่อ) สหกรณ์ได้รับผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยและคู่แข่งทางการค้า

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะตามข้อมูลที่ได้มาจากผลการศึกษา

1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ จากผลการศึกษาทำให้ทราบสัดส่วนร้อยละของรายได้ ค่าใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับยอดขาย/บริการ ซึ่งพบว่าตั้งแต่ ปี 2553-2557 สหกรณ์มีต้นทุนขายเฉลี่ยร้อยละ 88.28 จึงทำให้อัตรากำไรสุทธิคงเหลือเฉลี่ยเพียงร้อยละ 5.25 ของยอดขาย/บริการ และทราบ แนวโน้มการเจริญเติบโตหรืออัตราการเพิ่ม การลดของรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรของสหกรณ์ ซึ่งแนวโน้มของยอดขาย/บริการและต้นทุนขายต่ำลง แต่ตรงกันข้ามกำไรสุทธิกลับมีแนวโน้มแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สหกรณ์ควรบริหารจัดการควบคุมต้นทุนขาย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มรายได้ ส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) การวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์ จากผลการศึกษาทำให้ทราบสัดส่วนร้อยละของแต่ละรายการต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับ สินทรัพย์รวม หนี้สินและทุน ตลอดจนแนวโน้มการเจริญเติบโตหรืออัตราการเพิ่ม การลดของสินทรัพย์รวม หนี้สินและทุนของสหกรณ์ ซึ่งสินทรัพย์ หนี้สินและทุน ของสหกรณ์มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีไปในทิศทางเดียวกัน โดยสหกรณ์ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นสุทธิร้อยละ 27.33-43.71 และเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 13.48-22.96 สหกรณ์บริหารสินทรัพย์เน้นสภาพคล่องมาก โดยเฉพาะเงินสดและเงินฝากธนาคาร ซึ่งอาจจะทำให้สหกรณ์ได้รับผลตอบแทนมาสูง สหกรณ์ควรจัดการเงินสดและเงินฝากธนาคารให้เกิดรายได้มากขึ้น หรือจัดหาเครื่องมือทางการเงินมาใช้ในการบริหารเงินสดและเงินฝากธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การจัดทำงบประมาณเงินสด เป็นต้น เพื่อลดปริมาณเงินสดและเงินฝากธนาคารลงให้มีอยู่เท่าที่จำเป็น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว ร้อยละ 27.96-40.63 และเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 3.63 -6.12 ซึ่งการมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมากอาจจะกระทบต่อกำไรสุทธิของสหกรณ์ในด้านการคำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน

ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ การจัดหาทุนสหกรณ์ จัดหาจากหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียนเป็นเงินรับฝาก ร้อยละ 35.77-47.94 และเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 11.97-25.38 สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินค่อนข้างมากเพราะเป็นหนี้สินหมุนเวียนสูง โดยเฉพาะเงินรับฝากจากสมาชิก โดยสมาชิกจะมาถอนเงินรับฝากเมื่อใดก็ได้ ดังนั้น สหกรณ์ควรเน้นการบริการที่ทำให้สมาชิกพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์เงินรับฝากของสหกรณ์

ส่วนเงินเบิกเกินบัญชีของสหกรณ์จะทำให้สหกรณ์ต้องมีต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายถ้าไม่สามารถชำระคืนได้ภายในระยะเวลากำหนดสหกรณ์ควรมีเครื่องมือในการบริหารและจัดการเงินเบิกเกินบัญชีให้มีประสิทธิภาพ

สำหรับทุนของสหกรณ์เป็นทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วร้อยละ 25.68-27.40 ในขณะที่เป็นทุนสำรอง ร้อยละ 4.69-5.16 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นจำนวนมาก แม้โดยทั่วไปจะไม่คิดต้นทุนก่อนการจัดทำงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ แต่สหกรณ์ต้องมีภาระบริหารสินทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้เพื่อจะได้ปันผลคืนสมาชิกในอัตราที่เหมาะสมทำให้สมาชิกพึงพอใจ สหกรณ์ควรเพิ่มสัดส่วนทุนสำรองให้มากขึ้น ส่วนทุนเรือนหุ้นอาจจะต้องชะลอการเพิ่มในสัดส่วนที่ไม่สูงนัก

3) การวิเคราะห์ CAMEL Analysis 6 มิติ เป็นการวิเคราะห์เพื่อเตือนภัยทางการเงินล่วงหน้าให้กับสหกรณ์ โดยเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มผลการศึกษาคำให้การบัญชีเตือนภัยและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อัตราส่วนโดยรวมแม้จะอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย การเติบโตของทุนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงกว่าสหกรณ์เฉลี่ย ดังนั้นสหกรณ์ควรรักษาในส่วนที่ดีกว่าไว้ ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าสหกรณ์มีทุนสำรองน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ ซึ่งทุนสำรองเป็นทุนภายในสหกรณ์ ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ สหกรณ์สามารถนำไปลงทุนให้เกิดรายได้เพิ่มเติมที่ ทั้งนี้สหกรณ์ควรเพิ่มการจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ให้อัตราส่วนนี้ดีขึ้นด้วย

การเติบโตของหนี้บางปีต่ำกว่าและบางปีสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะปี 2557 สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาก ซึ่งเป็นหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ที่เป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ซึ่งทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินสูง สหกรณ์ควรมีเครื่องมือในการบริหารเงินฝากที่เหมาะสมด้วย

มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ อัตราส่วน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อัตราส่วนอัตรการค้างชำระต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนั้นสหกรณ์ควรรักษาในส่วนที่ดีกว่าไว้ อัตราหมุนของสินทรัพย์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ซึ่งรายได้ธุรกิจหลักได้แก่ให้กู้ยืมแก่สมาชิก ซึ่งมีกำหนดชำระคืนรอบปีละ 1 ครั้ง อัตราการหมุนปีละ 1 รอบ สหกรณ์ควรพิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิกในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ ตลอดจนใช้เครื่องมือในการบริหารสินทรัพย์อื่นของสหกรณ์ที่มีอยู่ นำไปใช้ดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้จำนวนรอบสูงกว่า

อัตรการเติบโตของหนี้บางปีต่ำกว่าและบางปีสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะปี 2553 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากถึงขั้นติดลบ แต่ในปี 2555 สูงกว่าและปี 2557 ปรับตัวสูงกว่าค่าเฉลี่ยถึงเท่าตัว สูงต่ำ

ไม่แน่นอนเนื่องจากได้รับผลกระทบจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลในโครงการชดเชยดอกเบี้ยสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย และ โครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อย และ ประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ที่มีนโยบายพักหนี้ต้นเงินและชดเชยดอกเบี้ยให้สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

มติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร อัตราส่วนการเติบโตของธุรกิจในช่วง 4 ปีแรก สหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดีน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลที่สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรในโครงการรับจำนำข้าว จึงส่งผลให้ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผลลดลงค่อนข้างมากในปี 2555 และ 2556 แต่ในปี 2557 ธุรกิจของสหกรณ์กลับเติบโตในอัตราก้าวกระโดด สืบเนื่องจากผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลโครงการพักหนี้ฯ ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่จะชำระหนี้หมดและขอกู้ยืมใหม่ ทำให้ธุรกิจสินเชื่อมีการจ่ายเงินกู้ระหว่างปีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณธุรกิจรับฝากเงินจากสมาชิกสูงขึ้นด้วย เนื่องจากสหกรณ์จ่ายเงินกู้ให้สมาชิกผ่านบัญชีเงินรับฝาก ส่วนธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรมีปริมาณเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ สหกรณ์ควรซักซ้อมความเข้าใจกับสมาชิกเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายกับธุรกิจสหกรณ์ ตลอดจนรักษาหรือเพิ่มปริมาณการดำเนินงานธุรกิจเพื่อสร้างรายได้และผลกำไรให้สหกรณ์อย่างต่อเนื่องสืบไป

มติที่ 4 การทำกำไร อัตราส่วนโดยรวมแม้จะอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ ได้แก่ กำไรต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย เงินออมต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ย การเติบโตของทุนสำรองสูงกว่าค่าเฉลี่ย การเติบโตของทุนสะสมอื่นสูงกว่าค่าเฉลี่ย กำไรสุทธิสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนั้นสหกรณ์ควรรักษาในส่วนที่ดีกว่าไว้

เงินออมต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปี สหกรณ์ควรส่งเสริมการออมกับสมาชิก พร้อม ให้นำเงินรับฝากจากเงินออมของสมาชิกไปใช้ในการให้กู้ยืมให้ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

หนี้สินต่อสมาชิกสูงกว่าค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากทุกปี สหกรณ์ควรคำนึงถึงคุณภาพและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดลูกหนี้ด้อยคุณภาพ

การเติบโตของกำไรบางปีต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ถึงแม้ในปี 2557 จะสูงกว่าค่าเฉลี่ย แต่ก็มีอัตราการเติบโตที่ติดลบ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าปีที่แล้ว สหกรณ์ควรรักษาระดับหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำรายได้และควบคุมค่าใช้จ่าย เพื่อให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

มติที่ 5 สภาพคล่อง อัตราส่วนโดยรวมแม้จะอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ได้แก่ อัตราหมุนของสินค้าสูงกว่าค่าเฉลี่ย อายุเฉลี่ยของสินค้าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อัตราลูกหนี้ระยะ

สั้นที่ชำระได้ตามกำหนดสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนั้นสหกรณ์ควรรักษาในส่วนที่ดีกว่าไว้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทุกปี ยกเว้น ปี 2557 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ เงินสดและเงินฝากธนาคาร และสินค้าน้ำคงเหลือ ดังนั้นสภาพคล่องของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหาร ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมซึ่งสหกรณ์ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้ตั้งแต่การพิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิกในปริมาณที่เหมาะสมและการวางแผนการติดตามหนี้ที่เข้มข้น เพื่อป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดที่สูงสุด โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่อยู่ในรูปเงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากสหกรณ์อื่น นำไปดำเนินธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงกว่าและเพื่อความคุ้มค่าในเงินลงทุน และสหกรณ์ควรมีการบริหารสินค้าน้ำคงเหลือไว้ในจำนวนที่พอเหมาะกับความต้องการของสมาชิกโดยการสำรวจความต้องการของสมาชิก

มติที่ 6 ผลกระทบต่อธุรกิจ สหกรณ์ได้รับผลกระทบในการดำเนินธุรกิจทั้งจากคู่แข่งความสามารถของสมาชิกเอง และการแทรกแซงจากรัฐบาลที่ไม่สามารถควบคุมได้ สหกรณ์ควรพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจของสหกรณ์ รวมทั้งพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีให้ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งปลูกฝังให้สมาชิกตระหนักในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งเป็นทั้งเจ้าของลูกค้า และผู้บริหาร ในคนคนเดียวกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานและธุรกิจของสหกรณ์ประสบความสำเร็จต่อไป

ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษา เป็นประโยชน์และเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ช่วยให้การกำหนดนโยบายและการวางแผนงาน และตัดสินใจไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาครั้งเป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์จากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ หรืองบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ซึ่งเป็นข้อมูลทางการเงินเท่านั้นอาจจะยังไม่ข้อมูลที่แท้จริงในเชิงลึกมากขึ้นด้วยข้อจำกัดของการวิเคราะห์งบการเงิน ดังนั้น ควรศึกษาเพิ่มจากเกี่ยวกับบุคลากร สถานที่ การดำเนินงานของสหกรณ์ และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมถึงทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์

2) การศึกษานี้ใช้เครื่องการวิเคราะห์ทางการเงินตามแนวตั้งแนวนอน และ CAMELS ควรจะนำเครื่องมืออื่นๆ มาใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลฐานะการเงินของสหกรณ์เพิ่มเติม เช่น เครื่องมือ Balanced Scorecard ใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทางการเงินของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินและองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ได้ เป็นต้น

3) ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยที่ส่งผลให้สมาชิกตัดสินใจใช้บริการกับสหกรณ์ ความพึงพอใจของสมาชิกในการใช้บริการกับสหกรณ์ ทั้งในด้านการให้บริการเงินกู้ ด้านการรับฝากเงิน ด้านการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ด้านการรวบรวมผลิตภัณฑ์ และด้านการบริการและส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงหรือกำหนดแผนการดำเนินงาน และพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ สามารถบริการสมาชิกได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2558). *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย (Peer Group)* สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558. จาก <http://webhotst.cad.go.th/rlo>.
- _____. (2555). *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ย ปี 2554* สมุทรสาคร บริษัท บอรั่น ทู บี พับลิชชิ่ง จำกัด.
- _____. (2548). *คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร*. กรุงเทพมหานคร: ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงินสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). *ชุดฝึกอบรม เรื่อง อุดมการณ์ หลักการ วิธีการ และคุณค่าของสหกรณ์*. นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2553). *ใน ประมวลความรู้แนวความคิดการพัฒนากิจการสหกรณ์*. นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4.
- ฐาน ธนชัยวิวัฒน์. (2557). *พระราชบัญญัติสหกรณ์ 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). *เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ส่วนสิ่งพิมพ์ ฝ่ายสื่อสารองค์กรตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- แผนกวิชาธุรกิจเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่. (2558). *ประวัติวิวัฒนาการการจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558. จาก <http://ab.cmcat.ac.th/main/sahakorn/v002.html>
- พิชัย นิลทองคำ. (2555). *พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อทตยา มิเลินเนียม.
- ประดิษฐ์ มัชฌิมา. (2550). *องค์ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์*. นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นุชจรี พิเชฐกุล. (2553). *การรายงานและการวิเคราะห์งบการเงิน*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- พัทธนันท์ ธรรมขันติพงศ์. (2555). *การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรเมืองนครนายก จำกัด จังหวัดนครนายก*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พวงเพ็ชร พรหมพงษ์. (2553). *การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสตูล*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- มลฤดี ชาวทองจักร. (2557). *วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์เมืองนครปฐม จำกัด*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- มะหามัด ฮามิ. (2552). *วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรสุโขทัยโก-ลก จำกัด จังหวัดนครราชสีมา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- วันเพ็ญ วสินารมณ. (2553). *การวิเคราะห์รายงานรายงานการเงิน*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: หจก.ทีพีเอ็น เพรส.
- ศิริรัตน์ หมวดปักษา. (2554). *วิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เมืองนนทบุรี จำกัด*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ศิวัญญา กาสนุก. (2554). *การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนพระฤทัยเชียงใหม่ จำกัด*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ส่งเสริม หอมกลิ่นและคณะ. (2557). “การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีและการเงินสหกรณ์เพื่อการบริหาร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2558). *มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน* สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558. จาก www.fap.or.th.
- สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด. (2553). *รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด*
 _____. (2554) *รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด*
 _____. (2555) *รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด*
 _____. (2556) *รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด*
 _____. (2557) *รายงานกิจการประจำปี สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด*

- สุนา สิทธิเลิศประสิทธิ์และคณะ. (2556). “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีเพื่อการจัดการ”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการการบัญชีเพื่อการจัดการและการวางแผนภาษีอากร*
(พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรัสวดี สุวรรณรัตน์. (2556). *การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์*
การเกษตรเมืองพัทลุง จำกัด . (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สำนักนายทะเบียนกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์สหกรณ์ ประเภทของสหกรณ์.
สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558 จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/principle.html>.

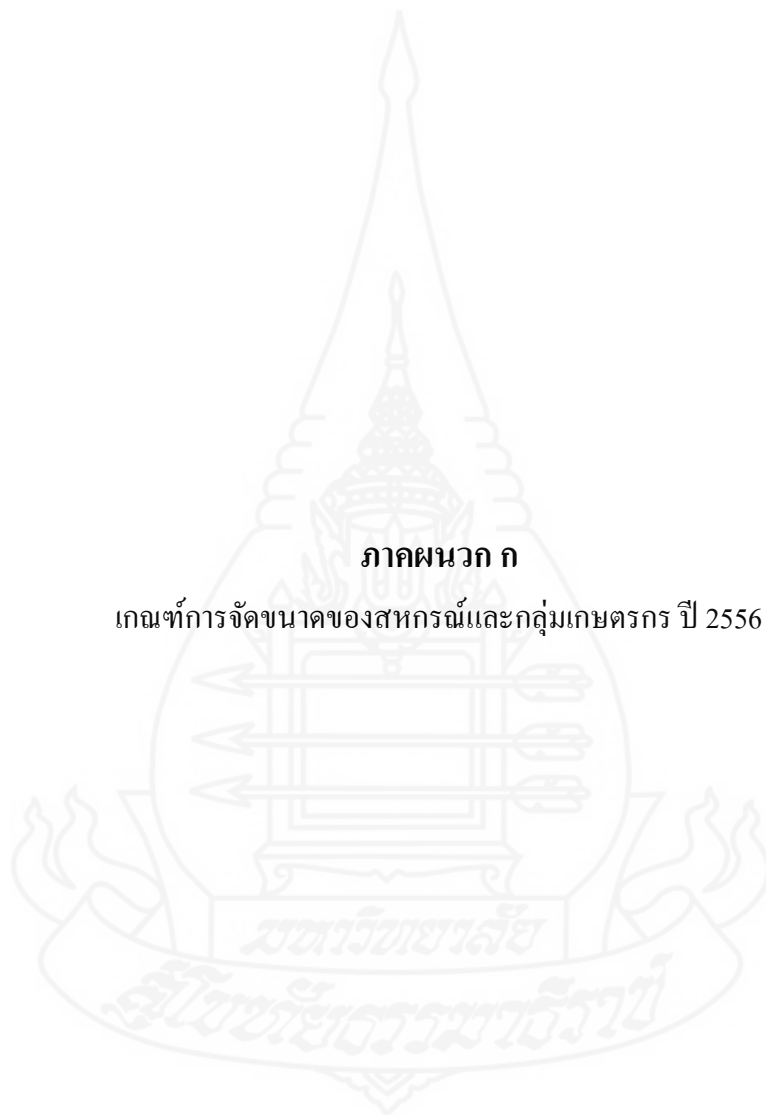

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556

เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2556

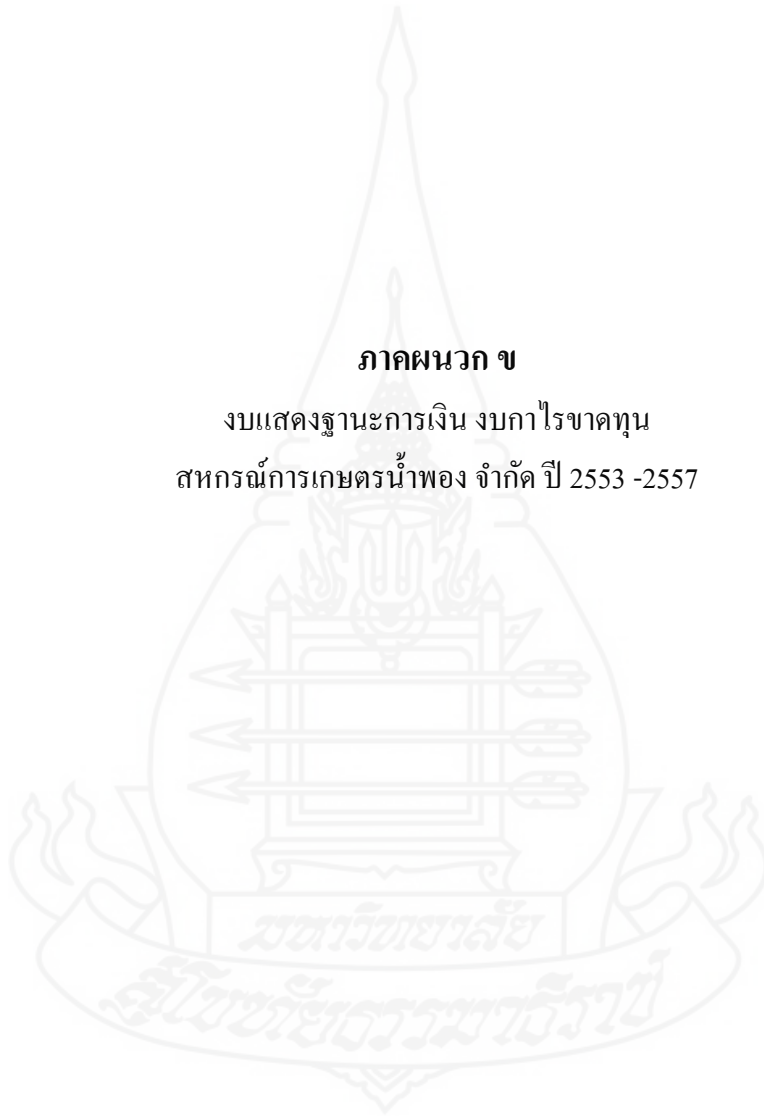
ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปร	
สมาชิก (หน้าหลัก 3)		ทุนดำเนินงาน (หน้าหลัก 4)		รายได้ธุรกิจหลัก (หน้าหลัก 5)		ชี้วัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	
ช่วงข้อมูล หน่วย:คน	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล หน่วย:บาท	คะแนน (3)	ช่วงคะแนนรวม	ขนาด สหกรณ์
1-12	0.25	>0-1,100	0.33	>1-300	0.42	(1)+(2)+(3)	เล็ก กลาง ใหญ่ ใหญ่มาก
13-22	0.50	>1,100-4,800	0.67	>300-1,300	0.83	1.00-3.75	
23-39	0.75	>4,800-20,500	1.00	>1,300-6,400	1.25	3.76-6.50	
40-69	1.00	>20,500-87,800	1.33	>6,400-60,000	1.67	6.51-9.25	
70-123	1.25	>87,800-375,000	1.67	>60,000-140,000	2.08	9.26-12.00	
124-165	1.50	>375,000-776,000	2.00	>140,000-303,000	2.50		
166-293	1.75	>776,000-3,320,000	2.33	>303,000-1,415,000	2.92		
294-520	2.00	>3,320,000-14,000,000	2.67	>1,415,000-6,600,000	3.33		
521-923	2.25	>14,000,000-60,700,000	3.00	>6,600,000-30,800,000	3.75		
924-1,639	2.50	>60,700,000-259,500,000	3.33	>30,800,000-144,000,000	4.17		
1,640-2,912	2.75	>259,500,000-1,110,000,000	3.67	>144,000,000 -672,000,000	4.58		
>2,913	3.00	>1,110,000,000	4.00	>672,000,000	5.00		

ที่มา : ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ภาคผนวก ข

งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน
สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด ปี 2553 -2557

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2554	ปี 2553
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	66,428,559.47	99,288,244.09
เงินฝากออมทรัพย์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรขอนแก่น จำกัด		248,993.79	9,099.46
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	3	180,596,701.45	169,920,065.70
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	4	1,376,152.50	1,068,469.47
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	5	7,370,629.15	7,866,226.10
สินค้าคงเหลือ	6	6,237,029.51	8,423,304.25
สินค้าขาดบัญชี		3,926.95	9,248.42
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี		3,926.95	9,248.42
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	4,787,873.63	6,722,828.96
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		267,045,939.50	293,298,238.03
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	729,700.00	725,300.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	3	115,522,852.00	113,162,518.00
ลูกหนี้ระยะยาว	4	3,283,950.00	2,683,100.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	25,296,861.89	28,148,970.73
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	1,292,232.18	1,263,996.06
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		146,125,596.07	145,983,884.79
รวมสินทรัพย์		413,171,535.57	439,282,122.82

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2554	ปี 2553
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	104,855,809.36	78,001,637.36
เงินรับฝาก	12	147,803,706.16	216,290,307.54
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	1,348,472.46	1,238,920.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>254,007,987.98</u>	<u>295,530,864.90</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	9,797,663.00	8,899,352.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>9,797,663.00</u>	<u>8,899,352.00</u>
รวมหนี้สิน		<u>263,805,650.98</u>	<u>304,430,216.90</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		113,375,510.00	102,112,000.00
ทุนสำรอง		19,394,023.94	17,470,822.29
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	15	3,472,906.68	3,200,844.98
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	16	36,400.00	27,000.00
กำไรสุทธิประจำปี		13,087,043.97	12,041,238.65
รวมทุนของสหกรณ์		<u>149,365,884.59</u>	<u>134,851,905.92</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>413,171,535.57</u>	<u>439,282,122.82</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

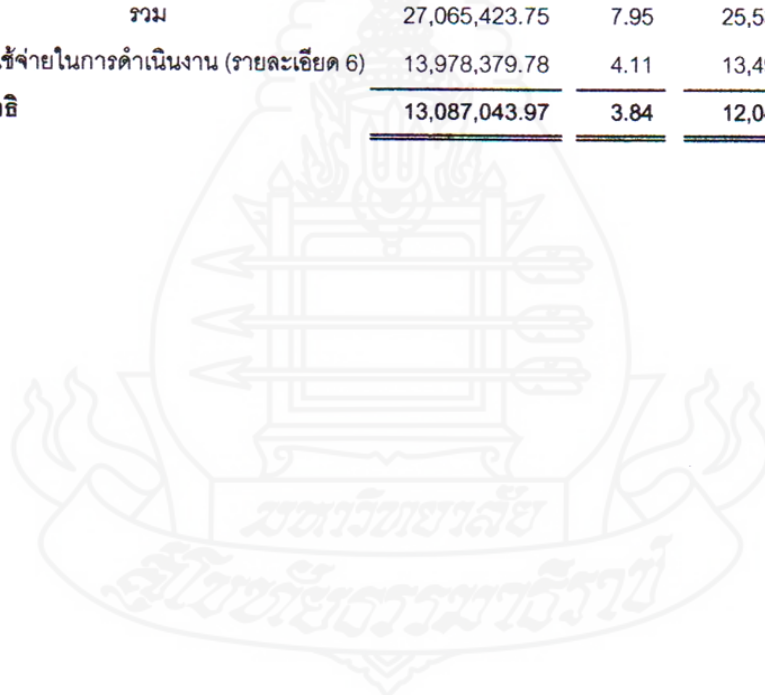

(นายณัด เบ้าบัวเงิน)
ประธานกรรมการ

(นายประชาญ บัวสมบัติ)
เลขานุการ

วันที่ 30 พฤษภาคม 2554

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 และ 2553

	<u>ปี 2554</u>		<u>ปี 2553</u>	
	<u>บาท</u>	<u>%</u>	<u>บาท</u>	<u>%</u>
ขาย/บริการ	340,370,670.76	100	322,521,280.35	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	307,007,650.43	90.20	289,688,771.95	89.82
กำไรขั้นต้น	33,363,020.33	9.80	32,832,508.40	10.18
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,157,538.22	0.63	3,139,596.80	0.97
	35,520,558.55	10.43	35,972,105.20	11.15
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,826,358.28	2.59	10,657,036.72	3.30
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 4)	26,694,200.27	7.84	25,315,068.48	7.85
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	371,223.48	0.11	223,309.54	0.06
รวม	27,065,423.75	7.95	25,538,378.02	7.91
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	13,978,379.78	4.11	13,497,139.37	4.18
กำไรสุทธิ	13,087,043.97	3.84	12,041,238.65	3.73

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2555	ปี 2554
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	58,259,247.97	66,428,559.47
เงินฝากชุมชนสหกรณ์การเกษตรขอนแก่น จำกัด		1,301,409.67	248,993.79
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	3	174,158,841.05	180,596,701.45
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	4	1,026,748.00	1,376,152.50
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	5	7,529,540.40	7,370,629.15
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	6	6,976,394.08	6,237,029.51
สินค้าขาดบัญชี		10,978.66	3,926.95
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี		10,978.66	3,926.95
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	6,719,854.97	4,787,873.63
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		255,972,036.14	267,045,939.50
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	754,200.00	729,700.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	3	149,077,836.00	115,522,852.00
ลูกหนี้ระยะยาว	4	2,556,400.00	3,283,950.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	22,321,275.55	25,296,861.89
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	1,375,050.18	1,292,232.18
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		176,084,761.73	146,125,596.07
รวมสินทรัพย์		432,056,797.87	413,171,535.57
หนี้สินและทุนของสหกรณ์			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	51,699,133.86	104,855,809.36
เงินรับฝาก	12	207,145,538.42	147,803,706.16
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	1,992,336.24	1,348,472.46
รวมหนี้สินหมุนเวียน		260,837,008.52	254,007,987.98

		ปี 2555	ปี 2554
	หมายเหตุ	บาท	บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	9,073,914.00	9,797,663.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		9,073,914.00	9,797,663.00
รวมหนี้สิน		269,910,922.52	263,805,650.98
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		123,208,840.00	113,375,510.00
ทุนสำรอง		21,486,276.91	19,394,023.94
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	15	3,395,809.68	3,472,906.68
กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	16	45,400.00	36,400.00
กำไรสุทธิประจำปี		14,009,548.76	13,087,043.97
รวมทุนของสหกรณ์		162,145,875.35	149,365,884.59
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		432,056,797.87	413,171,535.57

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายถนัด เบ้าบัวเงิน)

ประธานกรรมการ

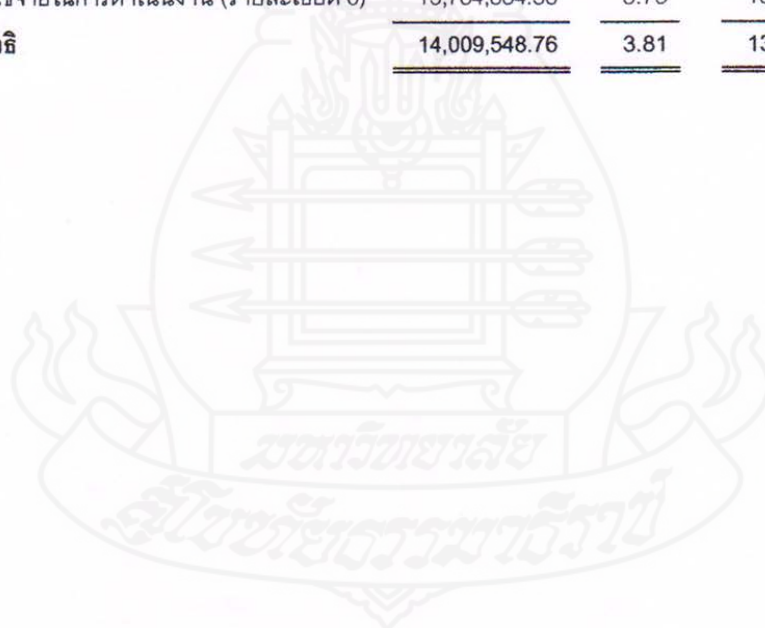
(นายประชาญ บัวสมบัติ)

เลขานุการ

วันที่ 25 พฤษภาคม 2555

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

	ปี 2555		ปี 2554	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	367,503,748.27	100	340,370,670.76	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	334,421,180.21	91.00	307,007,650.43	90.20
กำไรขั้นต้น	33,082,568.06	9.00	33,363,020.33	9.80
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	3,125,307.52	0.85	2,157,538.22	0.63
	36,207,875.58	9.85	35,520,558.55	10.43
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,982,583.98	2.44	8,826,358.28	2.59
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 4)	27,225,291.60	7.41	26,694,200.27	7.84
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	569,141.52	0.15	371,223.48	0.11
รวม	27,794,433.12	7.56	27,065,423.75	7.95
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	13,784,884.36	3.75	13,978,379.78	4.11
กำไรสุทธิ	14,009,548.76	3.81	13,087,043.97	3.84

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556 และ 2555

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2556	ปี 2555
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	117,660,030.02	58,259,247.97
เงินฝากออมทรัพย์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรขอนแก่น จำกัด		29,497.64	1,301,409.67
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	3	140,039,409.05	174,158,841.05
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	4	1,216,775.65	1,026,748.00
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	5	15,261,781.10	7,529,540.40
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	6	8,535,799.43	6,976,394.08
สินค้าขาดบัญชี		17,035.18	10,978.66
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี		17,035.18	10,978.66
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	3,087,035.89	6,719,854.97
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		285,830,328.78	255,972,036.14
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	8	778,800.00	754,200.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	3	196,557,899.00	149,077,836.00
ลูกหนี้ระยะยาว	4	3,573,000.00	2,556,400.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	9	24,066,122.01	22,321,275.55
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	10	1,589,015.18	1,375,050.18
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		226,564,836.19	176,084,761.73
รวมสินทรัพย์		512,395,164.97	432,056,797.87

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2556	ปี 2556
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้น	11	114,682,353.83	51,699,133.86
เงินรับฝาก	12	208,204,847.56	207,145,538.42
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	2,196,711.20	1,992,336.24
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>325,083,912.59</u>	<u>260,837,008.52</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	10,034,564.00	9,073,914.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>10,034,564.00</u>	<u>9,073,914.00</u>
รวมหนี้สิน		<u>335,118,476.59</u>	<u>269,910,922.52</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		131,962,330.00	123,208,840.00
ทุนสำรอง		23,763,859.67	21,486,276.91
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	15	3,565,884.48	3,395,809.68
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	16	70,000.00	45,400.00
กำไรสุทธิประจำปี		17,914,614.23	14,009,548.76
รวมทุนของสหกรณ์		<u>177,276,688.38</u>	<u>162,145,875.35</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>512,395,164.97</u>	<u>432,056,797.87</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำเนาถูกต้อง

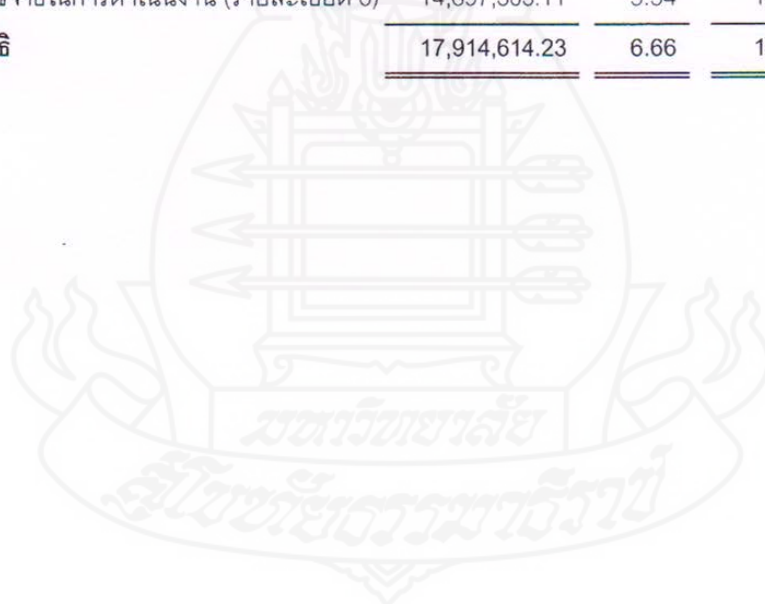

(นายถนัด เบ้าบัวเงิน)
ประธานกรรมการ
สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

(นายถนัด เบ้าบัวเงิน)
ประธานกรรมการ

(นายสำอางค์ เพ็งวงษา)
เลขานุการ
วันที่ 28 มิถุนายน 2556

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2556 และ 2555

	ปี 2556		ปี 2555	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	269,027,400.14	100	367,503,748.27	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	235,640,770.79	87.59	334,421,180.21	91.00
กำไรขั้นต้น	33,386,629.35	12.41	33,082,568.06	9.00
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	7,369,974.50	2.74	3,125,307.52	0.85
	40,756,603.85	15.15	36,207,875.58	9.85
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8,661,621.57	3.22	8,982,583.98	2.44
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 4)	32,094,982.28	11.93	27,225,291.60	7.41
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	716,935.06	0.27	569,141.52	0.15
รวม	32,811,917.34	12.20	27,794,433.12	7.56
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	14,897,303.11	5.54	13,784,884.36	3.75
กำไรสุทธิ	17,914,614.23	6.66	14,009,548.76	3.81

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2557

		ปี 2557	
สินทรัพย์		หมายเหตุ	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	5		95,270,012.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	6		79,497.64
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	7		169,354,399.05
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	8		1,159,189.75
คอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม - สุทธิ	9		8,519,713.79
สินค้าคงเหลือ	10		8,439,748.90
สินค้าขาดบัญชี			4,061.57
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี			4,061.57
			0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น - สุทธิ			3,829,054.33
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			286,651,615.59
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	12		769,300.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	7		217,949,295.00
ลูกหนี้ระยะยาว	8		3,336,350.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	13		26,020,577.35
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14		1,677,834.18
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			249,753,356.53
รวมสินทรัพย์			536,404,972.12

		ปี 2557
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		บาท
		หมายเหตุ
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะสั้น	15	97,345,099.36
เงินรับฝาก	16	227,142,095.18
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	17	7,410,529.08
รวมหนี้สินหมุนเวียน		331,897,723.62
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	18	11,711,944.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		11,711,944.00
รวมหนี้สิน		343,609,667.62
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		142,449,690.00
ทุนสำรอง		27,677,448.90
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	19	4,469,218.48
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	20	60,500.00
กำไรสุทธิประจำปี		18,138,447.12
รวมทุนของสหกรณ์		192,795,304.50
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		536,404,972.12

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุภาพ ศรีอุดม)
นักวิชาการตรวจสอบบัญชี

(ลงชื่อ) ถนัด เป้าบัวเงิน
(นายถนัด เป้าบัวเงิน)
ประธานกรรมการ

(ลงชื่อ) สำอาง เพ็งวงษา
(นายสำอางค์ เพ็งวงษา)
เลขานุการ

วันที่ 31 กรกฎาคม 2557

สภกรรมการบริหารหน้าห้อง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2557

	ปี 2557	
	บาท	%
ขาย/บริการ	275,137,825.10	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	238,818,959.34	86.80
กำไรขั้นต้น	36,318,865.76	13.20
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,159,875.75	0.78
	38,478,741.51	13.98
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	7,458,675.54	2.71
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 4)	31,020,065.97	11.27
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	796,868.25	0.29
รวม	31,816,934.22	11.56
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	13,678,487.10	4.97
กำไรสุทธิ	18,138,447.12	6.59

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ปี 2558	ปี 2557
		บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	3	138,882,965.07	95,270,012.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	4	84,117.85	79,497.64
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5	245,358,515.70	169,354,399.05
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	6	1,183,212.00	1,159,189.75
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	7	7,780,317.65	8,519,713.79
สินค้าคงเหลือ	8	8,180,646.20	8,439,748.90
สินค้าขาดบัญชี		0.00	4,061.57
หัก ค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี		0.00	4,061.57
		0.00	0.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	2,677,515.01	3,829,054.33
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		404,147,289.48	286,651,615.59
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินลงทุนระยะยาว	10	771,300.00	769,300.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	5	180,049,951.16	217,949,295.00
ลูกหนี้ระยะยาว	6	5,028,150.00	3,336,350.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	11	22,347,773.06	26,020,577.35
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	555,500.00	0.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	13	2,019,060.79	1,677,834.18
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		210,771,735.01	249,753,356.53
รวมสินทรัพย์		614,919,024.49	536,404,972.12

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	หมายเหตุ	ปี 2558	ปี 2557
		บาท	บาท
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	14	148,609,365.84	97,345,099.36
เงินรับฝาก	15	238,493,715.83	227,142,095.18
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	16	4,811,840.89	7,410,529.08
รวมหนี้สินหมุนเวียน		391,914,922.56	331,897,723.62
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	17	11,412,304.00	11,711,944.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		11,412,304.00	11,711,944.00
รวมหนี้สิน		403,327,226.56	343,609,667.62
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		157,911,280.00	142,449,690.00
ทุนสำรอง		31,470,273.02	27,677,448.90
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	18	4,628,781.48	4,469,218.48
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	19	62,500.00	60,500.00
กำไรสุทธิประจำปี		17,518,963.43	18,138,447.12
รวมทุนของสหกรณ์		211,591,797.93	192,795,304.50
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		614,919,024.49	536,404,972.12

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุภาพ ศรีอุดม)

นักวิชาการตรวจสอบบัญชี

(ลงชื่อ) ลำอานต์ เพ็งวงษา

(นายลำอานต์ เพ็งวงษา)

ประธานกรรมการ

(ลงชื่อ) ทองสุข พันธุ์ภักดี

(นายทองสุข พันธุ์ภักดี)

เลขานุการ

วันที่ 28 มิถุนายน 2558

สหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด				
งบกำไรขาดทุน				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558				
	ปี 2558		ปี 2557	
	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	285,996,089.82	100	275,137,825.10	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ (งบต้นทุนขาย/บริการ)	245,465,050.27	85.83	238,818,959.34	86.80
กำไรขั้นต้น	40,531,039.55	14.17	36,318,865.76	13.20
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,446,820.51	0.86	2,159,875.75	0.79
	42,977,860.06	15.03	38,478,741.51	13.99
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	10,713,324.83	3.75	7,458,675.54	2.71
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1 - 4)	32,264,535.23	11.28	31,020,065.97	11.27
บวก รายได้อื่น (รายละเอียด 5)	1,006,202.55	0.35	796,868.25	0.29
รวม	33,270,737.78	11.63	31,816,934.22	11.56
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (รายละเอียด 6)	15,751,774.35	5.51	13,678,487.10	4.97
กำไรสุทธิ	17,518,963.43	6.13	18,138,447.12	6.59

ภาคผนวก ค

ผลการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดทฤษฎี CAMELS Analysis

อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด
ตามแนวคิด Camels Analysis ในช่วงปี พ.ศ. 2553 – 2557

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

1.1 อัตราส่วนหนี้สินและทุนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	หนี้สินทั้งสิ้น (บาท)	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)
2553	263,805,650.98	149,365,884.59	1.77
2554	269,910,922.52	162,145,875.35	1.67
2555	335,118,476.59	177,276,688.38	1.90
2556	343,609,667.62	192,795,304.50	1.78
2557	403,327,226.56	211,591,797.93	1.91

1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ทุนสำรอง (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้น (บาท)	อัตราส่วนทุนสำรอง ต่อสินทรัพย์ (เท่า)
2553	19,394,023.94	413,171,535.57	0.05
2554	21,486,276.91	432,056,797.87	0.05
2555	23,763,859.67	512,395,164.97	0.05
2556	27,677,448.90	536,404,972.12	0.05
2557	31,470,273.02	614,919,024.49	0.05

1.3 อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนของสหกรณ์เฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของทุน (เท่า)
2553	149,365,884.59	134,851,905.92	10.76
2554	162,145,875.35	149,365,884.59	8.56
2555	177,276,688.38	162,145,875.35	9.33
2556	192,795,304.50	177,276,688.38	8.75
2557	211,591,797.93	192,795,304.50	9.75

1.4 อัตราการเติบโตของหนี้ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	หนี้ของสหกรณ์ปีปัจจุบัน (บาท)	หนี้ของสหกรณ์ปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโตหนี้ ของสหกรณ์ (%)
2553	263,805,650.98	304,430,216.90	-13.34
2554	269,910,922.52	263,805,650.98	2.31
2555	335,118,476.59	269,910,922.52	24.16
2556	343,609,667.62	335,118,476.59	2.53
2557	403,327,226.56	343,609,667.62	17.38

1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ทุนของสหกรณ์ผู้เฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)
2553	13,087,043.97	142,108,895.26	9.21
2554	14,009,548.76	155,755,879.97	8.99
2555	17,914,614.23	169,711,281.87	10.56
2556	18,138,447.12	185,035,996.44	9.80
2557	17,518,963.43	194,434,243.16	9.01

มิตินี้ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

2.1 อัตราการค้างชำระสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ ตามกำหนด (บาท)	หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ (บาท)	อัตราการค้างชำระ (%)
2553	22,425,115.00	197,396,834.00	11.36
2554	42,664,995.00	172,025,790.00	24.80
2555	109,195,961.00	198,938,239.00	54.89
2556	39,009,171.00	167,149,468.00	23.34
2557	49,971,898.00	220,507,951.60	22.66

2.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราการหมุน ของสินทรัพย์ (รอบ)
2553	342,902,432.46	426,226,829.20	0.80
2554	371,198,197.31	422,614,166.72	0.88
2555	277,114,309.70	472,225,981.42	0.59
2556	278,094,569.10	524,400,068.55	0.53
2557	289,247,112.88	575,661,998.31	0.50

2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรจากการดำเนินงาน (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ (%)
2553	13,087,043.97	426,226,829.20	3.07
2554	14,009,548.76	422,614,166.72	3.31
2555	17,914,614.23	472,225,981.42	3.79
2556	18,138,447.12	524,400,068.55	3.46
2557	17,518,963.43	575,661,998.31	3.04

2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน (บาท)	สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโต ของสินทรัพย์ (%)
2553	413,171,535.57	439,282,122.82	-5.94
2554	432,056,797.87	413,171,535.57	4.57
2555	512,395,164.97	432,056,797.87	18.60
2556	536,404,972.12	512,395,164.97	4.69
2557	614,919,024.49	536,404,972.12	14.64

มิติที่ 3 ชีตความสามารถการบริหารจัดการ

3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน (บาท)	มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโต ของธุรกิจ (%)
2553	806,605,271.60	747,997,024.68	7.84
2554	794,583,185.54	806,605,271.60	-1.49
2555	687,465,438.14	794,583,185.54	-13.48
2556	694,525,263.71	687,465,438.14	1.03
2557	864,399,841.46	694,525,263.71	24.46

มิติที่ 4 การทำกำไร

4.1 กำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	จำนวนสมาชิก (คน)	กำไรต่อสมาชิก (บาท)
2553	13,087,043.97	5,871	2,229.10
2554	14,009,548.76	5,943	2,357.32
2555	17,914,614.23	5,989	2,991.25
2556	18,138,447.12	6,026	3,009.03
2557	17,518,963.43	5,794	3,023.64

4.2 เงินออมต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	เงินฝากสมาชิก/ทุนเรือนหุ้น (บาท)	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินออมต่อสมาชิก (บาท)
2553	254,943,710.16	5,871	43,424.24
2554	294,662,353.42	5,943	49,581.42
2555	321,107,631.56	5,989	53,616.24
2556	271,759,095.02	6,026	45,097.76
2557	292,690,766.94	5,794	50,516.18

4.3 หนี้สินต่อสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ลูกหนี้เงินกู้+ ลูกหนี้การค้า + ลูกหนี้ค่าบริการอื่นๆ (บาท)	จำนวนสมาชิก (คน)	หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)
2553	312,732,761.48	5,871	53,267.38
2554	338,528,381.48	5,943	56,962.54
2555	360,923,843.98	5,989	57,002.35
2556	399,773,072.14	6,026	64,996.56
2557	440,168,110.68	5,794	74,494.27

4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (บาท)	กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (บาท)	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)
2553	13,978,379.78	27,065,423.75	51.65
2554	13,784,884.36	27,794,433.12	49.60
2555	14,897,303.11	32,811,917.34	45.40
2556	13,678,487.10	31,816,934.22	42.99
2557	15,751,774.35	31,068,737.78	50.70

4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรองของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ทุนสำรองปีปัจจุบัน (บาท)	ทุนสำรองปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)
2553	19,394,023.94	17,470,822.29	11.01
2554	21,486,276.91	19,394,023.94	10.79
2555	23,763,859.67	21,486,276.91	10.60
2556	27,677,448.90	23,763,859.67	16.47
2557	31,470,273.02	27,677,448.90	13.70

4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ ของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ทุนสะสมปีปัจจุบัน (บาท)	ทุนสะสมปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโตของทุนสะสม อื่นๆ (%)
2553	3,472,906.68	3,200,844.98	8.50
2554	3,395,809.68	3,472,906.68	- 2.22
2555	3,565,884.48	3,395,809.68	5.01
2556	4,469,218.48	3,565,884.48	25.33
2557	4,628,781.48	4,469,218.48	3.57

4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรสุทธิปีปัจจุบัน (บาท)	กำไรสุทธิปีก่อน (บาท)	อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)
2553	13,087,043.97	12,041,238.65	8.69
2554	14,009,548.76	13,087,043.97	7.05
2555	17,914,614.23	14,009,548.76	27.87
2556	18,138,447.12	17,914,614.23	1.25
2557	17,518,963.43	18,138,447.12	-3.42

4.8 อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	กำไรสุทธิ (บาท)	ขาย/บริการ(ธุรกิจหลัก) (บาท)	อัตรากำไรสุทธิ (%)
2553	13,087,043.97	340,370,670.76	3.84
2554	14,009,548.76	367,503,748.27	3.81
2555	17,914,614.23	269,027,400.14	6.66
2556	18,138,447.12	275,137,825.10	6.59
2557	17,518,963.43	285,996,089.82	6.13

มิติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน

5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	สินทรัพย์หมุนเวียน (บาท)	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)
2553	267,045,939.50	254,007,987.98	1.05
2554	255,972,036.14	260,837,008.52	0.98
2555	285,830,328.78	325,083,912.59	0.88
2556	286,651,615.59	331,897,723.62	0.86
2557	404,147,289.48	391,914,922.56	1.03

5.2 อัตราหมุนของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ต้นทุนสินค้าขาย (บาท)	สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)
2553	307,007,650.43	7,330,166.88	41.88
2554	334,421,180.21	6,606,711.80	50.62
2555	235,640,770.79	7,756,096.76	30.38
2556	238,818,959.34	8,487,774.17	28.14
2557	245,465,050.27	8,310,197.55	29.54

5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้าของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	อายุเฉลี่ยของสินค้า (วัน)
2553	41.88	8.72
2554	50.62	7.21
2555	30.38	12.01
2556	28.14	12.97
2557	29.54	12.36

5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์การเกษตรน้ำพอง จำกัด

ปี	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระ ได้ตามกำหนด (บาท)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ ถึงกำหนดชำระ (บาท)	อัตราลูกหนี้ระยะสั้น ที่ชำระได้ตามกำหนด (%)
2553	87,839,828.00	106,197,715.00	82.71
2554	76,324,868.00	93,702,704.00	81.45
2555	86,081,122.00	114,994,707.00	74.86
2556	84,801,071.40	105,722,117.00	80.21
2557	121,086,194.60	121,086,194.60	100.00

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอุจณา เทศลีหา
วัน เดือน ปีเกิด	13 กันยายน 2520
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไปการบัญชี) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
สถานที่ทำงาน	กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

